

glas gospodarstva



UKREPAJMO ZDAJ, DA BOMO IMELI KADRE V PRIHODNJE

januar-februar 2022

**Slovenija ne sme še enkrat
zamuditi vlaka**
Intervju z Alešem Cantaruttijem

**Urgentni ukrepi in dolgoročna
strategija**
Energetika

**Dubaj – odskočna deska
globalnega uspeha**
EXPO 2020



Ali opravljate mednarodne prevoze blaga s kombiji?

Že veste, da od 21. maja 2022 potrebujete licenco?



Dobite jo na GZS.

www.gzs.si/licence

Uvodnik

Gospodarstvo mora biti vključeno in upoštevano

Pandemija je v zadnjih dveh letih močno pospešila vrtiljak izzivov in uperila prst v tiste, ki so v preteklosti ta vrtiljak opazovali v prepričanju, da še ni čas za adrenalinsko izkušnjo. Globalna zdravstvena kriza je razgalila posledice vrste zamujenih priložnosti s sporočilom o pomembnosti proaktivnega delovanja, hitrega in učinkovitega ukrepanja, odprtosti ter pretoka novih znanj in izkušenj. Predvsem pa s sporočilom o dragoceni najpomembnejšega kapitala tega sveta – ljudi. Njene dolgoročne posledice za družbo se bodo kazale še v prihodnosti in verjetno ne bom brcnila v temo, če že zdaj zapišem, da bodo nekatere postale del našega vsakdana. V mislih imam predvsem dobre učinke, ker verjamem, da nam je prinesla nekaj temeljitih lekcij, iz katerih smo se in se še učimo. V marsikaterem primeru je jasno, da potrebujemo poglobljene, dolgoročne strategije, da ob novih krizah ne bo toliko neznank, na katere ne bi imeli odgovorov.

Aktualne razmere potrjujejo, kako učinkovit je dialog pri skupnem iskanju rešitev za akutne izzive, ki v nekaterih primerih ne zadevajo le gospodarstva, ampak širšo družbo. Rešitve so na obzorju takrat, ko je v ospredju moč argumentov, ne pa argumenti moči. Gospodarska zbornica Slovenije se kot reprezentativni predstavnik gospodarstva v naslavljanju izzivov opira na moč argumentov. Takšen način ji prinaša zaupanje članstva. Kaj pa odločevalcev? Zakaj z argumenti podkrepjeni predlogi niso slišani in upoštevani ali pa preteče kar nekaj časa, da pridejo na vrsto? Zelo nazoren primer je opozarjanje GZS na posledice visokih cen energentov, še zlasti za energetske intenzivne panoge. Čeprav je GZS prve pozive k ukrepanju proaktivno nadgrajevala s konkretnimi pobudami in celo predlogom sheme za pomoč najbolj prizadetim

panogam, so minili dolgi štirje meseci, da so odločevalci konkretno odreagirali. Četudi se bo pomoč države udejanjila, ne bo naslovila vseh prizadetih podjetij, zato lekcija te krize kliče po dolgoročnem odgovoru v obliki energetske strategije Slovenije. GZS je skupaj s svojim članstvom pripravljena tvorno sodelovati pri oblikovanju tega dokumenta, prav tako pri iskanju rešitev.

Tudi pri izzivih, ki jih povzročata pomanjkanje nekaterih kadrov, se bolj sliši glas javne uprave kot gospodarstva. To je sicer razumljivo, saj na primer zdravstvo zadeva čisto vsakega posameznika, gospodarstvo pač ne. A to je le površen vtis. Uspešno gospodarstvo je namreč podstat družbenega standarda in zato usodno povezano z blaginjo vsake skupnosti. Izzivi, ki so se ob velikem številu brezposelnih še pred nekaj leti zdeli zelo oddaljeni, danes zaradi pomanjkanja ustrezno usposobljenih kadrov in strukturnega neskladja terjajo na eni strani hitre, kratkoročne ukrepe, na drugi pa strateške rešitve, ki bodo s kompetentnimi kadri omogočile zeleni in digitalni prehod slovenske družbe. Uspešna podjetja, ki so ne le v teh posebnih časih, ampak ves čas krepila svoj največji kapital – zaposlene, medosebne odnose in spodbudno podjetniško klimo – so nedvomno korak pred drugimi.

Tudi revija Glas gospodarstva pride do bralcev zaradi ljudi, ki imajo radi svoje delo in jim je mar, kakšen izdelek dajo iz svojih rok. Z velikim spoštovanjem do vseh, ki so ji v preteklosti in ji danes tlakujejo pot med bralce, se pridružujem zdajšnji ekipi. Veselim se priložnosti za dodajanje novih kamenčkov v ta bogat mozaik, ki medijski prostor bogati že skoraj tri desetletja. [gg](#)



Foto: Kalfart

Uspešna podjetja, ki so ne le v teh posebnih časih, ampak ves čas krepila svoj največji kapital – zaposlene, medosebne odnose in spodbudno podjetniško klimo – so nedvomno korak pred drugimi.

Ester Fidel
odgovorna urednica



Horizonti prihodnosti

Horizonti prihodnosti z ukrepi na področju kadrov 10

16. Vrh slovenskega gospodarstva



Potrebne so tako kratkoročne kot dolgoročne rešitve 13

Kadri



Hitri poslovni nasveti 19

Nasveti

glas gospodarstva

januar-februar 2022

Uvodnik

Gospodarstvo mora biti vključeno in upoštevano 3

V središču

Intervju

Slovenija ne sme še enkrat zamuditi vlaka 7

16. Vrh slovenskega gospodarstva

Horizonti prihodnosti z ukrepi na področju kadrov 10

Kadri

Ponudba večja od povpraševanja 11

Potrebne so tako kratkoročne kot dolgoročne rešitve 13

Vajeništvo v času korone 14

Družbena odgovornost je pomemben dejavnik večjega zadovoljstva zaposlenih 16

Aktualno

Energetika

Urgentni ukrepi in dolgoročna strategija 18

Nasveti

Hitri poslovni nasveti 19

EU sredstva

Na voljo bo 3,2 milijarde evrov 21

Poslovna klima

Gospodarske motnje še na vidiku 24

Državna pomoč

Več možnih pomoči za okoljske, podnebne in energetske projekte 27

Dan inovativnosti 2022

Inovacije morajo presegati meje 28

Zdravstvo

Pravočasen dostop do zdravstvenih storitev za zaposlene in manjše bolniške odsotnosti za delodajalce 29

Finančna sredstva

Ste zavarovali svojo intelektualno lastnino? 30



Izdajatelj:

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

Gospodarska
zbornica
Slovenije



Odgovorna urednica:

Ester Fidel

Izvršna urednica:

Barbara Perko

Oblikovanje:

Samo Grčman

Uredniški odbor:

Grit Ackermann, Antonija Božič Cerar,
Marko Djinović, Ariana Grobelnik,
Bojan Ivanc, Tomaž Kordiš,
Tajda Pelicon, Petra Prebil Bašin,
Matej Rogelj, Igor Zorko

Uredništvo:

Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
01 5898 000
urednistvo@glasgospodarstva.si

Trženje oglasnega prostora:

Dašis, d. o. o.
gg.trzenje@gzs.si
01 5130 824

Odmevi**EXPO 2020**

Dubaj-odskočna deska globalnega uspeha 31

EU Business Talks

Podjetja iz držav članic se predstavijo 34

Regija**Koroška regija**

Velik potencial v povezovanju podjetij znotraj regije 39

Strah, da bodo s časom manj inovativni, se na ocenjevanju inovacij vsako leto razblini 44

Večini podjetij primanjkuje kvalificirane delovne sile 50

Koroški podjetniki pozdravljajo gradnjo tretje razvojne osi 56

V zgolj desetih letih letno število prenočitev potrojili 62

Lestvica

Top 50 podjetij po prihodkih v koroški regiji v letu 2020 68

Dejavnost**Lesnopredelovalna industrija**

Še vedno gre preveč nepredelane hlodovine v izvoz 74

Konstrukcijski les bi moral biti osnovni gradnik 80

Borba za hlodovino bo vse hujša 85

Les je pomemben gradbeni material prihodnosti 90

Vse več ozaveščenosti o prednostih gradnje z lesom 95

Lestvica

Največjih 50 podjetij v lesnopredelovalni industriji v letu 2020 97

Novice 102

Novi člani 104

Stališča 105

Napovednik 106

**Podjetja iz držav članic se predstavijo**

EU Business Talks

34**Velik potencial v povezovanju podjetij znotraj regije**

Koroška regija

39**Še vedno gre preveč nepredelane hlodovine v izvoz**

Lesnopredelovalna industrija

74

Tisk: Present, d. o. o.

Datum natisa: 17. 2. 2022

Distribucija: Pošta Slovenije

ISSN 13183672

Revija Glas Gospodarstva prejmejo člani GZS brezplačno (1 izvod).

Letna naročnina za dodatni izvod je: 80,00 evrov z vključenim DDV.

Poština za tujino se zaračuna posebej.

Medij Glas gospodarstva izdajateljica Gospodarske zbornice Slovenije, s sedežem v Ljubljani, Dimičeva 13, je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, pod zaporedno številko 516.

Foto na naslovnici: Depositphotos

Revija je natisnjena na papirju:

SORA QUALITY
PAPER
by GORIČANE

Papirnica GORIČANE ima vzpostavljen certificiran sistem ISO 9001, ISO 14001 in FSC® ter PEFC™ sistem zagotavljanja trajnega gospodarjenja z gozdovi.

Pri tiskanju smo uporabili okolju prijazne barve na rastlinski osnovi.



Aleš Cantarutti
generalni direktor GZS

Intervju

Slovenija ne sme še enkrat zamuditi vlaka

Barbara Perko, foto: Kraftart

Aleš Cantarutti je že vso svojo poklicno pot zavezan gospodarstvu, njegova prva zaposlitev je bila v družbi Javor Pivka, nato je izkušnje nabiral na Gospodarski zbornici v Centru za mednarodno poslovanje in kasneje kot državni sekretar na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Po krajšem službovanju na Elektru Ljubljana se je lani aprila vrnil na GZS kot njen generalni direktor. Zavzema se za zbornico, ki bo kredibilen in slišan glas gospodarstva in bo na prvo mesto postavljala svoje člane ter se hitro in učinkovito odzivala na aktualna dogajanja tako doma kot v tujini.

Vodenje zbornice ste prevzeli v težkem obdobju. Kako ste se lotili zadev?

Moja ključna naloga je učvrstitev zborničnega sistema. Ne smemo si zatiskati oči, da je vse idealno, ker ni. Želel bi si več trdnosti, več povezanosti med panožnimi in regijskimi zbornicami ter strokovnimi službami. Pri vsebinah, ki se jih lotevamo, dostikrat naletimo na nasprotje interesov tudi znotraj različnih delov zbornice, kar nam jemlje preveč energije in moči. Poslušati moramo drug drugega, iskati skupne rešitve in kompromise ter nastopati skupaj, saj bo le tako glas zbornice dovolj močan. Verjamem v moč našega povezovanja, saj ima zbornica strokovnjake z izjemnim znanjem in izkušnjami in ponosen sem, da sem na čelu takšnega kolektiva.

Hkrati pa bi rad dosegel bolj aktivno povezanost s članstvom, da bi skupaj z njimi pokazali probleme na konkretnih primerih. Naše člane moramo še bolj vključevati v proces oblikovanja predlogov, saj jih bomo le na ta način oblikovali tako, da bo članstvo zadovoljno. V takem primeru, sem prepričan, nam bodo prisluhnili tudi odločevalci.

Na upravnem odboru konec novembra ste dejali:

»Najprej ste člani, potem vse ostalo«. Bi lahko rekli, da je to vaš moto?

Člani, njihove želje, potrebe in zahteve so zame na prvem mestu. Tukaj smo predvsem zaradi njih in vse, kar počnemo v širšem javnem interesu, mora biti podrejeno interesu naših članov. Tukaj ne sme biti dileme.

Prestrukturiranje zbornice oziroma načina delovanja je v teku.

Prva polovica letošnjega leta bo ključna. Moramo se ustrezno reorganizirati glede na spremembe okolja in vzpostaviti še dodatne storitve in aktivnosti, da bomo učinkovito udeleženi svoje poslanstvo.

Gospodarska zbornica se pospešeno pripravlja na Vrh gospodarstva. Nastaja Zelena knjiga, razvojni

dokument slovenskega gospodarstva. Kaj si želite, da bi vrh prinesel?

Z različnimi deležniki smo v zadnjih mesecih prejšnjega leta imeli okrogle mize, veliko stikov s podjetji in prišli do kar nekaj ugotovitev, izluščili smo cilje in ukrepe na dvanajstih področjih. Želim, da bi te cilje ponotranjili tako odločevalci, ki jim je vrh primarno namenjen, kot naši člani. Želimo jasno predstaviti smer slovenskega gospodarstva in zahteve, ki jih ima do odločevalcev za uresničitev svojih ciljev. Za veliko večino aktivnosti, ki jih bomo ponudili, imamo jasno pravno podlago, ki to omogoča, in zato na strani odločevalcev ne bo izgovora, da se nečesa ne da.

Želim, da zbornica aktivno sodeluje pri doseganju ciljev tako s podjetji kot z odločevalci. Če bomo prepoznali skupne cilje in delovali v tej smeri, sem prepričan, da bomo lažje uresničevali tudi druge cilje naše družbe.

Kaj to pomeni za zbornico?

Moja naloga je, da na zbornico ponotranjimo skupne cilje, da bomo našo učinkovitost in uspešnost merili na osnovi doseganja teh ciljev in da bomo nenazadnje tudi nagrajevanje znotraj zbornice podredili doseganju teh ciljev. Tekom leta bomo spremljali, ali in kako jih uresničujemo, jih dopolnili oziroma ažurirali, če bo treba. Pripravljamo posebno spletno aplikacijo za spremljanje dosežkov, ki bo na voljo tako odločevalcem kot gospodarstvenikom.

Na tej osnovi bomo organizirali delo znotraj zbornice. Normalno je, da bodo imele posamezne regijske in panožne zbornice tudi svoje cilje, ampak pomembno je, da smo pri strateških in razvojnih ciljih usklajeni, da jih skupaj zasledujemo in delujemo v tej smeri. Mislim, da bo iz tega zbornica izšla še bolj povezana in posledično močnejša. Moj način delovanja predvideva zelo močno vpetost naših članov v delovanje zbornice. Pa ne samo podjetij, ki so člani različnih upravnih in drugih organov znotraj zbornice, ampak čisto vsakega, ki je pripravljen sodelovati pri

Naše člane moramo še bolj vključevati v proces oblikovanja predlogov, saj jih bomo le na ta način oblikovali tako, da bo članstvo zadovoljno.

Če bomo prepoznali skupne cilje in delovali v tej smeri, sem prepričan, da bomo lažje uresničevali tudi druge cilje naše družbe.

Slovenija in tudi Evropska unija ne smeta še enkrat zamuditi vlaka, kot smo ga pri spletnih platformah, na katerih delujejo socialna omrežja in spletna prodaja.

tem. Teh ni malo in do zdaj so bili dostikrat neslišani. Treba jih je poslušati, zato zahtevam od sodelavcev, da so na terenu. Trenutno so zaradi covida-19 določene omejitve, ampak v normalnih razmerah moramo velik del svojega delovnega časa preživeti med njimi, jih poslušati, jih spremljati, iskati učinkovite rešitve. Hkrati je treba tudi malce k sosedom, predvsem po Evropi, zato je pomembno, da smo aktiven član Eurochambres. Tako dobimo vpogled v način delovanja podobnih organizacij po Evropi in primere dobrih praks.

Kaj je cilj predstavitve predlogov, ki so zajeti v Zeleni knjigi?

Cilj vrha je predstavitev izoblikovanih predlogov in izpostavitve nekaj področij, kjer bo Slovenija prva ali vsaj med prvimi, kjer bomo pokazali, da so neki trendi ali koncepti, ki so morda še v povojih, zelo uresničljivi in učinkoviti. To se moramo kot država odločiti in to peljati. Cel sistem mora delovati v tej smeri.

Eden takih primerov je uvajanje koncepta družbe 5.0, ki predvideva uvajanje digitalizacije, interneta stvari, umetne inteligence, robotike, big data itn., v vsakdanje življenje. Koncept izvira z Japonske. V času delovanja kot državni sekretar sem v okviru sodelovanja in osebnega angažmaja z Japonsko v kontekstu projekta NEDO, ki ga vodi ELES, in investicije Yaskawe v Kočevju, vzpostavil veliko stikov z Japonsko in mislim, da je to odlična priložnost za Slovenijo. Kot promotor koncepta družbe 5.0 bi to lahko ponudili Evropi.

Prepričan sem, da bo to prej ali slej del našega vsakdanjega življenja, ne samo industrije. Slovenija in tudi Evropska unija ne smeta še enkrat zamuditi

vlaka, kot smo ga pri spletnih platformah, na katerih delujejo socialna omrežja in spletna prodaja. Trenutno nimamo niti ene resne evropske platforme. Želim si, da je Evropa vsaj pri rojevanju družbe 5.0 bolj proaktivna.

Razmere v gospodarstvu so trenutno zelo zahtevne. GZS že dlje časa opozarja na razmere z energenti. Kaj to pomeni za slovensko gospodarstvo?

Trenutne razmere so nenormalne, saj nikoli še ni bilo takšnih skokov in rasti cen energentov. Še tako dobro pripravljena podjetja na to niso mogla računati. Dejstvo je, da je struktura slovenskega gospodarstva še vedno izrazito industrijska, kar je nenazadnje del naše tradicije in dediščine. Osebo mislim, da moramo biti na to ponosni in da je zelo pomembno, da tudi vlada v tej situaciji temu pomembnemu delu slovenskega gospodarstva pomaga.

Kako je gospodarstvo pripravljeno na izzive, povezane s covidom-19, ki jih lahko še pričakujemo?

Podjetja so se zelo hitro prilagodila z vsemi možnimi ukrepi, med drugim tudi z delom od doma. Analitika GZS ocenjuje, da bi v teoriji približno 25 % zaposlenih v Sloveniji lahko delalo od doma. Na vrhu 3. vala je po ocenah GZS delalo od doma okrog 23 % zaposlenih. To je le ena od praks, ki smo jih bili prisiljeni uvajati ob epidemiji, a bodo ostale tudi v prihodnje.

Na drugi strani imamo dejavnosti, ki se enostavno niso mogle izvajati – govorim predvsem o industriji srečanj, sejamski industriji, industriji koncertov – ali pa so se izvajale v zelo omejenem obsegu. Zdaj so v velikih težavah in verjetno najhujše še pride, ko bo dokončno zmanjkalo prihrankov ali nekih virov za financiranje stroškov podjetij. Zato je nerazumljivo, da je bila kljub zavedanju o pomembnosti te dejavnosti pomoč vlade praktično minimalna.

Če se vrneva na področja, ki jim je posvečena Zelena knjiga, morava omeniti novo okoljsko zakonodajo. GZS je že opozorila na nekatere pomanjkljivosti. Kaj vas najbolj skrbi?

Sporni so tisti deli ZVO-2, ki uvajajo v našem prostoru nove pristope kot na primer na področju ureditve proizvajalčeve razširjene odgovornosti in na področju okoljevarstvenih dovoljenj, kar je spet lahko veliko breme za gospodarstvo. Vzpostaviti je treba dialog in operirati z dejstvi, s konkretnimi podatki ter poskušati preseči parcialne interese. Zakon mora na koncu predstavljati premik k boljšim rešitvam in biti maksimalno usklajen z različnimi deležniki.

Že dlje časa opozarjate tudi na pomanjkanje kadrov. V zadnjem obdobju je to pereča tema. Kako bi morali pristopiti k upravljanju s kadri? Kaj lahko na tem področju stori zbornica?

Zelo pomembne so informacije iz gospodarstva, ki so na voljo odločevalcem. Na žalost pri nas nimamo izdelanega sistema prenosa teh informacij iz konkretnih podjetij. S pomočjo karierne (kompetenčne) platforme, s katero se na GZS trudimo že več kot pet let,



bi vedeli, kaj je tisto, kar bo slovensko gospodarstvo resnično potrebovalo in v kateri smeri gremo. Cilj je, da bi po panogah poznali zahteve posameznih delovnih mest čez pet do deset let. Te informacije bi bile koristne za celoten izobraževalni sistem, kot tudi za odločanje o nadaljnjem razvoju dualnega izobraževanja in razpisovanje vajeniških učnih mest. Skratka, karierna platforma bi zagotavljala pravočasno prilagajanje učnih kurikulumov sedanjim in prihajajočim razvojnim izzivom na področju gospodarstva in negospodarstva.

Malo je narejenega pri dejanski poveztivosti in povezanosti raziskovalno razvojnih inštitucij in gospodarstva. Nimamo primerov spin-offov, ki bi nastali kot plod takšnega sodelovanja, kar je v razvitih ekonomijah ustaljena praksa. Že z majhnimi prilagoditvami bi lahko dosegli, da bi bila znanja bolj prilagojena zahtevam naših delovnih mest. Tukaj nas čaka še ogromno dela in kot zbornica želimo biti vključeni.

Ob pregledu Načrta za okrepanje in odpornost se zdi, da je gospodarstvo nekoliko zastavljeno, saj mu je namenjena le okoli petina sredstev. Kako vi vidite razdelitev sredstev znotraj NOO?

427 milijonov, namenjenih za gospodarstvo iz NOO, seveda glede na celoten znesek ni prav veliko. Po drugi strani pa bo potrebnega precej dela, da bo denar prišel do podjetij. Razpisni pogoji so zelo zahtevni in v marsičem ne sledijo trenutnim razmeram in zahtevam v podjetjih. Shema bi morala omogočati več možnosti tudi velikim podjetjem, da lažje pridejo do sredstev za razvoj. Na GZS smo lani izvedli projekt Investicijska platforma 5.0 (IP 5.0), v sklopu katere smo analizirali načrtovane investicije v podjetjih v naslednjih nekaj letih. V IP 5.0 je bilo vključenih 331 investicij v skupni vrednosti 2.800 mio EUR, kar je za milijardo evrov več, kot jih je na razpolago v celotnem NOO. Analiza investicij je pokazala, da so realne potrebe gospodarstva precej drugačne.

Drugi problem je časovna komponenta. Vlada z objavo razpisov zamuja in bojim se, da bi bilo v želji čim prej počrpati ta denar objavljenih preveč razpisov hkrati. Podjetja imajo tako kadrovske kot finančne omejitve pri prijavih na razpise in oblikovanju projektnih timov. Sofinanciran delež je velikokrat relativno nizek in morajo zagotavljati visok delež lastnih virov. Vprašanje je, kakšen bo na koncu izplen NOO. GZS vsekakor želi tvorno sodelovati kot vezni člen med ministrstvi in podjetji.

Digitalizacija je beseda, ki jo veliko uporabljamo, a se zdi, da premalo implementiramo. Kako bo GZS spodbujala nadaljnji razvoj na tem področju?

Digitalizacija in digitalna preobrazba sta ključni za dvig produktivnosti in konkurenčnosti gospodarstva, zato GZS postavlja v ospredje aktivnosti za podporo podjetjem na tem področju.

Letos bomo organizirali različne dogodke s primeri iz prakse v različnih panogah, s promocijo in zavedanjem o pomenu in učinkih vlaganj v digitalne rešitve in digitalna znanja.

Aktivno bomo sodelovali z ministrstvi pri pripravi strategij in konkretnih ukrepov ter razpisov za podporo podjetjem pri digitalnem in zelenem prehodu. Eno od področij je razumevanje vloge digitalnih kompetenc na praktično vseh delovnih mestih v podjetju, ne glede na panogo. Še posebej je pereče stanje kadrovske problematike v IKT sektorju, kjer bomo posvetili še dodatno pozornost kratkoročnim in dolgoročnim ukrepom na področju povečevanja kadrovskega bazena IKT strokovnjakov v prihodnjih letih, saj sicer tudi podjetja iz številnih panog ne bodo mogla izvesti svojih digitalnih projektov. In nena zadnje, na GZS se bomo lotili tudi lastne digitalne preobrazbe z uvajanjem novih digitalnih storitev za svoje člane in jim tudi s tem olajšali poslovanje.



Bi med letošnjimi cilji izpostavili še kakšnega?

Zbornica mora biti organizirana tako, da se bo sposobna nemudoma odzvati na temo ali razmere, ki se pojavijo v našem poslovnem okolju, da bomo znali poenotiti stališča pri uvajanju novih zakonov, kar že zdaj delamo, a smo včasih prepočasni. Moja velika želja je okrepanje sodelovanja z Brusljem, različnimi mednarodnimi institucijami. Prav tako je pomembno, da dodatno okrepimo sodelovanje s strokovnim osebjem na različnih ministrstvih. Med prioritete postavljamo tudi vključenost GZS v proces oblikovanja zakonodaje od njenih prvih zametkov, ne pa da pozivamo k spremembam in vlagamo amandmaje. GZS mora ne le na papirju, ampak v praksi – z zaupanja vrednimi argumenti – izkazovati svojo vlogo reprezentativnega predstavnika gospodarstva. Pri vzpostavljanju pravnih podlag želimo z odločevalci vzpostaviti tvoren, partnerski odnos. Za to moramo biti tudi mi usposobljeni in poskrbeti za tesnejše sodelovanje regijskih zbornic, združenj/zbornic dejavnosti in strokovnih služb, da bomo znali oblikovati tisto, kar od nas pričakujejo in zahtevajo podjetja. ^{gg}

Med prioritete postavljamo tudi vključenost GZS v proces oblikovanja zakonodaje od njenih prvih zametkov, ne pa da pozivamo k spremembam in vlagamo amandmaje.

16. Vrh slovenskega gospodarstva

Horizonti prihodnosti z ukrepi na področju kadrov

Nekateri ukrepi, opredeljeni v strateškem dokumentu 16. Vrh slovenskega gospodarstva, so nujni že danes.

Ester Fidel, GZS

Pandemija nam še vedno narekuje življenje tako na osebni kot družbeni ravni. Mnogo dogodkov je odplaknila, nekatere pa časovno odmaknila. Med slednjimi je tudi že dvakrat prestavljen 16. Vrh slovenskega gospodarstva, ki bo potekal pod naslovom Horizonti prihodnosti. Upamo, da bo epidemiološka slika v Sloveniji omogočala njegovo izvedbo 23. marca. Toda aktualne razmere z vsemi posledicami že ta trenutek narekujejo tvorno sodelovanje gospodarstvenikov in odločevalcev pri udejanjanju nekaterih ukrepov, ki so opredeljeni v navedenem strateškem razvojnem dokumentu, še zlasti pri energetske in surovinski oskrbi ter kadrih.

V novembrski številki revije Glas gospodarstva smo predstavili nastajanje strateškega razvojnega dokumenta slovenskega gospodarstva, ki je plod sodelovanja Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) in gospodarstvenikov. V dokumentu, poimenovanem Horizonti prihodnosti, so izpostavljene ključne razvojne prioritete gospodarstva ter cilji in ukrepi za vzpostavitev učinkovitega, konkurenčnega in prebojnega poslovnega okolja. Prvotni načrti, da bi ga »v živo« predstavili odločevalcem in zainteresiranim javnostim 29. novembra 2021 na dogodku 16. Vrh slovenskega gospodarstva, so se zaradi epidemioloških razmer zamaknili na januar, nato na marec. Toda dokument živi, v tem obdobju smo ga še dopolnili in oplemenitili, v nekaterih nevalgičnih segmentih ga v sodelovanju z gospodarstveniki in odločevalci vsaj delno udejanjamo.

Horizontalne povezave ciljev in ukrepov

GZS je v sodelovanju z gospodarstvom opredelila štiri ključna področja - Zeleni prehod in digitalizacijo, Povezljivost,

Reindustrializacijo ter Vlogo države in finančnega sistema, znotraj vsakega področja pa po tri podpodročja z osrednjimi cilji in konkretnimi ukrepi. Pri celostni obravnavi ciljev in preko 130 konkretnih ukrepov so se izčistile tri horizontalne povezave: kadri, zeleni prehod in digitalizacija.

Prav pri vseh štirih stebrih slovenskega gospodarskega preboja so v središču ustrezno usposobljeni kadri, brez katerih ne bo mogoče izvesti niti zelenega prehoda in digitalizacije niti drugih ključnih ciljev.

Cilji na področju kadrov in trga dela

V polletnih pripravah strateškega dokumenta Horizonti prihodnosti so se kot največji izzivi na področju kadrov in trga dela izluščili: pomanjkanje tehničnega kadra in kompetenc v izobraževalnem procesu, usposobljenost zaposlenih, zaposlovanje tujcev ter zakonodaja na področju plač. Kot odgovore na izzive so sodelujoči zastavili tri cilje: usposobljene zaposlene, dolgoročno napoved potreb po kadrih ter zapolnjevanje kadrovske vrzeli.

Predlog GZS

Med ukrepi za dolgoročno napoved potreb po kadrih je v dokumentu Horizonti prihodnosti izpostavljena **vzpostavitev Karierne platforme**, ki podpira razvoj in dolgoročno napovedovanje potreb po kadrih in kompetencah v podjetjih, zagotavlja pravočasno prilagajanje izobraževanja razvojnim trendom in omogoča učinkovito karierno orientacijo mladine in delovno aktivnega prebivalstva.

vrh
slovenskega
gospodarstva



Predlog GZS

Predlagani ukrep prenove izobraževalnih programov in razvojne politike na področju izobraževanja in zaposlovanja bo zagotavljal potrebno prilagajanje izobraževanja in zagotovitev podlag (sodobnih poklicnih standardov) za odzivnost izobraževalnega sistema na razvojne spremembe, ki jih prinaša dvojni prehod v vseh sektorjih.

Za dvig kompetenc je med drugim pomembno sodelovanje in povezovanje gospodarstva in izobraževalnega sistema, nujna je strategija izobraževanja na vseh stopnjah za bolj fleksibilno in podjetniško naravnano miselnost. Eden predlaganih ukrepov, ki bo pripomogel k dolgoročni napovedi potreb po kadrih, je vzpostavitev Karierne platforme. Odgovor na vprašanje, kako zapolniti kadrovske vrzeli, prinaša tudi predlog ukrepa za fleksibilno prilagajanje zaposlovanja tujcev tako, da se pospeši postopke izdaje delovnih dovoljenj in sklepanje posebnih sporazumov s tretjimi državami.

Podrobneje bodo ukrepi predstavljeni na Vrhu slovenskega gospodarstva, pozornost pa jim bomo posvetili tudi v Glasu gospodarstva. [gg](#)



Kadri

Ponudba večja od povpraševanja

Pomanjkanje kadra na vseh področjih in v vseh sektorjih se bo še nadaljevalo. Obeti delodajalcev glede gibanja zaposlenosti v prvi polovici leta so pozitivni.

Barbara Perko

Za Slovenijo je bilo leto 2021 gledano z vidika stopnje brezposelnosti dobro, saj se je po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje v lanskem letu na novo prijavilo 36,2 odstotka manj brezposelnih kot leta 2020. V povprečju je bilo lani mesečno brezposelnih 74.316 brezposelnih oseb, kar je 12,6 odstotka manj kot v povprečju leta 2020. Največ oseb se je prijavilo na zavod, ker so izgubili zaposlitev za določen čas. Na drugi strani pa so delodajalci zavodu sporočili 156.163 prostih delovnih mest, kar je 36,2 odstotka več kot leta 2020.

V okviru raziskave Napovednik zaposlovanja so delodajalci ZRSZ napovedali 2,8-odstotno rast števila zaposlenih v prvi polovici letošnjega leta. »Najbolj pozitivne napovedi glede gibanja zaposlovanja so v gradbeništvu, drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, gostinstvu, drugih dejavnostih ter prometu in skladiščenju. Upad števila zaposlenih ni predviden za nobeno dejavnost,« pojasnjujejo.

»Trend neskladja med povpraševanjem in ponudbo na področju kadra se bo letos nadaljeval oziroma celo stopnjeval,« napoveduje Nives Orešnik, vodja kadrovskih storitev, ManpowerGroup Slovenija.

Primanjkljaj, kjer ga včasih ni bilo

Med najbolj iskanimi kadri so po podatkih zavoda zidarji, vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev, delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, varilci, prodajalci, drugi delavci za preprosta dela, natakariji, elektroinštalaterji, skladiščniki in uradniki za nabavo in prodajo ter poklici za zdravstveno in socialno oskrbo na domu. V Adeccu dodajajo, da so zelo iskani tehnični profili, kot so mehatronik, električar, vzdrževalec, CNC operater, oblikovalec kovin, varilec, orodjar. Nives Orešnik izpostavlja tudi področja, kjer se v preteklosti niso soočali s primanjkljajem, kot je marketing, računovodstvo, strokovnjaki za razvoj kadrov in drugi profili, kjer se zahtevajo specifične mehke in trde veščine.

Zapleteno pridobivanje delovnih dovoljenj

Delodajalci delavce čedalje pogosteje iščejo v tujini. V letu 2021 je bilo izdanih 22.560 delovnih dovoljenj, kar je 44 odstotkov več kot v letu pred tem. Decembra 2021 je bilo največ delovnih dovoljenj izdanih za predelovalne dejavnosti, gradbeništvu ter dejavnost prometa in skladiščenja. Po ugotovitvah raziskave Napovednik zaposlovanja je v drugi polovici lanskega leta četrтина delodajalcev iskala delavce v tujini.

V Adeccu opažajo, da se podjetja vedno bolj odločajo za iskanje kandidatov predvsem na trgu bivše Jugoslavije, kjer je na voljo več deficitarnih poklicev in izkušenih kandidatov tehnične stroke. Spogledujejo se tudi z Italijo, Madžarsko, Ukrajino. Pri tem pa je treba opozoriti na težave, ki jih delodajalcem povzročajo administrativni postopki urejanja delovnih dovoljenj. Ozko grlo so predvsem nekatere upravne enote, ki potrebujejo za izdajo dovoljenj za bivanje več mesecev in v tem času vsi drugi postopki pridobivanja delovnih dovoljenj mirujejo.

Potrebne bodo širše rešitve

Pomanjkanje kadra na vseh področjih in v vseh sektorjih se bo verjetno še naprej nadaljevalo, dokler bo težave povzročal koronavirus in bo vztrajala tako nizka stopnja brezposelnosti, pravijo v Adeccu. »Medtem ko bi lahko s pohitritvijo postopkov zaposlovanja tujcev vsaj deloma zapolnili manko zaposlenih pri preprostejših delovnih mestih, bodo za zapolnitev manka specifičnih poklicnih znanj potrebne širše rešitve z vključevanjem več deležnikov,« je prepričana Nives Orešnik. »Od prilagoditve šolskega sistema potrebam in trendom trga dela do praks, ki bodo našo državo naredile bolj atraktivno za usposobljen domač in tuj kader, do samih delodajalcev, ki bodo morali vlagati več v strategije zadrževanja dobrih zaposlenih in gradnjo kompetenc trenutnih zaposlenih (»upskilling« in »reskilling«), s poudarkom ne samo na vertikalnem, ampak tudi horizontalnem napredovanju.«

»Država je ob koncu 2021 že prisluhnila potrebam delodajalcev po razširitvi nabora poklicev, ki po Odredbi o določitvi poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela, z manj administrativnimi ovirami prihajajo delat v Slovenijo in se zaposlujejo na najbolj deficitarnih področjih. Trenutno je na tem seznamu 13 poklicev,« pove Andreja Sever, vodja Službe za razvoj kadrov in izobraževanje na GZS. Med temi poklici najdemo poleg bolničarjev, negovalcev v zavodih in voznikov tudi orodjarje, livarje in zidarje. »Ob nadaljevanju sedanjih trendov na trgu dela bo potrebno ta nabor še razširiti in omogočiti hitrejše zaposlovanje delavcev iz tujine (iz tretjih držav), da ne bi nastajala gospodarska škoda zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti in posledično prekinjanja pogodb v mednarodnem prostoru,« še dodaja Andreja Sever. gg

V okviru raziskave Napovednik zaposlovanja so delodajalci ZRSZ napovedali 2,8-odstotno rast števila zaposlenih v prvi polovici letošnjega leta.

Na seznamu poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela, je trenutno 13 poklicev. Ob nadaljevanju sedanjih trendov na trgu dela bo treba ta nabor še razširiti.

Odredba o določitvi poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela



Pametne vasi – naj življenje na podeželju postane privilegij

Pametne vasi so podeželska območja in skupnosti, ki gradijo na svojih obstoječih prednostih in razvoju novih priložnosti, z digitalnimi tehnologijami, inovacijami in boljšo uporabo znanja. To smo že leta 2018 zapisali v Blejski deklaraciji za Pametne vasi, ko je vizija koncepta Pametnih vasi pridobila razumevanje in močno politično podporo – s strani Evropskega parlamenta, Evropske komisije in tudi tedanje Vlade RS.



Podpora na najvišji ravni

Danes, do leta 2022, se je ideja o Pametnih vaseh že dodobra utrdila na EU ravni, saj je bila junija 2021 na pobudo predsednice Evropske komisije Ursule von der Leyen in podpredsednice komisije ter komisarke za demokracijo in demografijo Dubravke Šuice predstavljena Vizija razvoja evropskega podeželja do leta 2040, ki praktično v celoti povzema ideje koncepta Pametnih vasi. Jeseni lani v okviru dogodkov predsedovanja Slovenije Svetu EU smo posledično organizirali mednarodno konferenco na Gradu Rajhenburg v Brestanici z visoko politično udeležbo predstavnikov Evropske komisije, ostalih institucij EU in Vlade RS kot tudi predstavnikov slovenskih, evropskih in globalnih podjetij. Pametne vasi smo novembra lani predstavili tudi na sejmu EXPO v Dubaju, saj je razvoj podeželja velik izziv na vseh celinah našega planeta.

Pametne vasi ob bok Pametnim mestom

Koncept Pametnih vasi je zrasel kot odgovor na koncept Pametnih mest, ki je bil do takrat že zelo uveljavljen in s katerim se je podpiral nadaljnji sodobni in digitalni razvoj velikih mest, ob tem pa se je pozabljalo na sočasni isti tempo razvoja podeželja. Skrb, da bo zaradi tega prihajalo do še večjega razvojnega prepada med mesti in podeželjem v EU, je bila realna in utemeljena. Vse analize so opozarjale na megatrend krepitve števila prebivalcev v mestih, torej urbanizacijo, ter povečano izseljevanje prebivalstva iz ruralnih območij. Urbana središča se spontano razvijajo z velikim poslovnim, investicijskim interesom, priseljevanjem, digitalizacijo itd., podeželska območja pa se ob tem soočajo z manj infrastrukture in manj dostopnimi storitvami (zdravstvenimi, poštними, storitvami javnega prevoza ali razvitih mrež ponudnikov mobilnih storitev, kot so npr. taksiji, kakovostnimi širokopasovnimi povezavami itd.), kot jih ima prebivalstvo v mestih.

V Sloveniji številne pametne rešitve

Izzive, s katerimi se soočajo slovenske podeželske skupnosti, in odgovore nanje oziroma t. i. konkretne pametne rešitve, s katerimi na izzive že samoiniciativno odgovarjajo na terenu, sem v Sloveniji spoznal prek mnogih lokalnih obiskov in organizacije tematskih omizij in konferenc v različnih regijah. Seznanil sem se z mnogimi odličnimi rešitvami, ki jih posamezniki že razvijajo v svojem okolju za izboljšanje kakovosti in življenja v podeželskih skupnostih in ustvarjajo sodobna delovna mesta na področju kmetijstva, gozdarstva, turizma, energetike, mobilnosti, zdravstva, skrbi za starejše itd., ki ljudem omogočajo prihodke, primerljive s tistim v mestih.

EU mora podpreti razvojne naložbe

Veseli me, da se v zadnjih letih krepí zanimanje gospodarstva za naložbene priložnosti za krepitev razvoja podeželja na različnih področjih, vseeno pa trdim, da mora Evropa, pa tudi države članice vsaka zase, ta razvoj podpreti sistemsko – s podpiranjem razvojnih naložb. Le tako bomo zasledovali cilj, da evropsko in slovensko podeželje ostane privlačno, vitalno in poseljeno. In da bo življenje na podeželju postalo privilegij.

Franc Bogovič,
poslanec v Evropskem parlamentu (ELS/EPP Group)

Kadri

Potrebne so tako kratkoročne kot dolgoročne rešitve

Podjetja se soočajo s pomanjkanjem usposobljenih delavcev, zato je treba poiskati rešitve, ki bi dale zelene rezultate.

Barbara Perko

Čeprav je stanje na trgu dela najboljše po letu 2008 z vidika brezposelnosti, pa je na drugi strani veliko pomanjkanje delavcev v tako rekoč vseh sektorjih. Zavod RS za zaposlovanje in Strokovnih izhodiščih za leto 2022 kot največji izziv v prihodnjih letih navaja povečanje delovne aktivnosti najbolj ranljivih skupin brezposelnih oseb, kamor sodijo starejši, dolgotrajno brezposelni, nizko izobraženi in mladi. Pogosto gre pri teh skupinah tudi za kombinacije različnih omejitev.

Drugi veliki izziv so demografske razmere, saj se slovensko prebivalstvo hitro stara, kar posledično vodi v pomanjkanje ustrezne delovne sile. »Ustrezna izobraževanja in usposabljanja, vseživljenjsko učenje ter vlaganje v razvoj veščin in spretnosti za prožnejše prilagajanje hitrim spremembam na trgu dela so ključ do premostitve omenjenih izzivov, s katerimi se bomo v prihodnje soočali,« pravijo na ZRSZ.

»Trg dela vse bolj opredeljujejo poglobljena strukturna neskladja na trgu predvsem pri delovnih mestih, ki zahtevajo srednjo poklicno izobrazbo. Trg dela že sedaj zapuščajo osebe z ustreznimi kompetencami, priliva mladih, ki bi zapolnili ta delovna mesta, pa ni, kar se lahko negativno odrazi na razvoju slovenskega gospodarstva,« še opozarjajo. Na ta problem je opozoril tudi UMAR v Jesenski napovedi gospodarskih gibanj za naslednji dve leti.

Na trg prihajajo generacije mladih, ki so za 30 odstotkov manjše od generacij, ki odhajajo v pokoj. Število delovno sposobnih prebivalcev se zmanjšuje tudi zato, ker mladi pozno vstopajo na trg dela, poleg tega ima Slovenija eno najnižjih stopenj delovne aktivnosti starejših v EU.

Potrebe delodajalcev so drugačne od interesa ljudi

»Anketni podatki med podjetji so najbolj povedni. V predelovalnih dejavnostih je pomanjkanje usposobljenih delavcev izziv za tretjino podjetij, toliko kot nazadnje leta 2008. V gradbeništvu se s tem sooča polovica podjetij, v storitvenih dejavnostih pa okoli 30 odstotkov,« situacijo opiše **Bojan Ivanc, glavni ekonomist Analitike GZS**. »Težave imajo podjetja, ki zaradi narave svojega poslovanja ne nudijo enovitega 8-urnega delavnika, še posebej tista, v katerih se dela v izmenah, ob sobotah ali če gre za delo, ki je fizično

nadpovprečno obremenjujoče ipd. Prav tako so pred izzivom podjetja, ki so v nekoliko lokacijsko bolj oddaljenih krajih in imajo slabšo povezanost z inštitucijami znanja. MSP se soočajo z izzivi pri pridobivanju zaposlenih, ker imajo redko kdaj ustrezno kadrovske službe, ki bi proaktivno iskala nove zaposlene na trgu dela.«

Andreja Sever, vodja službe za razvoj kadrov in izobraževanje na GZS, našteje več razlogov, zakaj je temu tako: »Ključna za rast zaposlovanja je močna konjunktura – gospodarska rast tako na domačem kot izvoznem trgu, pri čemer se na trg dela vključujejo vse manj številčne generacije mladih, medtem ko se številčnejše generacije starejših postopoma upokojujejo. Za nameček nam nagajajo še strukturna neskladja, pri čemer mislimo, da so potrebe delodajalcev po kadrih drugačne od ponudbe oz. poklicnega interesa prebivalstva. Delno bi lahko takšno stanje pripisali tudi premajhnim naporom v karierno orientacijo mladine, saj imajo mladi res premalo informacij o večini »bolj skritih poklicev«, ki se lepo razvijajo v številnih gospodarskih panogah. Zakoreninjeni so stereotipi o umazanih poklicih in težkih delovnih pogojih na številnih področjih, kjer temu ni več tako. Šolski urniki so iz leta v leto bolj obremenjeni s številnimi predmeti in vsebinami, manj se daje pozornosti tehničnemu pouku, za karierno orientacijo in spoznavanje poklicev pa se namenja res zelo malo časa.«

Na trg prihajajo generacije mladih, ki so za 30 odstotkov manjše od generacij, ki odhajajo v pokoj. Število delovno sposobnih se zmanjšuje tudi zato, ker mladi pozno vstopajo na trg dela.

»Potrebe delodajalcev po kadrih so drugačne od ponudbe oz. poklicnega interesa prebivalstva. Delno bi lahko takšno stanje pripisali tudi premajhnim naporom v karierno orientacijo mladine,« meni Andreja Sever.



Foto: Depositphotos

Treba je iskati rešitve

Na kratek rok mora biti cilj zadržati čim več zaposlenih, ki razpolagajo s ključnimi kompetencami in se približujejo upokojitvi. Izziv je, kako jih motivirati, da ostanejo v podjetjih in nam omogočijo, da zapolnimo vrzeli, meni sogovornica. Pri tem je treba izbirati ustrezen način komunikacije in podpore, predvsem ko gre za uvajanje sprememb v tehnologijah, materialih in procesih, da se vseh teh sprememb ne ustrašijo.

»Druga kratkoročna rešitev je, da poskušamo z ukrepi aktivne politike zaposlovanja v čim krajšem času aktivirati brezposelne, ki so dela zmožni, ter jih z učinkovitimi programi preusposobiti ali dousposobiti za določena delovna mesta. To je velik izziv ob tako nizki stopnji brezposelnosti. Zato si v tem trenutku zelo prizadevamo za skrajšanje postopkov za zaposlovanje delavcev iz tujine, brez tega ne bo šlo,« kratkoročne rešitve našteje Andreja Sever.

Misliti pa je treba tudi na dolgi rok, zato bi bilo nujno vzpostaviti model dolgoročnega napovedovanja potreb po kadrih in njihovih kompetencah. Gospodarska zbornica Slovenije je že leta 2015 razvila tak model, tudi ob podpori MDDSZ. »Od takrat si prizadevamo, da bi le-ta zaživel sistemsko, saj bi model, ki smo ga poimenovali Karierna platforma, omogočal pravočasno nadgrajevanje programov izobraževanja, omogočal bi podjetjem pogled naprej in pravočasno usposabljanje njihovih zaposlenih za prihajajoče izzive, državi bi omogočal tudi bolj učinkovito načrtovanje ukrepov za usklajevanje ponudbe in povpraševanja na trgu dela. Za posameznika pa bi ta model predstavljal odličen vir informacij za bolj premišljeno odločanje – mladih za nadaljnje izobraževanje in izbiro poklicnega področja v skladu z njihovimi potenciali, talenti in interesom, odraslim pa bi prav tako omogočal razvoj kariere na način, da se v čim večjem številu najdemo na tistih delovnih mestih, kjer smo najuspešnejši in tako tudi zapolnimo vrzeli, ki nastajajo zaradi deficitarnosti poklicev. Ključen je dialog z ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter ustrezne spremembe v kurikulumih v smeri večje aplikativnosti vsebin, večje spodbude povezovanju vseh ravni izobraževanja s podjetji v regiji, razvoj dualnega izobraževanja in promocija vajeništva ter poklicev prihodnosti, večji interes mladih za tehnične in naravoslovne vede napram družboslovnim,« meni Andreja Sever. gg

Poklicni barometer 2021 za leto 2022 napoveduje primanjkljaj za številne poklice iz zdravstvene oskrbe, informacijskih tehnologij, šolstva, gradbeništva, prometa in gostinstva. Za 108 poklicev bo primanjkovalo kadra, saj bodo potrebe delodajalcev presegle ponudbo na trgu dela, medtem kot bo pri 18 poklicih na trgu presežek kadra glede na oceno potreb. Med poklici, kjer je za letošnje leto napovedan primanjkljaj, so tudi pravni strokovnjaki, ki so bili leto pred tem v kategoriji presežka.

Kadri

Vajeništvo v času korone

Korona je svoje sledi pustila tudi v šolskem sistemu in pri procesih usposabljanja z delom v podjetjih. Kljub temu da smo se na začetku bali, da bodo podjetja začela s prekinitvami vajeniških in individualnih učnih pogodb ter da mladih ne bodo več spuščala v podjetja, ni bilo tako, saj so ravno podjetja velikokrat vso odgovornost za praktično izobraževanje prevzela na svoja pleča.

Ana Žemva Novak, Služba za razvoj kadrov in izobraževanje GZS

Podjetja v času covid-19 nudila pomoč šolam

V času korone so se šole spopadale z velikimi izzivi, kako zagotoviti ustrezne učne pogoje na daljavo, kako učence motivirati za celodnevno sedenje in poslušanje snovi prek računalniških ekranov, kaj narediti, da ne bo nivo znanja pri mladih zaradi vseh omejitev in zdravstvenih razmer slabši kot v preteklih letih, kako izpeljati preverjanje in ocenjevanje znanja ter kako mladim omogočiti, da pridobijo praktične izkušnje za poklic, ki so ga izbrali. Na Gospodarski zbornici Slovenije smo v tem času dobili veliko klincev in elektronske pošte šol, ki so nas prosile tako za tehnično pomoč (npr. zagotavljanje računalniške opreme – računalniki, kamere ...) kot za organizacijsko. Prosile so tudi za prilagoditev načrta izvajanja vajeništva in praktičnega usposabljanja z delom, torej za dogovor, da bi podjetja učence na vajeništvo sprejela že prej, kot je bilo načrtovano oz. da bi dijakom omogočili, da preživijo več časa v podjetju, kot je bilo sicer predvideno. Šolske delavnice so bile zaprte, splošni in teoretični predmeti so se izvajali na daljavo, za praktičen del pa je bilo veliko težje najti način za prenos znanja. Ključno vlogo so takrat odigrala vsa naša podjetja, ki učence sprejemajo na vajeništvo in dijake na praktično usposabljanje z delom. Čeprav so bila tudi podjetja v težki situaciji, saj so se morala hitro prilagoditi novi realnosti, mladih niso zavrnila. Delo so hitro organizirala tako, da so upoštevala vsa zdravstvena določila (npr. vajeništvo je potekalo v manjši skupini – zaprtem mehurčku, da ni prihajalo do mešanja vseh prisotnih v podjetjih in s tem povečanih možnosti za prenos okužb). Uporabljali so maske, pazili na razdaljo ... Mladi so na tak način spoznali, kako se je v realnem okolju treba vseskozi prilagajati in skrbeti za nemoten potek dela, ne glede na razmere, v katerih se podjetje znajde. Vajencem so na pomoč priskočili tudi ostali zaposleni. Zaradi ustavitve javnega prevoza marsikdo od vajencev ni imel možnosti, da bi sploh lahko prišel v podjetje, vendar so se zaposleni med seboj organizirali in tudi vajencem omogočili, da so na usposabljanje lahko prihajali vsak dan brez težav. Če je v času praktičnega usposabljanja z delom oziroma v času vajeništva prihajalo do okužb ali do odrejenih karanten, so vajenci in dijaki izpad znanja nadoknadili takrat, ko so se spet vrnili v podjetje.

Mentorji so jim zato nudili dodatno pomoč tako, da do večjega manka znanja vseeno ni prišlo.

Uspeh vajeniške »korona« generacije

Skrb, da bodo mladi imeli velike vrzeli pri praktičnemu znanju in veščinah, je bila odveč. Gospodarska zbornica Slovenije namreč vsako leto imenuje ustrezno usposobljene nadzornike, ki že v 2. letniku vajeništva preverjajo, kakšno je znanje praktičnih veščin vajencev in dijakov v podjetjih, nato pa še ob koncu tretjega, torej zaključnega letnika, ko potekajo zaključni izpiti. Opazili so, da raven doseženega znanja zaradi covid-19 ni nič slabša, ostala je na enakem nivoju kot pretekla leta. Izdelki oziroma storitve so bili/bile na visokem nivoju. Prilagoditve so bile bolj v smeri organizacije izpitov (npr. glede števila dijakov oziroma vajencev, ki so hkrati začenjali s praktičnimi preizkusi; med posameznimi preizkusi je bilo več časa namenjenega za razkuževanje prostorov, dijaki oziroma vajenci so morali na izpite pristopiti zdravi ...), v znanju pa večjih odstopanj ni bilo, saj so tudi predstavniki te generacije za zaključni izpit izbirali naloge, ki presegajo znanje, ki se ga pričakuje ob zaključku 3. letnika srednje poklicne šole.

V vajeništvo vključili že peto generacijo vajencev

Čeprav vajeništvo glede na predlog Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport izvajajo le določene šole, smo veseli, da je v šole in podjetja zakorakala že peta generacija vajencev. Podjetja ste tako za šolsko leto



Zagovor vajeniškega izdelka pred komisijo na ŠC Velenje, Strojna šola, v juniju 2021.

2021/22 samo prek GZS registrirala že 130 vajeniških učnih pogodb z vajenci prvih letnikov, poleg tega se je še 10 vajencev odločilo, da v višjem letniku namesto šolske oblike izberejo vajeniški način. Vsi vajenci so učna mesta v podjetjih brez težav dobili. Največje zanimanje je v tem letu za programe Oblikovalec kovin – orodjar, Mehatronik operater in Mizar, sledi program Avtoserviser, ki se po vajeniškem načinu izobraževanja v Škofji Loki, na Ptujju, v Ljubljani in Novem mestu izvaja na novo (tj. v šol. letu 2021/22). Veseli smo, da je ministrstvo po večletnih prizadevanjih podprlo prošnje podjetij, da se programa Mehatronik operater in Oblikovalec kovin – orodjar razpišeta tudi v Murski Soboti.

Kljub koroni nič manj prostih učnih mest za dijake in vajece v podjetjih

Vsako leto v začetku koledarskega leta na GZS začnemo zbirati najave učnih mest za prihodnje šolsko leto. Gre za napovedi, koliko dijakov in vajencev bi lahko podjetja sprejela na praktično usposabljanje z delom in v vajeništvo. Iz podjetij ste nam sporočili, da v šolskem letu 2022/23 lahko nudite skoraj 400 prostih učnih mest za vajece in blizu 1600 prostih učnih mest za dijake. Podatki se ves čas še spreminjajo in povečujejo. Podjetja, ki nam najav še niste oddala, a bi vajece oziroma dijake želela usposabljanje z delom, vabimo, da nam vaše napovedi še oddate. Zbiranje najav poteka elektronsko prek spletne strani <https://www.gzs.si/vajenistvo>.

Za več informacij v zvezi z vajeništvom in praktičnim usposabljanjem z delom sva vam na GZS na voljo: **Petra Sternad** (e-naslov: petra.sternad@gzs.si, telefon: 01 58 98 202) in **Ana Žemva Novak** (e-naslov: ana.zemva.novak@gzs.si, telefon: 01 58 98 531).^{gg}

Ključno vlogo so odigrala vsa naša podjetja, ki učence sprejemajo na vajeništvo in dijake na praktično usposabljanje z delom. Čeprav so bila tudi podjetja v težki situaciji, saj so se morala hitro prilagoditi novi realnosti, mladih niso zavrnila.

V šolskem letu 2022/23 je v podjetjih lahko na voljo skoraj 400 prostih učnih mest za vajece in blizu 1600 prostih učnih mest za dijake.



Foto: Ana Žemva Novak

Zagovor zaključnega izdelka na ŠC Škofja Loka, Srednja šola za lesarstvo. Zaključni izpit je opravljal vajenec Miha Mubi, ob njem mentor Boštjan Podobnik iz podjetja PODOBA IN.

Vajeništvo



Kadri

Družbena odgovornost je pomemben dejavnik večjega zadovoljstva zaposlenih

Vsaka kriza prinese ob negativnih posledicah tudi priložnost za pozitivne spremembe, nov zagon in razvoj. Številni delodajalci so v negotovem obdobju, zaznamovanem z epidemijo koronavirusa, prepoznali družbeno odgovornost kot pomemben dejavnik za večje zadovoljstvo zaposlenih.

Tina Hrastnik



Podjetja z različnimi ukrepi, na primer usklajevanjem ustreznega razmerja med delovnim in zasebnim časom, zagotavljanjem zdravega delovnega okolja, spodbujanjem medgeneracijskega sodelovanja, krepitvijo možnosti soodločanja vseh zaposlenih ipd., krepijo motivacijo zaposlenih in konkurenčnost ter odpirajo vrata izboljšavam.

S certifikatom potrjena družbena odgovornost podjetja

Uspešna podjetja se zavedajo, da pozitivnih rezultatov ni mogoče dosegati brez vlaganja v zaposlene. Zato postaja družbena odgovornost, ki vključuje tudi odnos do zaposlenih, obenem pa vpliva na ugled podjetja kot delodajalca in poslovnega partnerja, vse bolj pomembna.

Podjetja in organizacije z najmanj petimi zaposlenimi se lahko prijavijo na javni poziv in brezplačno pridobijo pristopni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec (DOD). Certifikat, katerega nosilec je Ekvilib Inštitut, skupaj s partnerji GZS, ZSSS in ZDS, preko širokega nabora ukrepov delodajalcem ponuja priložnosti za izboljšanje na področju usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, varnosti in zdravja

na delovnem mestu, medgeneracijskega sodelovanja, nediskriminacije ter etičnega vodenja. Prijave na omenjeni javni poziv so možne do zapolnitve prostih 42 mest oz. do 30. septembra 2022. Gre za projekt, sofinanciran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in države.

Doslej je certifikat DOD, ki je tudi mednarodno priznan, že pridobilo 80 podjetij in organizacij, 78 jih je v postopku pridobitve. Kot pojasnjuje **Aleš Kranjc Kušlan**, direktor Ekvilib Inštituta, je »pomembno, da podjetja razumejo koncept družbene odgovornosti kot dodano vrednost. Certifikat DOD je sistem kakovosti in upravljavsko orodje, ki pomaga podjetjem pri nenehnem izboljševanju – pri razvoju, načrtovanju in bolj vzdržnem poslovanju ter družbeni odgovornosti. Certifikat sporoča, da družbena odgovornost ne pride sama po sebi in da to ni del marketinga podjetja, ampak je zanjo treba delati.«

Zadovoljni zaposleni so temelj uspešnega podjetja

Podjetjem in organizacijam, ki so že pridobile pristopni certifikat DOD, se je nedavno pridružil Telekom Slovenije. V podjetju so prepričani, da je certifikat ogledalo njihovega delovanja in vrednot. Skrbi za zaposlene namenjajo veliko pozornosti, saj so zadovoljni zaposleni ključnega pomena za uspešno poslovanje. V podjetju TIK Kobarid, ki se ukvarja s proizvodnjo medicinskih pripomočkov za enkratno uporabo, pridobitev certifikata vidijo kot priznanje za dosedanje delo in vzpodbudo ter motivacijo za izvedbo vseh načrtovanih aktivnosti v prihodnje, s ciljem biti še boljši, družbeno odgovoren delodajalec na vseh področjih svojega delovanja. Tudi v podjetju Rižanski vodovod Koper so prepričani, da družbeno odgovorno delovanje krepi ugled podjetja v okolju, v katerem delujejo in jih identificira kot delodajalca, ki se zaveda pomena in vpliva poslovanja na družbo in okolje. Pri zaposlenih vključenost v družbeno odgovorna ravnanja krepi občutek pripadnosti ter soodgovornosti za uspešnost in ugled podjetja. ^{gg}

Prijave na omenjeni javni poziv so možne do zapolnitve 42 prostih mest oz. do 30. septembra 2022.



Foto: Matic Kemžar

Za pridobitev certifikata Družbeno odgovoren delodajalec se odloča vse več podjetij in organizacij.

Naprej k trajnostni prihodnosti, ki ohranja, kar je dobro

Tetra Pak kot vodilno svetovno podjetje, ki ponuja rešitve za predelavo hrane in embalažo, v sodelovanju s partnerji in dobavitelji zagotavlja varne, inovativne in okolju prijazne izdelke, ki vsak dan zadovoljujejo potrebe več sto milijonov ljudi v več kot 160 državah. V podjetju Tetra Pak se zavedajo, da je prihodnji uspeh njihovih kupcev odvisen od njihove zmožnosti zagotavljanja varnih in okolju prijaznih izdelkov potrošnikom, zato se zavezujejo, da bodo družbeno odgovorno delovali v celotni vrednostni verigi.

Pandemija je pokazala, kako ranljiv je naš svetovni prehranski sistem. Še nikoli ni bilo tako očitno, kako pomembno je, da hrana pride tja, kjer jo potrebujemo, in takrat, ko jo potrebujemo. Pri tem imata ključno vlogo embalaža in njena predelava, ki presega ustaljene standarde in pričakovanja. V podjetju Tetra Pak pričakujejo, da se bo pomen embalaže in predelave, ki presega standarde, v prihodnosti še povečal, zato si prizadevajo, da bi naraščajočemu svetovnemu prebivalstvu zagotovili dostop do varne in hranljive prehrane.

Potrebovali bi 1,5 Zemlje, da bi zadostili vsem našim zahtevam proizvodnje in potrošnje po naravnih virih, v Sloveniji celo 1,75 Zemlje. Za zmanjšanje prekomerne porabe je treba iskati učinkovite rešitve, da bodo materiali iz enega izdelka zaživel novo življenje v drugih. Taka rešitev je embalaža Tetra Pak, ki je narejena večinoma iz obnovljivih virov in popolnoma reciklabilna.

Tetra Pak na osnovi močnih trajnostnih temeljev in drznih ambicijah za prevzemanje vodilne vloge pri trajnostni preobrazbi nadaljuje svojo pionirsko pot v trajnostno prihodnost, ki ohranja, kar je dobro: hrano, ljudi in planet.

Danes se podjetje Tetra Pak bolj kot kdaj koli prej zavzema za podnebno nevtralnost, ohranjanje biotske pestrosti in učinkovito ravnanje z odpadki. Surovine rastlinskega izvora, kot sta les in sladkorni trs, so bistvenega pomena za nizkoogljični pristop in krožno gospodarstva podjetja. Stopnja recikliranja kartonske embalaže za pijačo v Evropi se je z nekaj več kot petih odstotkov leta 1993 povečala na več kot 51 % leta 2019. Cilj podjetja Tetra Pak pa je, da se do leta 2030 zbere 90 % vse uporabljene kartonske embalaže za tekoča živila.

Kako kartonski del embalaže Tetra Pak zaživi novo življenje?

Embalažo Tetra Pak v povprečju sestavlja kar 75 % kartona, izdelanega iz kakovostnih celuloznih vlaken, iz katerih je mogoče narediti nove, kakovostne izdelke, med njimi papirnate robčke ter brisačke, toaletni papir in druge. Tetra Pak že od leta 2017 s partnerji, kot so Ljubljanske mlekarne in Dana, distributerjem Valtex ter papirnico Lucart organizira enomesečno izobraževalno-ozaveščevalno kampanjo Iz embalaže Tetra Pak v reciklirane robčke. V njem potrošnike izobražujejo, da embalažo Tetra Pak po uporabi vedno odložijo v rumen zabojnik ali vrečo za odpadno embalažo in tako omogočijo, da kartonski del embalaže zaživi novo življenje.

Potrošnik v hipermarketih Mercator ob hkratnem nakupu petih izdelkov Ljubljanskih mlekarn ali Dane (mleko, voda, sokovi, nektarji in pijače) v embalaži Tetra Pak prejme darilo: paket recikliranih robčkov Lucart EcoNatural, izdelanih iz kartonskega dela odpadne embalaže Tetra Pak. V štirih letih te akcije so v hipermarketih Mercator kupcem izdelkov Ljubljanskih mlekarn in Dana v embalaži Tetra Pak razdelili več kot 25.000 paketov recikliranih robčkov Lucart EcoNatural.



Tako kupci razumejo in vidijo, kakšen nov izdelek lahko nastane, če po uporabi pravilno ravnajo s to embalažo. Pri tem so pomembni vsi koraki: prazni embalaži odvihajo robove, jo sploščijo, zaprejo s pokrovčkom in odložijo v rumeni zabojnik ali vrečo. S tem prihranijo kar 80 % več prostora v zabojnikih in pripevajo k manjšim izpustom zaradi prevoza.

Takšne kampanje so del mozaika v prizadevanjih za doseganje trajnostne prihodnosti. Ključnega pomena pa je učinkovit sistem ločenega zbiranja vseh vrst odpadne embalaže in njihovo recikliranje. Eden od možnih načinov je tudi t. i. kavcijski sistem, ki ga v Sloveniji že poznamo za povratne steklenice. V kolikor ga bomo v Sloveniji nadgrajevali in širili, je smiselno, da vanj vključimo več vrst komunalne odpadne embalaže, poleg steklene še plastično embalažo, pločevinke in kartonsko embalažo za tekoča živila.

 **Tetra Pak**[®]
OHRANJA DOBRO

Energetika

Urgentni ukrepi in dolgoročna strategija

Predlog Zakona o ukrepih za omilitev posledic dviga cen energentov korak v pravo smer, vendar potrebujemo tudi dolgoročno energetska strategijo.

Vesna Nahtigal in Branka Murn, GZS



Foto: arhiv GZS

»Smo sredi največje krize v energetiki do zdaj, gre za preživetje – nujne so takojšnje in še bolj sistemske rešitve,« je zapisal predsednik GZS Tibor Šimonka v pozivu vladi.

12 % podjetij je kot ukrep za obvladovanje povišanih stroškov energentov navedlo zaustavitev proizvodnje. Skoraj polovica podjetij je opozorila, da je njihov dolgoročni obstoj ogrožen.

Ocena števila upravičenih subjektov po shemi GZS: 22 tisoč (17 tisoč mikro, 4,3 tisoč majhnih, 580 srednjih in 220 velikih) podjetij.

Vlada Republike Slovenije je 29. januarja 2022 pripravila besedilo predloga Zakona o ukrepih za omilitev posledic dviga cen energentov v gospodarstvu in kmetijstvu in ga Državnemu zboru Republike Slovenije poslala v sprejetje po nujnem postopku. Za omilitev posledic dviga cen energentov za podjetja je predvidenih 70 milijonov evrov pomoči.

Po besedah **Tiborja Šimonke, predsednika GZS**, je predlagana shema pomoči korak v pravo smer. Predlog vlade sicer zajema manjši krog upravičencev, kot ga je predvidela shema, ki so jo zasnovali na GZS, kljub temu pa bo pretežni del energetske intenzivnih podjetij in velikih družb v tem predlogu zajet. Izrazil pa je obžalovanje, da do tega koraka ni prišlo že prej.

Več kot štirimesečna prizadevanja gospodarstva obrodila sad

GZS je že 7. oktobra 2021 po srečanjih s predstavniki energetske intenzivne industrije in energetikov o možnih kratkoročnih in dolgoročnih rešitvah pereče problematike enormnega povečanja cen energentov skupaj z Energetsko zbornico Slovenije (EzS) na Vlado RS in pristojna ministrstva naslovila skupni poziv k sprejetju ukrepov za blažitev posledic strmega dviga cen energentov.

O problematiki rastočih cen električne energije in plina v državah Evropske unije so 8. oktobra 2021 na virtualnem srečanju, ki ga je v času predsedovanja Slovenije Svetu EU organizirala GZS, razpravljali tudi generalni direktorji nacionalnih zbornic, včlanjenih v Eurochambres. Tudi anketa Eurochambres 2022 je dostopnost do energentov in surovin uvrstila med dva največja izziva evropskih podjetij pri poslovanju v 2022.

Prizadevanja GZS so se na tej podlagi usmerila v oblikovanje predloga sheme za državno pomoč podjetjem. Hkrati je GZS dala pobudo za vrsto srečanj z ministri oziroma predstavniki pristojnih ministrstev, zlasti ministrstva za okolje in prostor ter gospodarskega, finančnega in infrastrukturnega ministrstva, za oblikovanje čimprejšnjih kratkoročnih rešitev.

9. novembra 2021 je bil sklenjen dogovor o oblikovanju posebne medresorske delovne skupine za oblikovanje predloga sheme pomoči; prva seja je

bila sklicana 30. novembra 2021 na Ministrstvu za infrastrukturo.

6. decembra 2021 so na novinarski konferenci GZS predstavniki nekaterih najbolj prizadetih dejavnosti spregovorili o težavah, ki jim jih povzroča dvig cen energentov. Gre za podjetja, ki generirajo ne samo delovna mesta, ampak tudi pomembne razvojne projekte, ustvarjajo nove rešitve in pomembno prispevajo tudi k zeleni in digitalni transformaciji. Predstavljen je bil tudi predlog sheme pomoči podjetjem, ki jo je pripravila GZS.

Po sestanku z **ministrom za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravkom Počivalškom**, ki je sicer izrazil podporo rešitvi problematike in zagotovil, da bodo predlog sheme ponovno preučili, je GZS 23. decembra 2021 v izjavi za javnosti opozorila na vse bolj alarmantne razmere v gospodarstvu zaradi povišanja cen energentov.

Positiven premik v smeri iskanja rešitve pereče problematike visokih cen energentov je pomenilo srečanje vodstva GZS s **predsednikom Vlade RS Janezom Janšo** 6. januarja na Brdu pri Kranju. Premier Janša je potrdil, da bo vlada zaradi izjemnega dviga stroškov energije zagotovila pomoč najbolj ogroženim podjetjem.

Na seji Strateškega sveta za energetski prehod GZS 14. januarja je bila v ospredju še vedno nerešena problematika visokih cen energije. Člani sveta so odločevalce pozvali k čim krajšemu časovnemu okvirju pri vzpostavitvi pomoči za podjetja.

13. oktobra 2021 je Evropska komisija predstavila t. i. Toolbox for action and support za pomoč potrošnikom in podjetjem, prizadetim zaradi visoke rasti cen energentov.



Aleš Cantarutti, generalni direktor GZS, je opozoril, da je »cena električne energije, ki na slovenskem trgu dosega več kot 400 evrov na MWh, med najvišjimi v Evropi«, izredno povišanje cen pa vpliva ne le na poslovanje velikih energetsko intenzivnih proizvodnih podjetij, ampak na vse gospodarstvo, vključno z malimi in srednjimi podjetji.

GZS je med 11. in 14. januarjem 2022 med podjetji izvedla tudi anketo, s katero je želela pridobiti informacije o posledicah visokih cen energije za gospodarske subjekte. Anketa, v kateri je sodelovalo 148 podjetij, je pokazala, da so stroški za energijo v letu 2021 glede na 2020 podjetjem porasli za blizu 18 %. Ocenjeni stroški za energijo v letu 2022 pa naj bi za skoraj 128 odstotkov preseglji stroške energije v letu 2021.

25. januarja 2021 se je, po še enem sestanku s predstavniki ministrstev za gospodarstvo, infrastrukturo in finance, ki ni prinesel konkretnih dogovorov, predsednik GZS Tibor Šimonka s pismom obrnil na predsednika Vlade RS Janeza Janšo, v katerem je izrazil veliko zaskrbljenost gospodarstva, ki potrebuje čim hitrejšo pomoč države pri blaženju posledic izjemnega porasta cen energentov.

Tvorno sodelovanje zborničnih strokovnih služb, združenj/zbornic dejavnosti ter podjetij je v dialogu z odločevalci po več kot štirih mesecih nepretrganih prizadevanj obrodilo sad in 31. januarja 2022 je gospodarstvo vendarle lahko pozdravilo besedilo vladnega predloga Zakona o ukrepih za omilitev posledic dviga cen energentov v gospodarstvu in kmetijstvu.

GZS bo s svojimi predlogi v konstruktivnem dialogu z odločevalci tudi v prihodnje sodelovala pri oblikovanju tako kratkoročnih kot srednjeročnih ukrepov. gg

Predlog GZS

Pogled GZS usmerjen v prihodnost

Na GZS opozarjamo, da gospodarstvo v prihodnje namesto gašenja požarov želi in potrebuje dolgoročno energetsko strategijo Slovenije, ki je v luči ciljev evropskega zelenega dogovora ter Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za Slovenijo izjemno pomemben in nujno potreben dokument, ki ga je gospodarstvo pripravljeno sooblikovati.

Nasveti

Hitri poslovni nasveti

Za vas smo pripravili tri hitre poslovne nasvete, ki so vam lahko v pomoč pri vašem poslovanju.

Nasvet št. 1:

Zakaj mi koristijo podatki o napovedih Analitike GZS?

Odgovarja **Bojan Ivanc, glavni ekonomist pri Analitiki GZS:** »Vsako podjetje uporablja napovedi zunanjih institucij kot izhodišče za postavljanje planov in načrtovanje poslovanja, vse od nabave do zaposlovanja in prodaje. V Analitiki GZS napovedi oblikujemo dvakrat letno za prihodnje triletno obdobje, pri čemer ocenjujemo tudi nekatere pomembne sektorske agregate, ki jih druge institucije ne pripravljajo.

Makroekonomska napoved je le eno od gradiv znotraj **letnega paketa gospodarskih informacij Analitike GZS**, ki je nadvse koristen pripomoček sodelavcem iz oddelkov financ, kontrolinga ali vodstvu pri poslovanju. Druga pomembna gradiva so analiza letnega poslovanja gospodarskih družb, gospodarske napovedi za države v regiji in tedenski novičnik v slovenskem in angleškem jeziku. V zadnjem poskušamo zajeti ključne informacije v domačem in tujem okolju, ki so po naši oceni relevantne za poslovne uporabnike. Prav tako v njem najdete koledarček prihodnjih objav, napovedi treh kazalcev ter oris ključnih tem, ki so relevantne za poslovne subjekte.

Postanite naš naročnik, ne bo vam žal.«



Foto: Zare Modlic

Letni paket gospodarskih informacij Analitike GZS

Če želite izvedeti več ali se naročiti na Letni paket gospodarskih informacij Analitike GZS, vas vabimo, da si ogledate spletno stran Analitike GZS ali pa kontaktirate Bojana Ivanca, enega izmed 100 strokovnjakov GZS, prek e-pošte bojan.ivanc@gzs.si

Analitika GZS



Foto: Zare Modic

**Nasvet št. 2:****Kje lahko pridobim objektivno informacijo o poslovanju mojih domačih konkurentov?**

Odgovarja **Bojan Ivanc, glavni ekonomist pri Analitiki GZS**: »Informacijo o poslovanju domačih konkurentov lahko dobite s pregledom javno objavljenih letnih poročil družb ali z naročilom na katero od plačljivih podatkovnih aplikacij. Vendar imate pri tem težavo, ker ne poznate vseh svojih konkurentov oziroma ne veste, kako bi določili njihov ustrezen nabor.

Analitika GZS pozna odgovor. Enkrat letno lahko za vas pripravimo objektivno poročilo, kjer določimo nabor konkurentov. V poročilu so na voljo podatki o poslovanju vašega podjetja in skupine konkurentov. Pri tem pripravimo številne tabele in grafe, ki vam ponazorijo dinamiko poslovanja v nekoliko daljšem časovnem obdobju. Nabor kazalnikov je širok in obsega primerjavo dobičkonosnosti, zadolženosti,

likvidnosti ter organskih kazalnikov rasti, kot so prodaja, dodana vrednost in zaposleni.

Poročilo je uporabno tako za interne javnosti kot za zunanje, kot so ključni obstoječi ali novi kupci in posojilodajalci.

Analitika GZS**Naročite se na letni paket finančnih informacij Analitike GZS.**

Če želite izvedeti več ali se naročiti na Letni paket finančnih informacij Analitike GZS, vas vabimo, da si vzorčni primer gradiva naročite na analitika@gzs.si oz. kontaktirate Bojana Ivanca, enega izmed 100 strokovnjakov GZS, prek e-pošte bojan.ivanc@gzs.si

Foto: osebnih arhiv

**Nasvet št. 3:****Ali opravljate mednarodne prevoze blaga s kombiji?**

Odgovarja **Eva Žontar, direktorica Javnih listin GZS**: »Če ste prevoznik in opravljate mednarodne prevoze blaga z vozili ali s kombinacijo vozil, katerih največja dovoljena masa naloženega vozila presega 2,5 tone, torej s kombiji, boste v skladu z evropsko uredbo od maja letos potrebovali licenco. Licenca še vedno ne bo potrebna za prevoze blaga s kombiji po Sloveniji in za prevoze blaga za lastne potrebe.

Prevozniki morate za pridobitev licence izpolnjevati pogoje glede sedeža podjetja, dobrega ugleda, finančnega položaja in strokovne usposobljenosti.

Vlogo za pridobitev licence najdete na naši spletni strani www.gzs.si/licence. Ker pričakujemo povečan obseg prejetih vlog tik pred začetkom veljavnosti, predlagamo, da vlogo pošljete čimprej. Izdana licenca velja 5 let.

Za izpolnjevanje pogoja glede strokovne usposobljenosti mora vsako prevozno podjetje imenovati upravljalca prevozov. Opravljen mora imeti preizkus znanja. Ker se izpiti lahko opravljajo le v razpisanih

terminih, vam predlagamo, da se čimprej prijavite, če tega izpita še nimate.

Edina razlika med pogoji za pridobitev licence za lažja ali težja vozila je v višini kapitala in rezerv, ki jih mora imeti podjetje. Za vozila nad 3,5 t mora imeti podjetje vsaj 9.000 EUR za prvo vozilo in 5.000 EUR za vsako naslednje vozilo. Za vozila med 2,5 t in 3,5 t pa vsaj 1.800 EUR za prvo vozilo in 900 EUR za vsako naslednje vozilo.

Za zaključek vam svetujem, da nam, če se ukvarjate z mednarodnimi prevozi blaga s kombiji, čimprej pošljete v celoti izpolnjeno vlogo za pridobitev licence.

Če pa že imate licenco Skupnosti za prevoze blaga z vozili nad 3,5 t, pošljite samo vlogo za prijavo dodatnega, lažjega vozila.«

Javne listine GZS

Imate še dodatno vprašanje? Obrnite se na Javne listine GZS www.gzs.si/licence.

EU sredstva

Na voljo bo 3,2 milijarde evrov

Služba vlade Republike Slovenije za kohezijsko politiko (SVRK) je novembra objavila dokument Izhodišča programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 (EKP 2021-2027), kjer bo imela Slovenija možnost počrpati 3,2 milijarde evrov sredstev.

Nina Vrabelj, Strateški razvoj, GZS

Zaradi priprave in začetka izvajanja razpisov iz Načrta za okrevanje in odpornost, ki bodo predvidoma objavljeni v prihodnjih mesecih, se je zamaknila celotna priprava programskih dokumentov kohezijske politike, ki so podlaga za črpanje sredstev v obdobju 2021-2027. Slovenija mora posredovati programske dokumente Evropski komisiji v potrditev do sredine letošnjega leta, nato sledijo usklajevanja za finančni razrez sredstev. Ker dokumenti še niso dokončno sprejeti, še ni jasno, koliko sredstev bo namenjeno za posamezno področje. Za izvajanje EKP 2021-2027 se načrtuje en program, ki bo zajemal sofinanciranje iz štirih skladov, in sicer:



Vir: SVRK, 2022 (<https://evropskasredstva.si/2021-2027/>)

V Sloveniji moramo za doseganje ciljev Strategije razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030) ukrepe prednostno usmerjati na med seboj povezana področja:

- pospeševanja rasti produktivnosti za nadaljnje razvojno dohitevanje povprečja EU,
- vključujočega družbenega razvoja in medgeneracijske solidarnosti, saj je epidemija močno posegla v kakovost življenja in zaostri izzive socialne zaščite,
- pospešenega prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo, kjer izrazito zaostajamo za povprečjem EU,
- krepitev razvojne vloge države in njenih institucij predvsem pri izboljšanju učinkovitosti ter zmanjšanju regulatornih bremen.

V Izhodiščih EKP 2021-2027 je navedenih šest ciljev politik (CP) s svojimi prednostnimi nalogami (PN), in sicer:



Vir: SVRK, 2022 (<https://evropskasredstva.si/2021-2027/>)

Slovenija mora posredovati programske dokumente Evropski komisiji v potrditev do sredine letošnjega leta, nato sledijo usklajevanja za finančni razrez sredstev.

V Izhodiščih EKP 2021-2027 je navedenih šest ciljev politik s svojimi prednostnimi nalogami: Pametna Evropa, Zelena Evropa, Povezana Evropa, Družbena Evropa, Evropa, ki je bliže državljanom, in Evropa za pravični prehod.

3,2 milijarde evrov, ki jih ima Slovenija na voljo, je trenutno razdeljenih po spodnjih prednostnih nalogah:

Cilj - politika	št. PN	Program EKP 21-27: PN	ESRR		ESS		KS	SPP	SKUPAJ
			vzhod	zahod	vzhod	zahod	SLO	vzhod	
CP 1 - PAMETNA EVROPA	1	Pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe	372,10	219,23					591,33
	2	Pametnejša Evropa s spodbujanjem digitalizacije*	?	?					0,00
SKUPAJ			372,10	219,23	0,00	0,00	0,00	0,00	591,33
CP2 - ZELENA EVROPA	3	Bolj zelena, nizkoogljična Evropa s spodbujanjem prehoda na čisto in pravično energijo, zelene in modre naložbe, krožno gospodarstvo, prilagajanje podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganj	329,45	97,69			280,10		707,24
	4	Spodbujanje trajnostne večmodalne urbane mobilnosti	37,80	18,15					55,95
SKUPAJ			367,25	115,84	0,00	0,00	280,10	0,00	763,19
CP3 - POVEZANA EVROPA	5	Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti in regionalne povezanosti IKT	186,32				420,14		606,46
SKUPAJ			186,32	0,00	0,00	0,00	420,14	0,00	606,46
CP4 - DRUŽBENA EVROPA	6	Odzivni trg dela; znanja, kompetence in spretnosti za prilagajanje globalnim spremembam in izboljšanje zaposljivosti	42,80		321,66	101,46			465,92
	7	Vzdržen, vključujoč in kakovosten sistem dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva ter zagotavljanje dostojnega življenja in vključenosti za vse	93,94		142,50	44,95			281,39
	8	Turizem in kultura za gospodarski razvoj in socialno vključenost	21,44						21,44
SKUPAJ			158,18	0,00	464,16	146,41	0,00	0,00	768,75
CP5 - EVROPA BLIŽJE DRŽAVLJANOM	9	Evropa, ki je bližje državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja mest, podeželja in obalnih območij ter lokalnih pobud	44,41	20,82					65,23
SKUPAJ			44,41	20,82	0,00	0,00	0,00	0,00	65,23
CP6 - EVROPA ZA PRAVIČNI PREHOD	10						248,38		248,38
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	248,38	248,38
TEHNIČNA POMOČ	11		40,92	12,91	19,34	6,10	17,95	10,35	107,57
SKUPAJ			40,92	12,91	19,34	6,10	17,95	10,35	107,57
SKUPAJ VSA RAZVOJNA PODROČJA			1.169,18	368,80	483,50	152,51	718,19	258,73	3.150,91

Vir: SVRK, 2022 (<https://evropskasredstva.si/2021-2027/>)

Za gospodarstvo bodo najbolj aktualni trije cilji politik, in sicer:

CP1 – Pametna Evropa, kjer so predvidene naložbe:

- **v raziskave, razvoj in inovacije** (ukrepi v podporo strateškim razvojnim inovacijskim partnerstvom (SRIP-i), izgradnja in vzpostavitev javne raziskovalne infrastrukture, spodbude raziskovalnim projektom (TRL 3-6 in 6-9), zaposlovanje mladih raziskovalcev oziroma raziskovalcev na začetku kariere v podjetjih in javnih raziskovalnih organizacijah, krepitev sinergij med različnimi viri

financiranja, podporno okolje v podporo razvoju inovacijske dejavnosti);

- **za konkurenčnost malih in srednjih podjetij** (ukrepi za razvoj in optimizacijo ekosistema za podporo podjetništvu in inovativnosti, prehod novih podjetniških podjetij v novonastalih podjetij v fazo hitrejše rasti in za hitrorastoča podjetja, internacionalizacija in sodelovanje na področju makro regij, promocije in krepitev blagovnih znamk proizvodov in storitev slovenskih podjetij v tujini ter skupna vlaganja na tujih trgih, razvoj kulturno kreativnega sektorja);

- **v znanja in spretnosti za pametno specializacijo** (kompetenčni centri na vseh prednostnih področjih S5, priprava in izvajanje študijskih programov za izpopolnjevanje na področjih S5, krepitev znanj in spretnosti za sistemske izvajalce pametne specializacije (zaposlene v SRIPih, na ministrstvih ter ostalih izvajalskih organizacijah ukrepov S5), razvoj veščin in kompetenc na področju družbene inovativnosti in boljše zakonodaje, s poudarkom na prehodu v razogljičenje/krožno gospodarstvo) ter
- **za digitalno preobrazbo** (spodbujanje digitalne transformacije družbe, podjetij in javnih storitev ter celovite pametne digitalne javne storitve za podjetja, državljanke, raziskovalne institucije).

CP2 – Zelena Evropa, kjer so med drugimi predvidene naložbe:

- s ciljem **spodbujanja energetske učinkovitosti** se predvidevajo:
 - ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu,
 - ukrepi energetskih prenov stavb z upoštevanjem trajnostne gradnje ter pametnim upravljanjem sistemov v in na stavbah ter
 - ukrepi ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanja njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanja energetske revščine;
- pospešilo se bo **vlaganja v ključne ukrepe obnovljivih virov energije (OVE)**, ki so opredeljeni v NEPN (sončna energija, biomasa in geotermalna energija).
- podpora bo namenjena tudi **vzpostavitvi pogojev za krožno gospodarstvo** (uvajanje trajnostnih oziroma krožnih in digitalnih poslovnih modelov ter novih nizkoogljičnih produktov, procesov in tehnologij za krepitev verig vrednosti) ter izgradnji naprav za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu za energetska izrabo preostankov komunalnih odpadkov.

CP4 – Družbena Evropa, kjer so med drugimi predvidene naložbe:

- **ukrepi na področju trga dela:**
 - programi za ohranitev na trgu dela tistih skupin, katerih zaposlitev oziroma samozaposlitev je ogrožena ali začasna, zmanjševanje in preprečevanje prekarnosti ter preprečevanje prehoda nazaj v brezposelnost za ciljne skupine, ki se soočajo z atipičnimi oblikami dela oziroma prekarnostjo,
 - ukrepi za krepitev institucij in služb trga dela oziroma posodobitev njihovih storitev za učinkovitejšo obravnavo ciljnih skupin na trgu dela,
 - razvoj, vzpostavitev in delovanje nacionalnega orodja za kratko, srednje in dolgoročno napovedovanje kompetenc – PNK,
 - ukrepi za izboljšanje varnosti in zdravja pri delu, osveščanje o pomenu medgeneracijskega

- sodelovanja in odpravljanja medgeneracijskih stereotipov,
- ukrepi z namenom podaljševanja delovne aktivnosti ter spodbujanje prenosa znanja med generacijami;
- **ukrepi na področju izobraževanja in usposabljanja:**
 - karierni centri za mlade, vključno s karierno orientacijo šolajočih,
 - krepitev ključnih kompetenc šolajočih, kot so digitalne kompetence, jezikovne kompetence, ustvarjalnost, medijska pismenost, kritično razmišljanje, podjetnost, kreativnost, zdrav odnos do samega sebe, preprečevanje nasilja in odvisnosti, kulturna zavest in izražanje ter spodbujanje nadarjenosti,
 - krepitev sodelovanja izobraževanja ter trga dela na področju poklicnih in strokovnih šol, visokega šolstva,
 - programi povezovanja na osi dijak/študent – institucije znanja – gospodarstvo/negospodarstvo (PKP),
 - vzpostavitev podpornega okolja v terciarnem izobraževanju,
 - krepitev kompetenc strokovnih delavcev in vodstvenega kadra v vzgoji in izobraževanju,
 - ukrepi na področju spodbujanja vseživljenjskega učenja,
 - zagotavljanje IKT opreme ter infrastrukturnih pogojev,
 - štipendije.

Poleg 3,2 milijarde evrov v sklopu kohezijske politike ima Slovenija na voljo tudi 1,8 milijarde nepovratnih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, kjer bodo prvi razpisi za podjetja objavljeni v prihodnjih mesecih. Na GZS se zavedamo, da je glede na trenutne potrebe podjetij sredstev, ki bodo namenjena gospodarstvu, vseeno premalo, ampak kljub temu pri-
ložnosti bodo in želimo, da jih uspešno izkoristite. ^{gg}

Za gospodarstvo bodo najbolj aktualni trije cilji politik, in sicer Pametna Evropa, Zelena Evropa in Družbena Evropa.

Slovenija ima na voljo tudi 1,8 milijarde nepovratnih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, kjer bodo prvi razpisi za podjetja objavljeni v prihodnjih mesecih.

Evropska sredstva



Poslovna klima

Gospodarske motnje še na vidiku

Hitro širjenje različice omikron v prvem četrletju 2022 hromi storitveno usmerjene panoge ter povečuje pomanjkanje delovne sile.

Darja Močnik, Analitika GZS

Omejitveni dejavniki počasi popuščajo.

V leto 2022 smo stopili s kar nekaj neznankami in tveganji, ki bodo krojila poslovno okolje. Eno takih so dejavniki na strani ponudbe in z njimi povezane motnje v dobavnih verigah. V prvem četrletju 2022 naj bi v proizvodnem sektorju vendarle postopno prišlo do postopnega izboljšanja delovanja dobavnih verig in dobav surovin, polproizvodov in polprevodniških čipov. Tajvan, ki ostaja najpomembnejši svetovni proizvajalec polprevodnikov (64 % svetovne proizvodnje), je že v 2021 izvoz povečal za 25 %, krepijo pa se tudi proizvodne kapacitete. Prišlo je tudi do zmanjšanja stroškov pošiljanja blaga in kontejnerjev (po Baltic Dry Index), kar bi lahko pomenilo, da se ozka grla začenjajo odpravljati tudi v mednarodnem ladijskem prometu.

Pomembnejše tveganje predstavljajo tudi cene energentov in z njimi povezana višja medpodjetniška inflacija, ki se verižno prenaša na končne produkte. Cene električne energije so po vsej Evropi konec leta 2021 dosegle rekordne vrednosti, predvsem zaradi povišanja cen plina, in se v 2022 postopno umirjajo, vendar so še vedno precej nad predkrizno ravno.

Napetosti med Rusijo in Ukrajino jih lahko le še povišajo. Evropa iz Rusije uvozi 40-50 % celotnega zemeljskega plina. Povišane cene energije bodo verjetno vztrajale vso zimo, kar bo vplivalo na inflacijo in zmanjšanje realne kupne moči. Močno in vztrajno naraščanje inflacije je eno glavnih tveganj za globalne obete. Pri tem pa bosta v 2022 Evropska centralna banka (ECB) v evropskem prostoru ter Ameriška centralna banka (FED) v ZDA igrali pomembno vlogo pri podpiranju gospodarskega okrevanja ter odločitvah, ki so potrebne za zaježitev inflacije.

Covid-19 zmanjšuje dejavnost v storitvenem sektorju, saj ljudje omejujejo svoje aktivnosti zaradi strahu pred okužbo z virusom ter drugih zaježitvenih ukrepov. Prav tako bo trpel proizvodni sektor, saj se tovarne soočajo z večjimi odsotnostmi zaradi boleznih ali samoizolacije. V letu 2022 naj bi se realni BDP v EU-27 vrnil na raven pred koronavirusom (2019). Slovenija je v 3. četrletju 2021 predkrizno raven že dosegla in v 2022 po aktualni srednji oceni pričakuje 4 % realno gospodarsko rast (Consensus Economics, januar 2022). ^{gg}

IMF za območje evra pričakuje v 2022

3,9-odstotno gospodarsko rast.

Ne zamudite aktualnih gospodarskih tem
Izpod peresa glavnega ekonomista GZS.

Več na analitika.gzs.si



Izpod peresa glavnega ekonomista GZS

10 ključnih podatkov



Blagovni izvoz:
19,3 %
(I-XI 21/I-XI 20)

Izvoz blaga je bil v prvih enajstih mesecih 2021 za 19 % višji kot v enakem obdobju 2020. Relativna rast je bila enaka v države EU kot v druge države. Rast uvoza blaga je v tem obdobju znašala 30 % (iz držav EU je bila uvožena za 24 % večja vrednost blaga, iz držav nečlanic pa za 42 %), k čemur je prispevala tudi visoka rast cen surovin in energentov. Zaradi težav z dobavljivostjo so bila v zadnjih mesecih prisotna nihanja pri izvozu avtomobilov, rezervnih in sestavnih delov za vozila. Kemični proizvodi, stroji in transportne naprave ter izdelki, razvrščeni po materialu, so prispevali tri četrtnine (3,9 mrd EUR) prirasta k celotnemu izvozu blaga v prvih desetih mesecih leta 2021.



Industrijska proizvodnja:
10,8 %
(I-XI 21/I-XI 20)

Industrijska proizvodnja v predelovalnih dejavnostih je bila v prvih enajstih mesecih višja za 12,5 %, v rudarstvu in oskrbi z električno energijo pa nižja (za 9 in 6 %). V osmih dejavnostih je bila proizvodnja višja od 20 % (dejavnosti tekstilij, kemikalij, kovinskih izdelkov, električnih naprav, motornih vozil, pohišstva, druge raznovrstne dejavnosti, popravila in montaža strojev). Najvišja je bila lani rast v srednje nizko tehnološko zahtevnih dejavnostih (18 %) ter v srednje visoko zahtevnih panogah (13,7 %).



Prenočitve turistov:
22,2 %
(2021/2020)

V 2021 je bilo zabeleženih 11,3 mio turističnih prenočitev, kar je bilo za 22,2 % več turističnih prenočitev kot v 2020, vendar še vedno za 28,7 % manj kot leta 2019. Tuji gostje so ustvarili za 42,9 % več turističnih prenočitev kot v 2020 in hkrati za 58 % manj kot v 2019. Prenočitve domačih gostov so spodbujali turistični vavčerji (10,4 % več kot predlani in za 47 % več kot v letu pred epidemijo).



Število delovno aktivnih:
1,1 %
(I-XI 21/I-XI 20)

Novembra 2021 se je število delovno aktivnih oseb povečalo peti zaporedni mesec ter je doseglo novo zgodovinsko najvišjo vrednost (913.400 oz. 23.700 več kot novembra 2020). V prvih enajstih mesecih 2021 je bilo 10.532 več delovno aktivnih v primerjavi z enakim obdobjem 2020. V 2021 je bilo v povprečju 74.316 brezposelnih oseb, kar je bilo za 12,6 % manj kot leta 2020 (65.969 brezposelnih decembra 2021). Stopnja registrirane brezposelnosti je v prvih enajstih mesecih 2021 znašala 7,7 % (6,7 % novembra 2021).



Prihodek v storitvenih dejavnostih:
15,6 %
(I-XI 21/I-XI 20)

V prvih enajstih mesecih 2021 je bil nominalni obseg prodaje za šestino višji kot v enakem obdobju leta 2020. Lani se je obseg prodaje nominalno najbolj povečal v poslovanju z nepremičninami (za 30 %), prometu in skladiščenju (18,4 %) ter v strokovnih in znanstvenih in tehničnih dejavnostih (15,8 %), predvsem v oglaševanju in raziskovanju trga. Gostinstvo v tem času beleži 13,4 % rast prihodkov, kar dokazuje tudi novembrska medletna rast, saj je bila osnova v predhodnem letu zelo nizka (328-odstotna rast). Pri drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih je rast prodaje znašala 12,6 %.



Promet blaga v pristanišču:
9,8 %
(I-XI 21/I-XI 20)

V koprskem pristanišču je bilo v prvih enajstih mesecih 2021 pretovorjenega malo več kot 18,4 milijona ton blaga, kar je bilo za 9,8 % več kot v enakem obdobju leta 2020. Avtobusi v medkrajevnem in mednarodnem javnem linijskem prevozu so prepeljali za 13,1 % več potnikov, v mestnem javnem linijskem prevozu pa za 7,4 % več. Te ravni po številu potnikov še ne dosegajo ravni iz leta 2019.



Prihodek v trgovini na drobno (brez motornih goriv):
12 %
(I-XI 21/I-XI 20)

V prvih enajstih mesecih 2021 je bil realni prihodek v trgovini na drobno višji za 16,5 % (vključno z motornimi gorivi). Visoka rast je bila še v trgovini z motornimi gorivi (+26 %), ker je bila mobilnost prebivalstva v 2021 manj okrnjena kot v 2020. Trgovina z neživilni se je okrepila za 15,6 %, trgovina z živili, pijačo in tobakom pa pričakovano najmanj (+7,7 %). V trgovini z motornimi vozili je bil prihodek višji za 6,5 %.



Gradbena dela:
-6,2 %
(I-XI 21/I-XI 20)

Vrednost gradbenih del je bila v prvih enajstih mesecih 2021 za 6,2 % nižja kot v enakem obdobju 2020. Vrednost del na stavbah in vrednost specializiranih gradbenih del sta bili nižji (prva za 23,5 %, druga za 2,3 %), vrednost del na gradbenih inženjerskih objektih pa je bila višja za 5,1 %. V 2021 je bilo izdanih 6.933 gradbenih dovoljenj za stavbe, kar je bilo za 17 % več kot v 2020 (površina je bila večja za 27 %). Med njimi je bilo za 17 % več izdanih za stanovanjske stavbe in prav toliko več za poslovne stavbe.



Cene življenjskih potrebščin:
+1,9 %
(2021/2020)

Cene življenjskih potrebščin so se v enem letu zvišale za 4,9 %. Povprečna letna inflacija je bila nižja, 1,9-odstotna, kar je bila posledica predvsem hitrejšega dviga cen v zadnjem četrtletju. Blago se je v enem letu podražilo za 6,7 %, storitve pa za 1,5 %. Letno inflacijo 2021 so najbolj višali dražji naftni derivati (dizelsko gorivo se je podražilo za 34,5 %, bencin za 31,8 %) in jo zvišali za 1,3 odstotne točke (27 % dviga). Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so bile v decembru 2021 medletno višje za 10,6 %, povprečne letne pa za 5,5 % v primerjavi z letom 2020. Te so porasle predvsem zaradi višjih cen vhodnih surovin.



Povprečna bruto plača:
+6,5 %
(I-XI 21/I-XI 20)

Povprečna rast bruto plače v zasebnem sektorju je bila v prvih enajstih mesecih 2021 višja za 5,9 % v primerjavi z enakim obdobjem 2020. Zvišala se je zaradi zmanjšanja števila oseb, ki so bile na čakanju na delo in skrajšanem delovnem času, dviga minimalne plače ter tržnih pritiskov na rast plač. Najbolj je porasla v gostinstvu (10,9 %), gradbeništvu (7,0 %), strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih ter predelovalnih dejavnostih (5,9 %), drugih raznovrstnih dejavnostih (5,6 %). Povprečna bruto plača v javnem sektorju je bila višja za 7,8 %, a se je ob koncu leta medletno že zmanjševala zaradi odsotnosti izrednih izplačil, vezanih na epidemijo.

Uresničite poslovno priložnost v poslovnih conah v Krškem

Impulz razvoja krške prihodnosti bo zagotovo energetika z JEK 2. Z izgradnjo tega nacionalno pomembnega energetskega objekta se bo v Krško in okolico predvidoma preselilo od pet do sedem tisoč ljudi.



Analiza podjetništva v mestni občini Krško za leto 2020 (CPT Krško, 2021) kaže, da je dodana vrednost na zaposlenega znašala 68.134 € (kar za desetino več kot v 2019) in presega povprečje dodane vrednosti na ravni Slovenije kar za 44,5 % (v 2019 za 32,4 %). Poleg energetskega sektorja in predelovalne dejavnosti prevladuje podjetništvo oz. obrtna dejavnost in trgovina.

Na Mestni občini Krško se zavedamo, da je nadaljnji razvoj občine odvisen tudi od zagotavljanja prostorskih pogojev za nove investitorje v poslovnih conah, saj ta prinašajo nova delovna mesta, hkrati pa z novimi naložbami omogočamo pogoje za zagon mladih podjetij oz. posameznikov s poslovnimi idejami.

Geografska lega kot bistvena konkurenčna prednost

Območje mestne občine Krško leži neposredno ob desetem koridorju, ki povezuje sever in jug Evrope. Priključek pri Krškem predstavlja pomemben razcep državnega prometnega omrežja. Tu se od jugovzhodnega kraka državnega cestnega križa odcepi glavna povezava za Celje in s tem navezava na V. prometni koridor. Območje je na 3. razvojni osi, ki povezuje regionalna središča Koroške, Savinjsko-šaleške regije, Dolenjske in Bele krajine. Ključna je tudi lega ob meji s Hrvaško, tako zaradi dostopnosti nabavnih in prodajnih trgov kot tudi zaradi izvajanja storitev pri prehajanju meje.

Odličen strateški položaj in opremljenost krških poslovnih con

Obrtne, skladiščne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti se razvijajo v večjih gospodarskih

conah: Poslovna cona Vrbina, Poslovna cona Drnovo-zahod, Poslovna cona Drnovo-vzhod in Industrijska cona Žadovinec ter ostalih na skupno okoli 140 hektarjih; od tega je prostih še približno polovica. Umeščene so ob glavnem državnem cestnem in železniškem koridorju in v bližini mednarodnega letališča Zagreb, kar za investitorje predstavlja odlični strateški položaj. Popolna opremljenost poslovnih površin v nekaterih conah omogoča hitro gradnjo objektov, saj je ponekod možnost takojšnje priključitve na električno omrežje, vodovod, plinovod, odvodnjavanje meteorne vode, komunalni kanalizacijski vod, ki bo priključen na čistilno napravo, telekomunikacijsko omrežje in bližnji železniški tir s povezavo na glavno železniško progo Zidani Most–Dobova.

Podjetniški inkubator Krško za novonastala podjetja

V starem mestnem jedru Krškega je Mestna občina Krško s pomočjo evropskih sredstev uredila Podjetniški inkubator na okoli 580 m², v katerem imajo že nekatera mlada posavska start-up podjetja oziroma posamezniki s poslovnimi idejami svoje prve poslovne prostore. Osnovni namen naložbe je povečanje podjetniške dinamike v regiji, rast števila novih podjetij in izboljšanje poslovnega okolja. V inkubatorju lahko prostor za obdobje do pet let dobijo novonastala podjetja, ki na dan oddaje vloge niso starejša od dveh let (šteje vpis v register), saj je cilj nuditi podporo podjetjem v začetnem obdobju.



občina krško

Državna pomoč

Več možnih pomoči za okoljske, podnebne in energetske projekte

V letošnjem letu so v veljavo stopile nove smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo, ki razširjajo področja, na katerih država lahko ponuja pomoč za podporo trajnostnemu razvoju, zelenemu prehodu in prehodu v krožno gospodarstvo.

Antonija Božič Cerar, GZS

To državno pomoč mora vsaka država članica priglasiti Evropski komisiji. Države morajo Komisiji dokazati, da je pomoč potrebna, primerna in proporcionalna. Komisija oceni predlagane ukrepe z vidika njihovega doprinosa k razvoju določene gospodarske dejavnosti in vpliva te dejavnosti na izboljšanje splošnih razmer v družbi na področju trajnosti. Pomoč mora spodbujati aktivnosti, ki brez te pomoči ne bi bile izvedene, oziroma spodbujati dejavnosti, ki se sicer ne bi razvijale.

V ilustracijo: pomoč, namenjena le prilagoditvi novim okoljskim skupnim standardom, ki že veljajo na območju cele skupnosti, ni upravičljiva. Evropska komisija oceni predlagane ukrepe tudi z vidika njihovega vpliva na trg in konkurenco. Ukrepi morajo naslavljaliti anomalije trga in posledično izboljšanje razmer. Pomoč za projekte ali ukrepe, ki se glede na uporabljene tehnologije, stopnjo investicijskega tveganja in obsega že izvajajo v okviru skupnega trga pod tržnimi pogoji, tako ni upravičljiva.

Komisija tehta učinke predlaganih ukrepov pomoči tako z vidika njihovih pozitivnih kot tudi negativnih vplivov. Pričakovati je, da bo v prihodnosti še posebno pozornost namenila merilom za okoljske, trajnostne gospodarske dejavnosti, ki izhajajo iz Uredbe o taksonomiji 2020/852. Ta sledi naslednjim ciljem:

- (a) blažitve podnebnih sprememb;
- (b) prilagajanja podnebnim spremembam;
- (c) trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov;
- (d) prehod na krožno gospodarstvo;
- (e) preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja;
- (f) varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Dodatni pogoj je, da ukrepi bistveno ne škodujejo določenemu okoljskemu cilju. Praviloma namreč ni mogoče zasledovati vseh ciljev hkrati in je potrebno sklepati kompromise v predlaganih rešitvah.

V skladu s smernicami je državna pomoč možna za ukrepe, ki podpirajo:

- zniževanje izpustov toplogrednih plinov, s poudarkom na podpori pridobivanja energije

- iz obnovljivih virov in izboljšanju energetske učinkovitosti;
- izboljšanje energetske in okoljske učinkovitosti stavb;
- nakup in lizing čistih vozil (v zračnem, cestnem, železniškem, rečnem in pomorskem prometu) kot zagotovitev storitev njihovega vzdrževanja in obnove;
- izgradnjo infrastrukture za polnjenje čistih vozil;
- učinkovito ravnanje z viri, s prehodom na krožno gospodarstvo;
- zmanjševanje in preprečevanje onesnaževanja;
- remediacijo in rehabilitacijo naravnih habitatov in ekosistemov, obnovo biološke raznovrstnosti ter prilagajanje podnebnim spremembam;
- zmanjšanje določenih dajatev, prispevkov in nadomestil;
- energetske infrastrukture;
- daljinsko ogrevanje in hlajenje;
- zniževanje prispevkov za elektriko za energetske intenzivne uporabnike in
- prenehanje proizvodnje energije iz premoga, šote in oljnega skrilavca.

Smernice ne veljajo za razvoj in proizvodnjo okolju prijaznejših proizvodov, raziskavam, razvoju in inovacijam in za področje jedrske energije. [gg](#)

Pomoč mora spodbujati aktivnosti, ki brez te pomoči ne bi bile izvedene, oziroma spodbujati dejavnosti, ki se sicer ne bi razvijale.

Komisija tehta učinke predlaganih ukrepov pomoči tako z vidika njihovih pozitivnih kot tudi negativnih vplivov.



Dan inovativnosti 2022

Inovacije morajo presegati meje

Iščemo inovacije, katerih učinki in vpliv najbolj presegajo meje samega podjetja, organizacije in posameznika.

Katja Pokeržnik, GZS - Koroška gospodarska zbornica, koordinatorica priznanj za najboljše inovacije na GZS

V februarju in marcu bosta potekala dva webinarja na temo, kako pripraviti dobro prijavo na razpis za najboljše inovacije.

INOVATIVNA

Uspeh bodo v prihodnje predstavljale nove vrednote, drugačne sposobnosti ljudi, ki si upajo narediti korak naprej, ki imajo v sebi empatijo, so odprti, radovedni, optimistični, imajo odlične vodstvene sposobnosti in domišljijo. Vse to so pojmi, ki opisujejo slovenske inovatorje. In prav inovacije so gonilo razvoja, navdih za ustvarjanje in razlog za dodaten trud. Brez njih ni napredka.

Inovacije podjetjem omogočajo prilagajanje spremembam, ki se dogajajo v mednarodnem prostoru, in le visoko inovativno podjetje lahko na dolgi rok ohranja prednost pred konkurenti. Inovativni projekti so osnova razvoja, že majhne izboljšave lahko sčasoma vodijo do večjih in boljših idej, ki lahko nekega dne postanejo revolucionarne.

Zelo pomembno je, da se podjetja zavedajo, da brez inovacij ni napredka, da so inovacije odgovorne za do 85 % gospodarske rasti, da izboljšujejo delovno okolje, predvsem pa podjetju omogočijo, da izstopa od konkurentov v svoji niši ali panogi, saj gradijo kulturo nenehnega učenja, rasti in osebnega razvoja.

Dan inovativnosti



Podeljenih že 151 zlatih priznanj

GZS na nacionalni ravni že 20 let podeljuje priznanja za inovacije, na regionalni ravni pa letos obeležujemo že 26 let podeljevanja. Doslej je bilo podeljenih že 151 zlatih priznanj. Priznanja GZS za inovacije na nacionalni ravni predstavljajo najvišja nacionalna priznanja za inovativne dosežke slovenskih podjetij in



Za vse pobude glede spodbujanja inovativnosti v Sloveniji in vse informacije glede letošnjega razpisa za najboljše inovacije se lahko obrnete na **Katjo Pokeržnik, direktorico Koroške gospodarske zbornice** in koordinatorico priznanj za najboljše inovacije na GZS (email: katja.pokerznik@gzs.si, telefon: 031 647 677).

Foto: osebni arhiv

drugih organizacij ter s tem promocijo inovativnosti v Sloveniji in tudi širše.

Pomembno je, da inovativna podjetja svoje inovacije predstavijo širše. Močna blagovna znamka GZS priznanj za inovacije daje tako podjetjem kot inovatorjem priznanje za dobro delo, konkurenčno prednost, motivacijo za nadaljnji razvoj. Že vrsto let pri razpisu aktivno sodelujeta Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in javna agencija SPIRIT, ki sta prepoznala priznanja GZS kot najvišja priznanja na področju inovativnosti v Sloveniji.

Pomembna je dobra prijava

GZS je v sodelovanju s 13 regionalnimi zbornicami razpis za najboljše inovacije odprla 1. februarja. Tema razpisa in posebni inovacijski izziv sta »Z inovacijami presegamo meje«. Posebej si želimo izpostaviti inovacije, katerih učinki najbolj presegajo meje samega podjetja, organizacije, posameznika. Želimo predstaviti inovacije, katerih vpliv je širši, bodisi na okolje, družbo bodisi širši pozitivni vplivi v smeri digitalizacije itn.

Regionalne gospodarske zbornice najbolj poznajo inovativna podjetja v regijah, njihovo delo in razvoj, zato jim bodo tako kot doslej odlična podpora in pomoč pri prijavi inovacijskih predlogov. Februarja in marca bomo izvedli dva webinarja, na katerih bodo imela podjetja možnost, da se na določene člane nacionalne komisije obrnejo z vprašanji, kako pripraviti dobro prijavo.

Razpis se bo zaprl predvidoma v začetku aprila 2022, regionalne podelitve pa sledijo v mesecu juniju. Inovacije, ki se bodo uvrstile na nacionalni nivo, bodo predstavljene in nagrajene na osrednjem dogodku Dan inovativnosti, ki bo 20. septembra 2022 na Brdu pri Kranju. [gg](#)



Zdravstvo

Pravočasen dostop do zdravstvenih storitev za zaposlene in manjše bolniške odsotnosti za delodajalce

Izdatki za zdravje v Sloveniji znašajo 8 % BDP. Glede na naraščajoče potrebe je zaznati težnjo po povišanju deleža med 10 in 11 %, kar bo zgolj z javnofinančnimi viri težko.

Polona Mežan, GZS Zbornica MedTech Slovenija

Del sredstev lahko pokrijemo z razvojem prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, a ne dovolj. Po covidu-19 bodo zdravstveni sistem, gospodarstvo in odločevalci zaradi naraščajočega bremena kroničnih bolezni, posledic prebolevnikov covid-19, bolezni življenjskega stila, uvajanja dražjih tehnologij itd. pred velikim izzivom. Ob omejeni demografski rasti se težko računa na dodatno obremenitev posameznika ali delodajalca. Kje torej iskati rešitve, sprejemljive za vse?

Koliko je obremenjeno gospodarstvo?

Leta 2020 je ZZS izplačal več kot 400 milijonov evrov za nadomestila plač za čas zadržanosti od dela zaradi bolezni in poškodb. Če temu dodamo še nadomestila delodajalcev in strošek, ki ga nosijo bolniki, ker dobijo povrnjen samo del plače, dobimo več kot dvakratni znesek. Zaradi dolgih čakalnih vrst v javnem zdravstvu prihaja do poznega diagnosticiranja in zamaknjene zdravljenja bolezni in poškodb, kar poslabšuje končni izid zdravljenja in lahko pomeni tudi zgodnejši nastop (delne) invalidnosti. Pomemben vzrok za izgubo produktivnosti je prezentizem, saj zaposleni kljub bolezni hodijo na delo, a so manj učinkoviti. Če obdobje prisotnosti na delu kljub zdravstvenim težavam podaljšujejo, nastopi izgorelost, čemur sledi še daljša bolniška odsotnost. Stroške prezentizma je težje oceniti kot stroške absentizma, za mnoge bolezni pa presegajo stroške absentizma. Večino posrednih stroškov nosijo posamezniki, delodajalci in celotno gospodarstvo, saj to vpliva na zmanjševanje prispevkov za zdravstvo in s tem težave pri financiranju zdravstva. Neuskkljenost med rastjo produktivnosti in rastjo stroškov dela je za Slovenijo izziv.

Katero rešitev vladi predlaga zbornica?

Ministrstvu za finance predlagamo uvedbo davčne olajšave na vsa prostovoljna dodatna zdravstvena zavarovanja, ki bi jih sklenil posameznik ali delodajalec za svoje zaposlene. Uvedla bi se lahko hitro in učinkovito, saj predlagamo primerljivo ureditev kot za davčno olajšavo pri prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju (ZDoh-2 in ZDDPO-2). Prednost sklenitve kolektivnega prostovoljnega dodatnega

zdravstvenega zavarovanja preko delodajalca je v tem, da omogoča širok zajem zavarovancev in njihovo kolektivno vključenost, kar zagotavlja sprejemljivejša zavarovalna premije in možnosti zagotavljanja raznih ugodnosti. Ob tem predlagamo izvzem plačila premij za prostovoljno dodatno zdravstveno zavarovanje zaposlenih (ZDoh-2) iz bonitete.

Kakšne bodo koristi delodajalcev?

Ključni pozitiven učinek za zaposlenega je omogočanje pravočasnega dostopanja do kvalitetnih zdravstvenih storitev ter posledično hitrejša diagnosticiranje in zdravljenje prepoznanih zdravstvenih težav in poškodb. Če bi obseg sklenjenih kolektivnih zdravstvenih zavarovanj rasel z dinamiko, primerljivo z obsegom prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj, lahko pričakujemo pozitivne agregatne finančne učinke v okviru zbranih dodatnih virov v zdravstvenem sistemu, znižanja stroškov delodajalcev zaradi nižjih bolniških odsotnosti, manjšega padca produktivnosti zaposlenih in nižjih davkov od dohodkov pravnih oseb ter dodatnih prihodkov v državni proračun iz naslova davka od prometa zavarovalnih poslov. [gg](#)

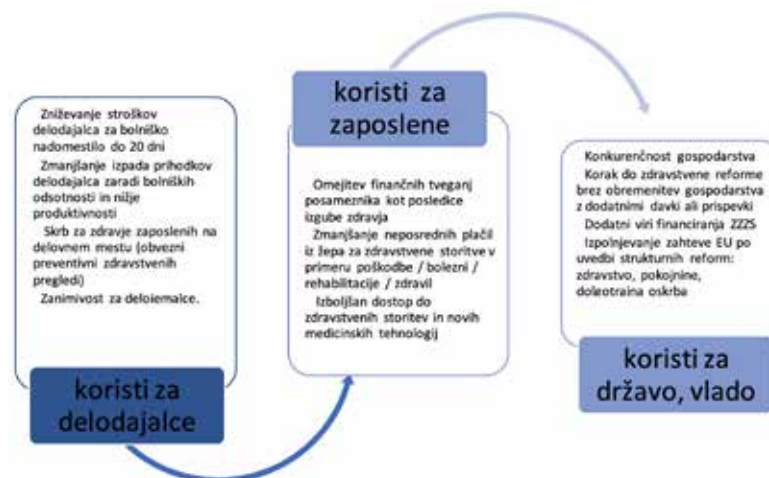


Foto: Krahtar

Ministrstvu za finance predlagamo uvedbo davčne olajšave na vsa prostovoljna dodatna zdravstvena zavarovanja, ki bi jih sklenil posameznik ali delodajalec za svoje zaposlene.

Polona Mežan,
direktorica GZS
Zbornice MedTech
Slovenija

Shema - prikaz koristi delodajalcev od predlagane davčne olajšave za kolektivna zdravstvena zavarovanja



Finančna sredstva

Ste zavarovali svojo intelektualno lastnino?

Izkoristite finančno pomoč za MSP. Pri letošnjem razpisu EUIPO je razširjen nabor upravičenih dejavnosti in tudi upravičenih stroškov.

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino

Pri letošnjem razpisu EUIPO je razširjen nabor upravičenih dejavnosti in upravičenih stroškov, zvišana je stopnja sofinanciranja za prijave znamk in modelov v EU.

Intelektualna lastnina je pomemben del premoženja podjetja, saj spada med neopredmetena sredstva, ki jih je za optimalno dosego vrednosti treba ustrezno zavarovati in upravljati. Pravno področje intelektualne lastnine, ki omogoča različne oblike varstva (pravice intelektualne lastnine), urejajo mednarodne pogodbe, evropski predpisi in slovenski pravni red. Intelektualno lastnino delimo na tri skupine pravic: avtorsko pravico in sorodne pravice, industrijsko lastnino (npr. znamka, model, patent) ter druge pravice (npr. poslovna skrivnost, domena).

Pravice intelektualne lastnine so za podjetja izredno pomembne, saj imajo ključno vlogo pri spodbujanju inovacij in konkurenčnosti. Glavni razlogi, ki mala in srednje velika podjetja (MSP) spodbujajo k zavarovanju intelektualne lastnine, so preprečevanje posnemanja, večja pravna varnost, zvišanje njihove vrednosti in ugleda na trgu. Več o pravicah intelektualne lastnine in ukrepanju v primeru kršitev lahko preberete na spletnem mestu Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino originalen.si in gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/urad-za-intelektualno-lastnino/.

Spremembe na letošnjem razpisu

MSP s sedežem v Sloveniji se lahko za finančno pomoč pri pridobitvi pravic industrijske lastnine prijavijo na javni poziv za vavčer za intelektualno lastnino, objavljen pri Slovenskem podjetniškem skladu, ali razpis sklada za pomoč MSP (Ideas Powered for Business SME Fund), objavljen pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO). Dvojno uveljavljanje stroškov in izdatkov, ki so že bili povrnjeni v okviru katerega od objavljenih razpisov, ni dovoljeno.

Pri letošnjem razpisu EUIPO je v primerjavi z lanskim prišlo do nekaterih sprememb. Razširjen je nabor upravičenih dejavnosti (do sofinanciranja so upravičene tudi nacionalne patentne prijave v državah EU ter mednarodne prijave znamk in modelov) in upravičenih stroškov, zvišana je stopnja sofinanciranja za prijave znamk in modelov v EU. Skupni proračun razpisa EUIPO za leto 2022 je 16 milijonov evrov. Glede na vrsto dejavnosti se bodo uporabljala naslednja pravila sofinanciranja:

- **prijave znamk in modelov v EU:** 75 % upravičenih pristojbin za regionalne ali nacionalne znamke ali modele v državah članicah EU, znamke EU ali registrirane modele Skupnosti;
- **prijave znamk in modelov zunaj EU:** 50 % upravičenih pristojbin za vloge prek madridskega ali haaškega sistema, vključno z osnovnimi pristojbinami in pristojbinami za imenovanje za države nečlanice EU;
- **nacionalni patenti:** 50 % upravičenih pristojbin za podelitev nacionalnega patenta v državah članicah EU.

Več informacij o razpisu sklada za pomoč MSP je na spletni strani EUIPO.

Storitev Prva i

Urad inovativnim MSP nudi brezplačno storitev »Prva i«. Gre za storitev pregleda pravic intelektualne lastnine (s poudarkom na industrijski lastnini), s katero strokovnjaki urada inovativnim podjetjem s tržno zanimivimi proizvodi svetujejo, kaj vse lahko zavarujejo kot svojo intelektualno lastnino, kakšne prednosti jim to lahko prinese, in jim predstavijo možnosti varstva.

Info točka urada

Za brezplačno pomoč strankam na področju pridobitve pravic industrijske lastnine (znamka, model, patent) pri uradu deluje info točka. Za informacije lahko pokličete na telefonsko številko 01 620 31 01 ali pišete na elektronski naslov sipo@uil-sipo.si. [gs](https://www.sipo.si)

Več informacij



Karin Žvokelj je od 21. septembra 2021 nova v. d. direktorja Urada RS za intelektualno lastnino. Vizija urada pod njenim vodstvom je, da je urad partner slovenskim ustvarjalcem na gospodarskem in kulturno-umetniškem področju, ki zagotavlja in skrbi za pravičen in urejen odnos na ravni avtorskih in sorodnih pravic.



Foto: Nataša Turk

EXPO 2020

Dubaj – odskočna deska globalnega uspeha

Svetovna razstava je globalni oder, ki ga večina od 192 držav izkorišča za svoje vrhunske predstave turističnih in kulturnih znamenitosti ter poslovnih in znanstvenih dosežkov. Tudi Slovenija jo je – tako kot le še dvajset drugih držav – s pridom izkoristila predvsem za promocijo gospodarstva.

Nataša Turk, Center za mednarodno poslovanje pri GZS

Slovenski paviljon je tako v času svetovne razstave dom slovenskega znanja, idej in poslovnih potencialov. Slovenska podjetja, ki z Združenimi arabskimi emirati že poslujejo, so ga prepoznala kot odlično promocijsko točko. Po podatkih slovenskega organizatorja, SPIRIT Slovenija, se je v prvi polovici programa svetovne razstave na slovenskem paviljonu zvrstilo že več kot sto odmevnih poslovnih in

družabnih dogodkov, paviljon pa je obiskalo preko 370.000 obiskovalcev.

Najuspešnejša slovenska podjetja so svojo predstavitev na EXPO 2020 Dubaj z jasno vizijo, osredotočenostjo na posel, povezovanjem s pravimi lokalnim partnerji, odličnim poznavanjem lokalnih poslovnih navad, načina lokalnega poslovanja ter prezenco ob boku najvišjih slovenskih diplomatskih in vladnih predstavnikov znala okronati tudi s podpisom novih pogodb o poslovnem sodelovanju s tujimi poslovnimi partnerji. Hkrati pa veseli tudi pozitiven trend tesnejšega povezovanja najuspešnejših slovenskih podjetij za skupen nastop na zahtevnih tujih trgih.

Mobilnost in zlasti osebni stik sta zdaj veliko bolj dragoceni dobrini kot pred pandemijo, čemur nedvomno pritrjuje množičen odziv slovenske poslovne javnosti za udeležbo na slovenskih poslovnih dogodkih na svetovni razstavi. Nekateri poslovneži so po obisku razstave povedali, da je bil to njihov prvi obisk regije po začetku pandemije in so svoje partnerje, s katerimi so do sedaj komunicirali zgolj virtualno, na daljavo, prvič srečali v živo prav na slovenskem paviljonu v Dubaju.

Najuspešnejša slovenska podjetja so svojo predstavitev na EXPO 2020 znala okronati tudi s podpisom novih pogodb o poslovnem sodelovanju s tujimi poslovnimi partnerji.



Foto: Nataša Turk

Na tematsko obarvanih slovenskih poslovnih forumih so bili predstavljeni najnovejši inovacijski dosežki posameznih sektorjev.

Pet delegacij, 190 predstavnikov slovenskih podjetij

Gospodarska zbornica Slovenije je v sodelovanju z organizatorjema slovenske predstavitve na EXPO 2020 Dubaj, SPIRIT Slovenija in MGRT, kot partner izvedbe poslovnega programa, že organizirala obiske štirih sektorskih gospodarskih delegacij ter predstavitev najnovejših inovacijskih dosežkov posameznih sektorjev na tematsko obarvanih slovenskih poslovnih forumih: Napredni materiali za zeleno prihodnost, Podatki za boljše življenje in poslovanje, Les kot trajnostni material prihodnosti ter Zelena logistična platforma za Evropo. V sredini februarja pa pripravljamo še poslovni forum za živilska in kmetijska podjetja z naslovom Slovenija - zelena miza Evrope. Skupno v vseh petih gospodarskih delegacijah sodeluje kar 190 predstavnikov slovenskih podjetij.

Tehnološko napredni Dubaj je dinamično multikulturno poslovno stičišče podjetnih, ambicioznih poslovnežev. Dinamika gradbene panoge, turizma in ostalih panog prihodnosti se multiplikativno odraža v razcvetu ostalih industrijskih in storitvenih panog ter odprtosti za hitro in učinkovito uvajanje novih tehnologij v vse pore poslovnega in javnega življenja. Dubaj tako dandanes privablja vse več vrhunskih strokovnjakov, talentov, ki ključno prispevajo k uspešnosti dubajskega gospodarstva v svetovnem merilu.

Prepričani smo, da se bodo ambiciozna slovenska podjetja tudi v bodoče uspešno povezovala in krepila poslovno-investicijska partnerstva v Dubaju ter širši regiji. Želimo in prizadevamo pa si, da bi nosilci slovenske internacionalizacije projekt predstavitve Slovenije EXPO 2020 Dubaj, ki se bo zaključil konec marca 2022, naredili trajnosten; denimo s svojimi podpornimi aktivnostmi in ukrepi za vzpostavitev slovenskega poslovnega stičišča v Dubaju. gg



Foto: Natasja Turk

Po dveh tretjinah izvedenega bogatega poslovnega dogajanja v okviru svetovne razstave EXPO 2020 Dubaj je pravi čas za povzetek vtisov gospodarstvenikov, ki so udeležbo na največjem poslovnem dogodku tega in preteklega leta s pridom izkoristili za promocijo najnovejših dosežkov svojih podjetij in slovenskih strateških razvojnih-inovacijskih partnerstev.



Mitja Dujc, vodja področja komerciale, Luka Koper:

»V Luki Koper smo se odločili za sodelovanje v logistični delegaciji na EXPO Dubaj zato, ker je to bil prvi dogodek v živo na tujem trgu, odkar je izbruhnila epidemija. Priložnost smo izkoristili za srečanja z obstoječimi partnerji, predvsem iz regije Bližnjega in Srednjega vzhoda. Poleg tega smo vzpostavili nekaj dodatnih stikov s potencialnimi azijskimi partnerji, ki so prav tako izkoristili svetovno razstavo za navezovanje novih stikov. Dodana vrednost tega dogodka je bila tudi v tem, da se je na enem mestu predstavila celotna slovenska logistika, kar je zelo pomembno z vidika potencialne nove stranke, ki na primer še ne uporablja kopskega pristanišča za prekomorski transport blaga. Na ta način smo ponudili celovite informacije in kontakte vseh ključnih akterjev, ki so vpleteni v logistično verigo.«

Foto: Arhiv Luke Koper



Barbara Šubic, direktorica mizarstva, M Sora:

»Lesarska delegacija na EXPO Dubaj je izpolnila moja pričakovanja tako z organizacijskega kot vsebinskega področja. Imela sem nekaj poslovnih pogovorov s tujimi podjetji, arhitekti. To so pogovori na dolgi rok. Trajalo bo precej dolgo, da pridemo do projektov, če sploh. Na delegacijah, ki jih organizira SPIRIT Slovenija s partnerji kot na primer GZS, sem že sodelovala in so bile vedno dobro organizirane. Veliko vrednost delegaciji daje raznovrstnost podjetij, iz katerih so udeleženci, in neformalni pogovori med nami. Skozi te pogovore velikokrat izveš ogromno o problematikah, poslovanju drugih podjetij, kako rešujejo svoje težave s kadri, materiali ... Te izmenjave izkušenj so neprecenljive in največja dodana vrednost delegacij.«

Foto: Arhiv M Sora



Dr. Andrej Skumavc, razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel, SIJ Acroni:

»EXPO Dubaj je bila odlična priložnost za predstavitev naših prebojnih idej in konkurenčnih prednosti. Vzpostavili smo, kar je v arabskem svetu zelo pomembno, tudi osebne stike s končnimi porabniki in posredniki, ki kažejo na to, da se bo v prihodnjih letih na tem območju povečala potreba po nerjavnih jeklih, visokotrnostnih konstrukcijskih jeklih ter obrabodornih jeklih.«

Foto: Borut Žigon



Klemen Kovačič, solastnik, prokurist in vodja storitev in uvajanja v podjetju ResEvo:

»V ResEvo smo trdno odločeni, da delež prihodkov ustvarjenih na tujem trgu, v prihodnjih letih povečamo, zato so take akcije še kako dobrodošle. Kljub temu da sodobna tehnologija fizične razdalje zmanjšuje, je osebni kontakt še vedno izrednega pomena. Dejstvo je, da je bil obisk Expa s pomočjo GZS-ja in Spirita precej olajšan. V vsega treh dneh se je zvrstilo kar nekaj dogodkov, na katerih smo imeli priložnost predstaviti svoje izdelke, ustvariti nove kontakte in pridobiti koristne informacije, ki nam lahko pomagajo pri vstopu na trg ZAE.«

Foto: Arhiv ResEvo

Na območju BPT v Trziču raste poslovna cona

Zakroženo območje nekdanje Bombažne predilnice in tkalnice v Trziču se preobraža v cono z nastanitvenimi, kulturnimi, muzejskimi, obrtno-poslovnimi in trgovskimi zmogljivostmi.

Na lokaciji nekdanje Bombažne predilnice in tkalnice (BPT) v Trziču se izvaja projekt oživitve celotnega območja – ki se nahaja tik ob mestnem jedru Trziča, v neposredni bližini vseh pomembnejših ustanov in se preobraža v poslovno cono. »Gre za zahteven projekt, ki uspešno krmari med ohranjanjem kulturne in industrijske dediščine ter oživljanjem nekdanj živahnega tovarniškega dvorišča. Veseli nas, da se to mesto v malem vztrajno polni z novimi najemniki, ki opravljajo raznolike dejavnosti,« pravijo v hčerinski družbi VOJE d. o. o., ki projekt vodi in je tudi večinski lastnik območja. Poslovne prostore namreč že naseljujejo številni uporabniki iz različnih panog. Poleg proizvodnje in muzejskih dejavnosti na njem delujejo tudi športne dejavnosti (strelstvo, BMX park).

Občina z odkupi dala zagon oživitvi

Po besedah župana Trziča Boruta Sajovica je lokacija BPT petindvajset let mirovala, potem pa je tržiška občina od lastnika, družbe, VOJE, d. o. o., kupila parkirišča, dostopne poti in mostove ter s tem zagotovila strateško infrastrukturo, ki jo dograjuje in sredstva za nov zagon. Skupaj z omenjeno družbo so pripravili tudi občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za celotno območje, kar omogoča hitrejšo ureditev ostale potrebne dokumentacije. Zdaj iščejo zainteresirane investitorje.

Lokacija z izjemnim potencialom in močno podporo lokalnega okolja

»Unikatno območje BPT ima bogato arhitekturno in zgodovinsko vrednost. Z razvojem in rekonstrukcijo stavb, zemljišč in dovoznih poti v celotnem kompleksu, s



primerno urejenim prometnim režimom, ima lokacija izjemen potencial. Kompleks ima urejeno gospodarsko infrastrukturo (kanalizacijo, vodovod, energetiko, plinovod, javno razsvetlavo), v fazi izgradnje je nova celotna infrastruktura,« razlagajo v družbi VOJE, d. o. o.

Območje se nahaja v neposredni bližini ožjega mestnega središča Trziča, ob glavni cesti, ob mestnem parku, nedaleč od Trziške Bistrice. Enostavno in hitro dostopno je z gorenjske avtoceste, blizu pa so tudi Letališče Jožeta Pučnika, mejni prehodi z Avstrijo in Italijo, glavna gorenjska smučišča (Krvavec, Kranjska Gora, Vogel) in številne turistične točke (Bled,

Ste investitor ali pa iščete prostor za delovanje vaše dejavnosti?

Obiščite našo spletno stran in si oglejte objekte, ki so na voljo za nakup ali za najem
<https://bpt.si/dvorišče/> ali pokličite 031 667 026

Bohinj, Triglavski narodni park...). Občina Trzič je v zadnjih 15 letih naredila vidno transformacijo. Danes je to ambiciozna občina, usmerjena v prihodnost, v doseganje rezultatov in s poslušom za podjetja.

Mesto v malem -ustvarjalno vozlišče Trziča

Celotni kompleks predstavlja vez z mestom in je nadgradnja mesta Trzič, ki bo hkrati tvoril zaključeno enoto. »Novi uporabniki bodo ustvarili vozlišče podjetniškega ustvarjanja, lokalnih društev in pristočasnih dejavnosti za Trzičane in Gorenjce. Množica raznolikih dejavnosti bo poskrbela za vtis mesta v malem. Dobrodošli bodo tako poslovni uporabniki kot drugi obiskovalci. Dejavnosti "mesta v mestu" bodo razdeljene na posamezne sklope – nastanitveni, kulturni in muzejski del, obrtno-poslovni del, manjše nakupovalno središče, vsi sklopi pa bodo skupaj predstavljali zakroženo celoto,« opisujejo v družbi VOJE d. o. o.

EU Business Talks

Podjetja iz držav članic se predstavijo

Gospodarska zbornica Slovenije je v času predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije organizirala cikel tedenskih poslovnih klepetov z gospodarstveniki iz držav članic Evropske unije. Njihov namen je bil spoznati državo in dejavnost vsakokratnega gosta ter s tem omogočiti pridobivanje novih informacij in poslovnih povezav slovenskim podjetjem.

Ante Milevoj, GZS

Z EU Business Talks smo želeli predstaviti raznovrstnost EU in njenih nacionalnih gospodarstev, zato smo vsakokrat gostili predstavnika druge države in druge dejavnosti.

Projekt predsedovanja Slovenije Evropski uniji je navzven in dejansko predvsem politični projekt države, vendar z mnogoterimi vplivi na družbo danes in še bolj jutri, tudi na gospodarstva držav članic. Gospodarska zbornica Slovenije je zato izkoristila šest mesecev predsedovanja ter povabila k poslovnim klepetom direktorje in lastnike podjetij iz vseh držav članic ter jih vsak teden predstavljala prek virtualnih poslovnih klepetov. Potekali so v živo z možnostjo dvosmerne komunikacije. Ker so agende predsedovanja vsakokratne predsedujoče članice vezane predvsem na makro vidik, je EU Business Talks name-noma izhajal z druge strani – pogleda in razmišljanja gosta o nekaterih evropskih vsebinah, predvsem pa z vidika poslovanja v teh aktualnih časih, ki jih poleg covida usmerjajo tudi izzivi pridobivanja delovne sile, umeščanja v verigah vrednosti, iskanja nadomestnih virov na trgu surovin, logističnih izzivov, če omenimo samo nekatere. Glede vprašanj, povezanih s samo Evropsko unijo kot tako, so gosti delili svoje mnenje

Projekt ima vse osnove za nadgradnjo in razvoj, ki bo omogočil nadaljnje deljenje informacij, kontaktov in priložnosti za udeležence, goste ter organizatorje. Veselimo se bodočih predstavitev in povezovanj med poslovneži.

o tem, ali smo v državah članicah res v enem čolnu, ali živimo iste oziroma podobne evropske vrednote in o tem, kako vidijo Evropsko unijo jutri. Zadnji del klepeta je bil vedno namenjen vprašanjem udeležencev, ki so bila v večini usmerjena v možne sinergije in poslovne povezave z gostom.

Z EU Business Talks smo želeli predstaviti tudi raznovrstnost Evropske unije in njenih nacionalnih gospodarstev, zato smo vsakokrat gostili predstavnika druge države in druge dejavnosti. Marsikatera aktivnost, ki je bila v zadnjih desetletjih izvajana v out-source obliki, se je morala zaradi aktualnih izzivov prilagoditi ter iskati bolj sprejemljive možnosti v bližnjih gospodarstvih, tudi znotraj same Evropske unije.

Sodeč po pozitivnih odzivih sodelujočih – vsak poslovni klepet je imel v povprečju 50 udeležencev, na aplikaciji YouTube še nekaj sto dodatnih ogledov – so tovrstni dogodki upravičili svoj namen. Udeležencem, skupaj jih je bilo prek tisoč iz več kot 70 držav, od tega dve tretjini iz držav članic, preostali pa iz drugih držav po svetu, so omogočili spoznavanje z gosti, njihovo dejavnostjo in njihovim pogledom na aktualne izzive pri poslovanju. Na drugi strani pa so se lahko mrežili tudi sami udeleženci med seboj.

Ker je bilo med udeleženci EU Business Talks precej takih, ki so jih spremljali iz tedna v teden, je bilo smiselno pripraviti tudi dva posebna mreženjska dogodka, kjer so dobili priložnost za kratko predstavitev. Na obeh je bilo nadpovprečno število udeležencev, enako je bilo z ogledi na YouTube platformi.

V nadaljevanju na kratko predstavljamo prvi del držav in gospodarstvenikov, ki so sodelovali v projektu EU Business Talks. Drugi del sledi v marčevski številki revije. [gg](#)



Foto: Kalfart

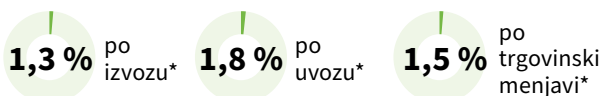
Gostitelj vseh spletnih pogovorov v okviru projekta Business Talks je Ante Milevoj, svetovalec generalnega direktorja GZS.

Belgija

glavno mesto: Bruselj
 uradni jeziki: nizozemščina, francoščina in nemščina
 št. prebivalcev: 11.632.326 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 39.580 EUR (Eurostat, 2020)



»Enostavno je prečkati meje, enostavno je poslovati. Evropejci delimo enake vrednote. Optimističen sem glede obstoja Evrope in mislim, da bo v prihodnje le še večja in še pomembnejša.« Fred Dekens, generalni direktor podjetja TheBabyCries.be



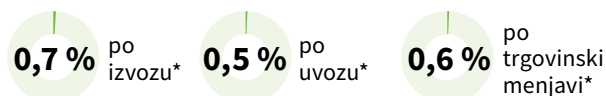
Trgovinska menjava med Slovenijo in Belgijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 1,4 mrd EUR, kar je za 196,8 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Belgijo izvozila za 603,4 mio EUR blaga in storitev, kar je za 59,7 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Belgije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 842,4 mio EUR blaga in storitev, kar je za 137,1 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Bolgarija

glavno mesto: Sofija
 uradni jezik: bolgarščina
 št. prebivalcev: 6.896.663 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 8.840 EUR (Eurostat, 2020)



»Prednost Slovencev je, da ne razmišljajo o tem, da bo izdelek samo na slovenskem trgu, ampak o tem, kako bodo izdelek poslali na tuje trge.« Rumen Iliev, partner v podjetju LAUNCHUB Ventures



Trgovinska menjava med Slovenijo in Bolgarijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 579,3 mio EUR, kar je za 96 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Bolgarijo izvozila za 346,2 mio EUR blaga in storitev, kar je za 56,6 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Bolgarije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 233,1 mio EUR blaga in storitev, kar je za 39,4 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Nemčija

glavno mesto: Berlin
 uradni jezik: nemščina
 št. prebivalcev: 83.900.473 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 40.490 EUR (Eurostat, 2020)



»Vsakodnevno delamo na tem, kako se podjetja odločajo za lokacije in kako jih vlade lahko privabijo.« Andreas Dressler, direktor podjetja FDI Center



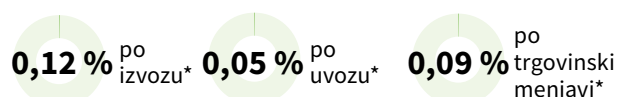
Trgovinska menjava med Slovenijo in Nemčijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 15,1 mrd EUR, kar je za 2,4 mrd EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Nemčijo izvozila za 8,3 mrd EUR blaga in storitev, kar je za 1,2 mrd EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Nemčije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 6,8 mrd EUR blaga in storitev, kar je za 1,2 mrd EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Estonija

glavno mesto: Talin
 uradni jezik: estonščina
 št. prebivalcev: 1.325.185 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 20.190 EUR (Eurostat, 2020)



»Že zdaj so avtonomna vozila naša realnost. Že v bližnji prihodnosti bomo več takšnih vozil videli tam, kjer so omejitve hitrosti do 30 km/h.« Taavi Roivas, predsednik v podjetju Auve-Tech



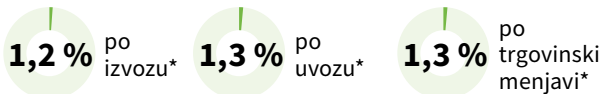
Trgovinska menjava med Slovenijo in Estonijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 81,2 mio EUR, kar je za 3,1 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Estonijo izvozila za 56,5 mio EUR blaga in storitev, kar je za 2 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Estonije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 24,7 mio EUR blaga in storitev, kar je za 1,1 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Španija 

glavno mesto: Madrid
 uradni jezik: španščina
 št. prebivalcev: 46.745.216 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 23.690 EUR (Eurostat, 2020)



»Sodelovanje z akademsko sfero je za nas zelo pomembno, ko načrtujemo »state-of-the-art« izdelke in ko želimo zadostiti pričakovanjem partnerjev.« Braulio Quintana, operativni vodja pri podjetju Wireless Innovative MMIC (WIMMIC)



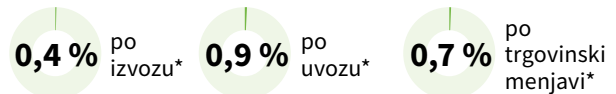
Trgovinska menjava med Slovenijo in Španijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 1,2 mrd EUR, kar je za 158,7 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Španijo izvozila za 581,9 mio EUR blaga in storitev, kar je za 48,9 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Španije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 612,5 mio EUR blaga in storitev, kar je za 109,8 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Grčija 

glavno mesto: Atene
 uradni jezik: grščina
 št. prebivalcev: 10.370.744 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 15.420 (Eurostat, 2020)



»V teh težkih časih sem optimističen glede prihodnosti. V tem trenutku je veliko priložnosti tako v EU kot v Grčiji.« Nikolas Takas, podpredsednik v podjetju Thermi Group



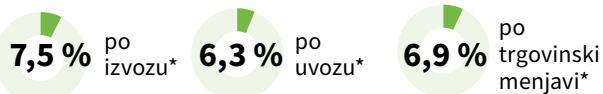
Trgovinska menjava med Slovenijo in Grčijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 628 mio EUR, kar je za 153 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Grčijo izvozila za 205,9 mio EUR blaga in storitev, kar je za 72,9 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Grčije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 422,1 mio EUR blaga in storitev, kar je za 80,1 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Hrvaška 

glavno mesto: Zagreb
 uradni jezik: hrvaščina
 št. prebivalcev: 4.081.651 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 12.400 (Eurostat, 2020)



»Verjamem, da bodo gospodarstvo, odnosi in poslovanje po pandemiji znotraj EU še močnejši. Pandemija je združila države, pokazalo se je, da smo skupaj lahko uspešnejši in tudi kako lahko poskrbimo drug za drugega.« Berislav Čižmek, ustanovitelj in direktor podjetja CBBS d.o.o.



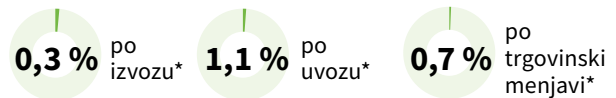
Trgovinska menjava med Slovenijo in Hrvaško je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 6,4 mrd EUR, kar je za 1 mrd EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Hrvaško izvozila za 3,5 mrd EUR blaga in storitev, kar je za 362,8 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Hrvaške je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 2,9 mrd EUR blaga in storitev, kar je za 654,1 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Irska 

glavno mesto: Dublin
 uradna jezika: irščina, angleščina
 št. prebivalcev: 4.982.907 (Statista, 2021)
 BDP na prebivalca: 74.870 (Eurostat, 2020)



»Irska je relativno majhno gospodarstvo in to, da smo del EU, je za nas zelo pomembno.« Peter Brennan, izvršni direktor podjetja Mason Technology Ltd



Trgovinska menjava med Slovenijo in Irsko je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 665,9 mio EUR, kar je za 139,8 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je na Irsko izvozila za 154,6 mio EUR blaga in storitev, kar je za 13,9 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Irske je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 511,3 mio EUR blaga in storitev, kar je za 125,9 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Italija

glavno mesto: Rim
uradni jezik: italijanščina
št. prebivalcev: 60.367.477 (Statista, 2021)
BDP na prebivalca: 27.820 (Eurostat, 2020)



»Po vsem svetu je veliko priložnosti. Po covidu imamo novo Italijo ... razmišljamo pozitivno. ... Evropejci smo in odprti smo za poslovanje z vsemi.« Enzo DiStefano, marketing manager v podjetju Idea3 d. o. o.



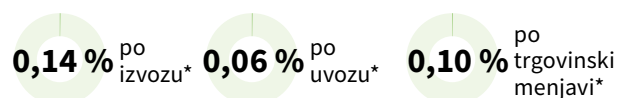
Trgovinska menjava med Slovenijo in Italijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 9,6 mrd EUR, kar je za 1,6 mrd EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Italijo izvozila za 4,7 mrd EUR blaga in storitev, kar je za 835,5 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Italije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 5 mrd EUR blaga in storitev, kar je za 808 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Malta

glavno mesto: Valletta
uradna jezika: malteščina, angleščina
št. prebivalcev: 442.784 (Statista, 2021)
BDP na prebivalca: 25.360 (Eurostat, 2020)



»Iz podatkov in dokumentov, ki so stari tudi sto let, vidim, da še vedno sodelujemo z istimi podjetji, kot na začetku. Mislim, da gre v poslu za to, da z dobavitelji, strankami in zaposlenimi zgradiš dober odnos.« Hugh Arrigo, direktor podjetja Attardt & Co Group Ltd, ki praznuje 100-letnico obstoja



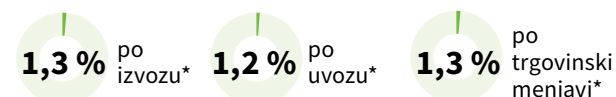
Trgovinska menjava med Slovenijo in Malto je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 91,6 mio EUR, kar je za 40,2 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je na Malto izvozila za 64 mio EUR blaga in storitev, kar je za 26,9 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Malte je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 27,6 mio EUR blaga in storitev, kar je za 13,3 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Romunija

glavno mesto: Bukarešta
uradni jezik: romunščina
št. prebivalcev: 19.127.774 (Statista, 2021)
BDP na prebivalca: 11.360 (Eurostat, 2020)



»Naša znamka je naša identiteta. Prepričan sem, da sta identiteta podjetja in države zelo pomembni, zato ju poskušamo ohranjati močni.« Eliodor Aposolescu, izvršni direktor Phoenix Group



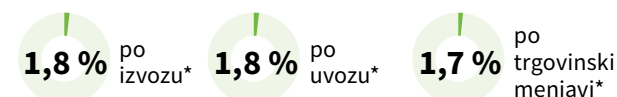
Trgovinska menjava med Slovenijo in Romunijo je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 1,2 mrd EUR, kar je za 125,2 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Romunijo izvozila za 620,7 mio EUR blaga in storitev, kar je za 83,8 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Romunije je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 556,2 mio EUR blaga in storitev, kar je za 41,4 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Slovaška

glavno mesto: Bratislava
uradni jezik: slovaščina
št. prebivalcev: 5.460.721 (Statista, 2021)
BDP na prebivalca: 16.860 (Eurostat, 2020)



»Razmere se izboljšujejo. Splošno vzdušje je pozitivno, veselimo se vnovične rasti.« Alesander Horvath, podpredsednik v podjetju CSM Industry



Trgovinska menjava med Slovenijo in Slovaško je v zadnjih 12 mesecih (od decembra 2020 do novembra 2021) znašala 1,6 mrd EUR, kar je za 288,2 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Slovenija je v Slovaško izvozila za 744,5 mio EUR blaga in storitev, kar je za 117,6 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih. Iz Slovaške je Slovenija v zadnjih 12 mesecih uvozila za 821,6 mio EUR blaga in storitev, kar je za 170,6 mio EUR več kot v predhodnih 12 mesecih.

Svojim kupcem krepijo konkurenčno moč

V prevaljski družbi TRO kot razvojni dobavitelj industrijskih nožev in rezil kupcem pomagajo izdelati optimalno kakovostne izdelke, ki bodo tudi stroškovno učinkoviti.

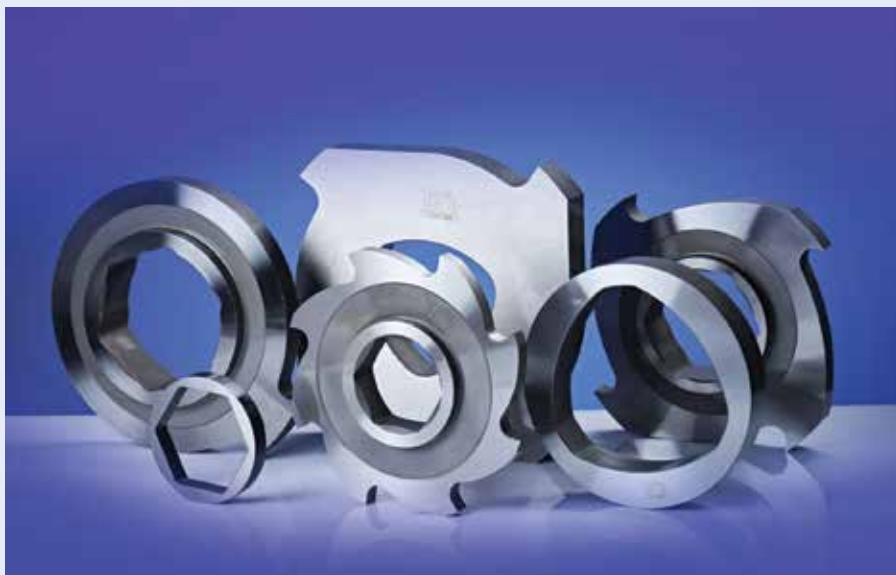
Kar 60 odstotkov prihodkov ustvarjajo s kupci, pri katerih so njihovi noži v prvi vgradnji stroja. Gre za različne proizvajalce od industrije reciklaže, plastike lesa in drugih. »S svojim oddelkom razvoja in tehnologije smo pri kupcih dejavno vključeni v sam razvoj izdelka, še tako kompleksnega,« poudarjajo.

Sodelujejo tudi s kupci, ki so uporabniki strojev. Tam jim, glede na težave, s katerimi se soočajo, poizkušajo predlagati in najti ustrezno rešitev za maksimalno delovanje noža oziroma, kar si želijo doseči z nožem pri končnem produktu oziroma procesiranju s strojem. Predlagajo različne materiale, iz katerega je sestavljen nož, kar ima neposreden vpliv na obrabo in obstojnost noža ali različne oblike nožev, ki omogočajo izboljšanje procesa izdelave končnega izdelka, ki ga procesirajo s strojem.

Tehnološka odličnost in dobri odnosi s kupci

Celoten proces izdelave izdelkov znotraj podjetja poteka po standardu ISO 9001. Prav tako nenehno posodablja strojni park kot tudi avtomatizacijo procesov v proizvodnji. Z dolgoletnimi izkušnjami in znanji aktivno spremljajo potrebe in želje kupcev ter se nanje hitro odzovejo.

Poleg naložb v proizvodnjo in opremo veliko časa vlagajo v dobre odnose s kupci. »Nekateri so z nami že več kot 20 let. S tesnim sodelovanjem s kupci izkazujemo zanesljivost in kakovost naših izdelkov, hkrati pa gradimo visoko stopnjo zaupanja in medsebojne povezave. Vsi materiali, ki jih uporabljamo, so certificirani in enaki predpisani kakovosti, kar posledično pripomore k visokokakovostnim izdelkom,« razlagajo.



Rast kljub zahtevnim razmeram

Kljub epidemiji so lani obratovali ves čas. Uspevalo jim je tudi, da njihovi kupci niso čutili težav, ki so jih imeli z dobavami z materialov. Kljub zahtevnim razmeram so povečevali prihodke in pridobili nove kupce.

Rast načrtujejo tudi letos. Nadaljevali bodo proces digitalne transformacije podjetja, pri čemer želijo še bolj strateško in načrtno izboljšati to področje delovanja podjetja in izboljšati izkušnjo kupca (customer experience). Kratkoročno bodo povečevali konkurenčnost podjetja na globalnem trgu in dvigovali dodano vrednost na zaposlenega. »To lahko dosežemo z zaposlitvijo pravih, kompetentnih in motiviranih kadrov. Iskali jih bomo tako v ožjem okolju kot tudi širše, tudi izven meja Slovenije. Še naprej bomo vlagali v najsodobnejšo opremo in povesod, kjer je to smotno, vlagali v avtomatizacijo in robotizacijo,« poudarjajo.

Skrb za zaposlene in lokalno skupnost

Trudijo se ustvarjati stabilno in varno delovno okolje za svoje zaposlene, pri čemer jim omogočajo razvoj, izobraževanje, skrb za nasledstvo ključnih kadrov in možnosti napredovanja. Pri zaposlenih

prepoznavajo dobro opravljeno delo in uspešnost ter jih za nadaljnje delo motivirajo z različnimi sistemi nagrajevanja.

»Tudi v prihodnjem letu se bomo posebej osredotočali na prodajna tehnična izobraževanja, izobraževanja vodenja, motivacije in komunikacije. Temelj našega delovanja so enake možnosti za vse in enaka obravnava vseh zaposlenih ter spoštovanje zakonskih norm in pravil etičnega odnosa do sočloveka. Naš cilj je, da smo v konkurenčnem mednarodnem okolju uspešni, to pa smo lahko le, če organizacijska klima zaposlenim omogoča, da delajo učinkovito in z zadovoljstvom. Spodbujamo zavedanje, da vsi zaposleni soustvarjamo delovno okolje, organizacijsko klimo in s tem tudi poslovne rezultate,« razlagajo v družbi TRO.

S sponzorstvi in donacijami želijo prispevati na področjih, ki so za podjetje in ljudi v lokalnem okolju najbolj pomembna in s tem povečati njihovo kakovost življenja.





Foto: Dobran Laznik

Z začrtanimi projekti na področju digitalizacije in avtomatizacije bodo v podjetju Calex-M nadaljevali, saj bodo tako dvignili produktivnost in ohranili svojo konkurenčno prednost.

Koroška regija

Velik potencial v povezovanju podjetij znotraj regije

Vsesplošno višanje cen surovin in materiala, visoke cene električne energije in težave, povezane s pandemijo covid-19, bremenijo tudi koroška podjetja, ki kljub vsem preprekam ohranjajo visoko formo. Večina se jih namreč zaradi povečanega obsega naročil sooča s porastom obsega proizvodne aktivnosti.

Nina Šprohar

Katja Pokeržnik, direktorica Koroške gospodarske zbornice, ki je mandat prevzela junija lani, pravi, da se lahko v regiji pohvalijo z odličnimi podjetji, ki postavljajo mejnike na svojih področjih tudi širše po svetu. V okviru zbornice z njimi nenehno komunicirajo in jim pomagajo pri odpiranju novih mednarodnih poslovnih priložnosti, pridobivanju aktualnih informacij glede zakonodaje, ki vpliva na njihovo poslovanje, pri črpanju evropskih sredstev, digitalizaciji, industrijski strategiji ter investicijah. Velik potencial vidijo tudi v povezovanju podjetij znotraj regije, saj lahko tako skupaj rastejo in dosegajo izjemne rezultate. Podjetja povezujejo na predavanjih, poslovnih klubih, v sekcijah, forumih, okroglih mizah, na formalnih kot tudi manj formalnih dogodkih. Poleg tega so v oktobru zagnali projekt »Dobro jutro sosed«, kjer se podjetniki, »sosedje«, vsak drugi mesec dobijo na poslovnem zajtrku, ki ga gosti eno izmed podjetij v dolini.

»S tem namenom si želimo v prvi vrsti povezati podjetja, ki si delijo doline, občine, industrijske cone. Aktivnosti so ločene na tri dele, in sicer na vsako dolino posebej – Dravska, Mežiška in Mislinjska dolina,« pojasnjuje Pokeržnikova. Verjame, da se bodo podjetja na tak način bolje spoznala ter pogovorila o aktualnih temah, ki so jim skupna. Tudi župani občin, ki so povabljeni na zajtrke, so projekt dobro sprejeli, dodaja direktorica Koroške gospodarske zbornice. »Na tovrstnih srečanjih imajo podjetja

Koroška gospodarska zbornica je v oktobru zagnala projekt »Dobro jutro sosed«, kjer se podjetniki, »sosedje«, vsak drugi mesec dobijo na poslovnem zajtrku, ki ga gosti eno izmed podjetij v dolini.

Najpomembnejši izvozni partnerji Koroške so: Nemčija (19-odstotni delež), Avstrija (14,4-odstotni delež), Italija (6,8-odstotni delež), Francija (4,7-odstotni delež), Združene države Amerike (4,4-odstotni delež).

Analitika GZS



Jernej Močnik, glavni direktor SIJ Metala Ravne, pove, da je njihovo jeklo del fuzijskega reaktorja ITER, trenutno največjega znanstvenega projekta na svetu.

možnost prepoznati skupne priložnosti v lokalnem okolju, reševati skupne izzive, izmenjati izkušnje na področjih managementa, informacijske tehnologije, nabave, logistike, obvladovanja proizvodnih procesov in avtomatizacije ter kadrovanja na lokalnem nivoju,« sogovornica našteje prednosti sodelovanja. Podjetja se lotevajo tudi skupnih projektov, ki bodo za regijo predstavljali še večjo dodano vrednost.

Koroška znana po izdelavi valjev in industrijskih nožev

Jernej Močnik, glavni direktor SIJ Metala Ravne, na podlagi povezav s podjetji v lokalnem okolju ocenjuje, da so koroška podjetja v glavnem v dobri kondiciji in v regijo vnašajo stabilnost poslovanja, zagotavljajo zanesljiva delovna mesta, poleg tega pa so tudi pomembni slovenski izvozniki. Močnik pravi, da je Koroška najbolj znana po izdelavi valjev in industrijskih nožev, ki jih izdeluje tudi sestrška družba v Skupini SIJ, SIJ Ravne Systems – v njih je jeklo iz njihove proizvodnje SIJ Metala Ravne.

SIJ Metal Ravne vstopa v zahtevno branžo letalske industrije

Kot pojasnjuje Močnik, so v podjetju prejšnje leto zelo dobro izkoristili veliko povpraševanje po jeklarskih izdelkih. Na ključnih trgih so povečali prodajo in v letu 2021 višje cene surovin in energentov bolj ali manj uspešno prenašali v prodajne cene, zato prodajni rezultati zadnjih mesecev napovedujejo visoke prihodke za leto 2021. »Uspešni smo bili tudi na ameriškem trgu, kjer smo kljub zaščitnim carinam, izzivi s kontejnerskimi prevozi in rastjo dolarja dosegli podobne prodajne rezultate kot v letu 2020,« je zadovoljen. Njihovo jeklo se uporablja v avtomobilski, orodjarski, energetski in nuklearni industriji, pa tudi v strojogradnji, medicini ter po novem tudi v letalski industriji. Pred dvema letoma so namreč pridobili standard AS9100, t. i. letalski certifikat, ki po direk-

torjevih besedah predstavlja prvi korak za vstop v zahtevno branžo letalske industrije. »Po pridobitvi tega certifikata smo se z različnimi aktivnostmi usmerili na razvoj tega trga. Konkretno je naše jeklo na primer del fuzijskega reaktorja ITER, trenutno največjega znanstvenega projekta na svetu,« pravi.

Tudi napovedi za letos so pozitivne, saj so njihovi programi zasedeni za nekaj mesecev vnaprej. Še vedno pa jim velik izziv predstavljajo cene surovin in energentov, zanesljivost transporta in dobavnih verig ter okoljevarstvo in kadri. »Dokler bo globalno povpraševanje po izdelkih SIJ Metala Ravne na tako visoki ravni, se bodo povišanja cen surovin in energentov vsaj deloma lahko prenašala v prodajne cene, ob upadu povpraševanja pa teh dražitev ne bo več moč prenesti v prodajne cene,« napoveduje Močnik, a dodaja, da zaenkrat z dobrim poznavanjem nabavnih verig svojih dobaviteljev uspešno obvladujejo tveganja nerazpoložljivosti surovin, njihovih visokih cen in podaljševanja dobavnih rokov.

Izvoz blaga v prvih treh četrtletjih 2021 za 17,6 % višji kot v enakem obdobju 2020 in za 0,6 % manjši kot v enakem obdobju 2019.

Analitika GZS

Velike težave predstavljajo izostanki delavcev zaradi covida-19

Da je gospodarsko stanje v regiji relativno dobro, meni tudi **Janez Bijol,** direktor podjetja Bijol. Kot dodaja, ima večina podjetij, s katerimi je v kontaktu, naročil dovolj. Jim pa težave predstavljajo izostanki delavcev zaradi novega koronavirusa in drugih zdravstvenih težav. »Proizvodnje dejansko ne moremo planirati in jo prilagajamo iz dneva v dan,« pojasnjuje sogovornik. Med glavnimi uspehi pa izpostavi izdelavo in izdobjavo gozdarskega zgibnega stroja za kupca na Japonskem.



Povezujejo kmete in potrošnike ter razvijajo lokalno obrt in podjetništvo

Osnovna dejavnost Koroške kmetijsko-gozdarske zadruge, z. b. o., je odkup mleka, lesa in živih živali od kmetov ter njihova prodaja večjim kupcem, predvsem prebivalcem večjih mest. So trajnostno naravnani, potrošnikom želijo omogočiti dostop do prvovrstnih lokalnih živil. Stremijo k minimalni porabi antibiotikov v živinoreji, v prihodnje nameravajo ponujati tudi domačo zelenjavo izven sezone.

Ker niso profitna organizacija, lahko kmetom ponudijo najboljše odkupne cene njihovih presežkov. Obenem kmete in lokalna podjetja oskrbujejo z repromateriali. Na ta način spodbujajo tudi razvoj obrtništva in malega podjetništva. S Skladom Kmetijskih zemljišč so sklenili dogovor, da del površin, ki jih imajo v najemu v času mrtve sezone, odstopijo lokalnim gozdarjem za izvedbo licitacije gozdnih lesnih sortimentov.

Višanje cen surovin in materialov ter električne energije

Samo Simetinger, direktor družbe Calex-M, podobno opaža, da se večina poslovnih subjektov sooča s porastom obsega proizvodne aktivnosti kot posledico visokih naročil. »Na drugi strani pa se nas večina sooča s težavami s pravočasnostjo dobav oziroma dolgimi dobavnimi roki vhodnih materialov. Verjetno se vse družbe dnevno soočamo tudi z mankom zaposlenih na račun karanten in izolacij, nekatere pa tudi s težavo zagotavljanja dovoljšnjega obsega delavcev nasploh,« dodaja.

Pomanjkanje vhodnega oziroma t. i. repro materiala sicer že nekaj časa predstavlja glavni izziv skupine Calex, kar precej vpliva na njihov proizvodni proces. »Dodatno naše poslovanje bremeni tudi vsesplošno višanje cen surovin in materialov ter visoke cene električne energije,« pojasnjuje. Omenjene težave skušajo karseda zmanjšati ali vsaj obvladovati s pravočasnimi napovedmi potreb kupcev, prenosom stroškov na kupca, z investicijami v nakup najnaprednejših novih strojev za doseganje višje produktivnosti, na strani porabe električne energije pa z vgradnjo toplotnih črpalk za ogrevanje in hlajenje ter z izgradnjo sončne elektrarne.

Manko pokrivajo z nadurnim delom, delom ob vikendih ter večizmenskim delom

Podobno kot v podjetju Bijol se srečujejo tudi z izzivi glede organizacije dela v času pojava izolacij in karanten na račun okužb s koronavirusom. »Deloma manko pokrivamo z nadurnim delom in delom ob vikendih. Na najbolj problematičnih programih oz. ozkih grlih pa se poslužujemo tudi večizmenskega dela,« pravi sogovornik. A na srečo so kljub vsem težavam v letu 2021 poslovali uspešno, saj z vidika obsega poslovanja beležijo skoraj dvomestno rast prihodkov. Veseli pa so tudi, da so v tako zahtevnih razmerah poslovnim partnerjem ponovno dokazali,



Foto: Arhiv Skupina SIJ

da so zaupanja vreden partner. Z začrtanimi projekti na področju digitalizacije in avtomatizacije poslovanja bodo, tako Simetinger, nadaljevali, saj bodo tako dvignili produktivnost in ohranili svojo konkurenčno prednost.

Uvoz blaga v prvih treh četrtletjih 2021 za 24,8 % višji kot v enakem obdobju 2020 in za 1,7 % več kot v enakem obdobju 2019.

Analitika GZS

Pomanjkanje delovne sile je pereča težava

Največji izziv v regiji predstavlja pomanjkanje delovne sile, meni direktor TRO Boris Pipan. To je po njegovi oceni težava, ki bo prevladovala tudi v prihodnosti. Poleg tega so jih neprijetno presenetili še enormna rast cen energentov, zamude pri dobavah materialov in rast njihovih cen. Sogovornik razloži, da skušajo izzive reševati celovito in učinkovito – v duhu izbolj-

Janez Bijol, direktor podjetja Bijol, med glavnimi uspehi izpostavi izdelavo in izdobjavo gozdarskega zgibnega stroja za kupca na Japonskem.

VODILNI PROIZVAJALEC V EVROPI V PROGRAMU MERIL ZA GRADBENIŠTVO



- VODNE TEHTNICE-LIBELE
- ZIDARKE LETVE IN PROFILI
- MERILNI KOTNIKI
- KOVINSKA RAVNILA
- DOLŽINSKA MERILA
- LASERSKI PROGRAM
- GOZDARSKÉ PREMIERKE
- SVINČNICE
- IZDELKI ZA OZNAČEVANJE IN ZARISOVANJE
- REKLAMNI IZDELKI
- ROČNA ORODJA ZA IZRAVNAVE
- DRUGA MERILNA ORODJA



**TOVARNA MERIL
KOVINE**

TOVARNA MERIL KOVINE d.d.

Pameče 153, 2380 Slovenj Gradec, Slovenija
T: +386 (0)2 88 46 300 | F: +386 (0)2 88 46 314

E: info@tm-kovine.si | www.tm-kovine.si

UMERITE SI ŽIVLJENJE S KAKOVOSTNIMI MERILI

Bogomir Auprih, direktor družbe Tab, v težkih časih vidi pozitivno plat v tem, da so ugotovili, kdo so res njihovi pravi partnerji, s katerimi ima smisel dolgoročno sodelovati.

šanja svojih konkurenčnih prednosti na svetovnem trgu. »Ukrepe izvajamo na praktično vseh področjih poslovanja, in sicer od digitalizacije do energetske sanacije, povečevanja produktivnosti na obstoječih izdelkih ter iskanja novih bolj donosnih programov,« pojasni. Med največje uspehe pa šteje, da so v času epidemije s pravočasnimi in ustreznimi ukrepi uspešno preprečili širjenje virusa znotraj podjetja ter tako uspeli izpolniti vsa pričakovanja poslovnih partnerjev.

Predelovalne dejavnosti, rudarstvo in druga industrija ustvarijo 43,3 % celotne dodane vrednosti koroške regije (leto 2020), 12,7 % trgovina, gostinstvo in promet, 8,9 % poslovanje z nepremičninami.

Analitika GZS

V teh težkih časih smo ugotovili, kdo so res naši pravi partnerji«

Bogomir Auprih, direktor družbe Tab, pravi, da so jim visoke cene energentov in repromaterialov močno zmešale štrene. Morali so povišati cene izdelkov, a kot pravi Auprih, se nekateri kupci temu upirajo. »Zanimivo je, da prav največja svetovna podjetja situacije nočejo razumeti oziroma mislijo, da jim tega

ni treba upoštevati,« pojasnjuje. A tudi v tem vidi pozitivno plat. »V teh težkih časih smo ugotovili, kdo so res naši pravi partnerji, s katerimi ima smisel dolgoročno sodelovati,« poudari.

Poslovanje po njegovi oceni otežujeta tudi makroekonomska in politična nestabilnost, kar se odraža v omahovanju kupcev.

Vsemu navkljub načrtujejo zmerno, 5 do 10-odstotno rast. Veselijo pa se tudi investicije v proizvodnjo litij-ionskih celic. Ta bi lahko stekla v prvi polovici 2023.

Del razlike v cenah bodo kompenzirali z notranjimi rezervami

Kljub epidemiji in s tem soočanju s precej drugačnimi izzivi Brane Poberžnik, direktor podjetja Kograd Igem, stanje gospodarstva v regiji ocenjuje kot dobro. Tudi sami se soočajo z izzivi dvigov cen vhodnih materialov, energentov, storitev in pomanjkanjem kvalificirane delovne sile. Kako jih rešujejo? »Del razlike bomo kompenzirali z notranjimi rezervami, del pa bomo žal primorani preveliti na naše kupce. Manko delovne sile pa v večini najamemo,« pojasni sogovornik. Najbolj ponosni pa so na izredno majhno fluktuacijo zaposlenih, izgradnjo objekta samooskrbne proizvodnje sodobnih betonskih kanalizacijskih sistemov ter digitalno transformacija podjetja. gg

ODPIRAMO VRATA NOVIM PODJETNIŠKIM IDEJAM



Smo lokalna razvojna institucija za pospeševanje razvoja podjetništva in gospodarstva na območju celotne Koroške in širše. Delujemo blizu podjetnikov in jim na enostaven, hiter in nebirokratski način, na osnovi sprejetih standardnih storitev in z mrežo licenciranih svetovalcev nudimo svetovalne storitve. Spodbujamo razvoj podjetništva in odpiranje novih delovnih mest na območju Mislinjske doline ter aktivno sodelujemo pri razvoju podjetništva na območju regije.

Po številu registracijskih storitev smo za AJ PES tretji največji na območju celotne Slovenije. V regijskem merilu pa smo institucija, ki opravi največ postopkov v sklopu točke SPOT registracija. Hkrati smo največji član konzorcija regionalne poslovne točke SPOT svetovanje Koroška.

Podjetnikom nudimo širok nabor storitev: **informiranje** o aktivnostih, razpisih in dogodkih na področju spodbujanja podjetništva; **organizacija usposabljanj in delavnic**, katerih namen je krepiti znanje, veščine in kompetence

podjetnikov; **svetovanje strankam** pri ustanovitvi podjetij, o izpolnjevanju pogojev za opravljanje različnih dejavnosti, vodenju podjetij, internacionalizaciji podjetij ter državnih spodbudah, pri čemer lahko svetovanje poteka osebno na točki, telefonsko, preko e-pošte ali osebnega obiska svetovalca na naslovu podjetja; **animiranje in povezovanje regionalnega okolja** z namenom ustvarjanja tesnejšega sodelovanja med vsemi akterji v regiji, vključno s podjetniki; **izmenjava dobrih praks in odpiranje novih poslovnih priložnosti** znotraj Slovenije, kot tudi čezmejno; **sooblikovanje podpornega okolja za poslovne subjekte**, kar pomeni sodelovanje in poročanje državnim institucijam o zaznanih administrativnih ovirah, izvajanje srečanj podpornega okolja v regiji ter predstavitev produktov regijskih podjetij na enem razstavnem mestu v regiji.

Naše ciljne skupine so predvsem: obstoječa mikro, mala in srednja podjetja, podjetniki začetniki, druge fizične osebe – potencialni podjetniki (brezposelni, osnovnošolci, dijaki in študentje, upokojeanci, drugi zaposleni).



**PODJETNIŠKI
CENTER
SLOVENJ
GRADec**

Podjetniški center Slovenj Gradec,
svetovanje in razvoj d.o.o.
Ozare 19
2380 Slovenj Gradec

www.podjetniskicenter-sg.si
info@podjetniskicenter-sg.si
tel.: 02 88 42 927

stroka.si

Razvijajo tehnološke rešitve, ki so vedno korak pred konkurenco

Skupina stroka.si svojim strankam nudi celovite tehnološke rešitve s področja informatike, v zadnjem obdobju pa se vedno bolj usmerja na področje digitalne transformacije. So zanesljiv partner malim, srednjim in tudi večjim podjetjem, ki jim ponujajo celovit spekter rešitev.

Skupina, ki vsako leto beleži stabilno rast, danes zaposluje 65 ljudi. Njihova primarna naloga je spremljanje in razvoj tehnoloških rešitev, ki pomagajo podjetjem, da sledijo tehnološkim trendom in da so na tak način vedno korak pred konkurenco. V okviru svojih dejavnosti s kupci vzpostavljajo dolgoročno strateško partnerstvo.

V smeri digitalne transformacije

Leta 2015 so v Skupini stroka.si sprejeli odločitev, da nabor svojih storitev razširijo na področje digitalne transformacije. Trenutno digitalna preobrazba v Skupini stroka.si predstavlja manjši del storitev, načrtujejo pa, da se bo v prihodnjih desetih letih v ta segment začel seliti večinski del. Digitalna preobrazba je ena izmed ključnih usmeritev tako Slovenije kot Evropske unije in vedno več aktivnosti, tudi razpisov, povečuje zavedanje o njeni pomembnosti. V skupini pravijo, da so na razpise dobro pripravljene – kot izvajalec razpisa, partner ali pa svetovalec. Prvi razpis s področja digitalne transformacije so pridobili že leta 2017, in sicer gre za projekt IQ TPM 4.0, ki je bil sicer sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Delovanje vseh rešitev najprej preizkusijo sami

Tako na področju informatike kot digitalne preobrazbe v Skupini stroka.si vse rešitve najprej dodobra preizkusijo pri sebi. Na ta način spoznajo lastnosti določenega produkta, prednosti, slabosti in potenciala. Tako tudi lažje in hitreje



Sandi Markon, lastnik in CEO Skupine stroka.si: »Letos uvajamo model odličnosti EFQM, s katerim bomo poslovanje podjetja postavili še na višjo raven – tako organizacijsko, procesno kot tudi v odnosu do vseh naših deležnikov.«

ugotovijo, ali bo določen produkt primeren za potrebe posamezne stranke. Ta pristop se je pri IT-storitvah v praksi, pri strankah izkazal za zelo uspešnega. Ker pa širšega spektra rešitev za digitalno transformacijo niso imeli možnosti preizkusiti v praksi, so pred dvema letoma odprli enoto Digitalni tisk. Gre za demo center, t. i. laboratorij za digitalno preobrazbo. »Osnovna filozofija demo centra je bila, da sam sebe preživlja, to pomeni, da vsi procesi potekajo povsem realno, stranke pa si lahko pogledajo, kako bi določeni procesi delovali pri njih,« to izjemno konkurenčno prednost podjetja izpostavi direktor Sandi Markon. Poleg tega med konkurenčnimi prednostmi izpostavi še strateški odnos do partnerjev, njihovo celovitost (strankam ponujajo cel spekter rešitev – poslovnih, sistemskih, spletnih in mobilnih ter poslovne analitike) in razvojno naravnost (imajo svoj razvojni oddelek).

Najvišja bonitetna ocena

Podjetje Stroka produkt, ki deluje pod blagovno znamko Skupina stroka.si, spada med 1 % podjetij v Sloveniji, ki se lahko pohvalijo z najvišjo bonitetno oceno odličnosti AAA. Kar dvakrat so s strani GZS pridobili zlato priznanje za inovativnost, trikrat v zadnjih desetih letih pa so bili Microsoftov partner leta v Sloveniji. To je le nekaj najbolj zgovornih priznanj in nagrad za podjetje, katerega fokus bo v prihodnjih nekaj letih usmerjen v implementacijo digitalne transformacije in v razvoj lastnih produktov.

Skupina stroka.si visoko na vrh svojih vrednot postavlja poštenost, zanesljivost, pozitivne odnose, ustvarjalnost, družbeno odgovornost. Izjemno pomembna sta jim tako kakovost storitev kot zadovoljstvo zaposlenih. Ti se tudi pri njih v epidemičnem času soočajo s številnimi izzivi, zato jim podjetje stoji ob strani in še večjo pozornost namenja zdravju na delovnem mestu.



Foto: RRA Koroška

Mrežni podjetniški inkubator Koroška (MPIK) nudi celovito podporo za rast in razvoj potencialnih podjetnikov, startup-ov in ostalih razvojno naravnanih podjetij.

Koroška regija

Strah, da bodo s časom manj inovativni, se na ocenjevanju inovacij vsako leto razblini

Za podjetja ob njihovih prvih korakih poskrbijo v regionalnem inkubatorju, v razvijanje inovativnosti pa veliko vlagajo tudi že uveljavljena, večja podjetja. Za dobro kondicijo podjetij so pomembne tudi naložbe, ki jih bo letos, vsaj tako kaže, v regiji kar veliko.

Nina Šprohar

Na Koroškem uspešno posluje ogromno podjetij, ki gradijo na svojih zaposlenih, vlagajo v razvoj in inovativnost. Kot razloži **direktorica Koroške gospodarske zbornice Katja Pokeržnik**, v regiji predstavljajo trajnostno in dinamično rast, prav tako pa so to v lokalnem okolju družbeno odgovorna podjetja, ki ne le skrbijo za razvoj svojih zaposlenih, »temveč tudi za boljšo kvaliteto življenja vseh nas, ki v regiji ustvarjamo«. Strah, da bodo s časom postajali manj inovativni, se na ocenjevanju inovacij vsako leto razblini, pravi Pokeržnikova. »Vsakič opažamo, da so uspeli koroški inovatorji obdržati tistega nemirnega, raziskovalnega, venomer učečega otroka v sebi, kar dokazujejo po eni strani z vedno kompleksnejšimi, visoko tehnološkimi, multi-disciplinarnimi inovacijami, po drugi strani pa tudi z izjemnimi, enostavnimi inovacijami,« pravi.

Investicije bodo poskrbele za boljše poslovno okolje na Koroškem, visoko kvaliteto življenja in možnost večjega razvoja, ocenjuje direktorica Koroške gospodarske zbornice Katja Pokeržnik.

Kar 61 investicij nad 500.000 evri

Gospodarska zbornica Slovenije je pripravila investicijsko platformo, prek katere podjetja predstavljajo svoje investicijske načrte. Na Koroškem so podjetja, ki so svoje načrte predstavila, napovedala kar 61 investicij nad 500.000 evri. Po oceni direktorice Koroške gospodarske zbornice Katje Pokeržnik je to odlična informacija tudi za podjetja, ki bi svojo dejavnost potencialno odpirala v koroški regiji. »Investicije ne bodo prinašale le gospodarske rasti, temveč tudi poskrbele za boljše poslovno okolje na Koroškem, visoko kvaliteto življenja naših prebivalcev ter možnost večjega kariernega kot tudi osebnostnega razvoja nas vseh,« ocenjuje Pokeržnikova.

Podpora Mrežnega podjetniškega inkubatorja Koroška

Tudi Regionalna razvojna agencija (RRA) za Koroško v zadnjih letih veliko pozornosti namenja podjetniškim podpornim aktivnostim. Na tem področju izvajajo kar nekaj projektov, med katere že več kot deset let spada Mrežni podjetniški inkubator Koroška (MPIK). S svojimi storitvami nudijo celovito podporo za rast in razvoj potencialnih podjetnikov in (startup) podjetij.

7. regija po višini povprečne bruto plače med 12 statističnimi regijami (1.832 EUR bruto plača I-X 2021).

Analitika GZS

Če je bil MPIK v svojih začetkih bolj ali manj le prostor za ugodnimi najemninami za mlada podjetja, so to v zadnjih letih bistveno nadgradili s podpornimi storitvami. »Gre za podjetniške delavnice, dogodke, mentoriranja, svetovanja, natečaj za najboljše poslovne ideje in podobno, s čimer nudimo celovito podporo za rast in razvoj potencialnih podjetnikov, startup-ov in ostalih razvojno naravnanih podjetij,« pojasnjujejo. Vsebinske podporne aktivnosti so za ciljne skupine brezplačne, saj jih izvajajo v okviru projekta »SIO RRA Koroška«, ki je sofinanciran s strani



Foto: Depositphotos

Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) ter agencije SPIRIT Slovenija. »Naša vizija je vsem podjetnim Koroščicam in Koroščem omogočiti, da na Koroškem dobijo ustrezno podporno okolje za razvoj svojega startup podjetja, da jim zaradi tega ne bo treba odhajati iz regije. Hkrati se želimo tesneje povezati



NAŠA RAZVOJNA MOČ

Naša razvojna moč je splet jasnih strategij, razvojnih usmeritev in predanosti našim skupnim vrednotam: fleksibilnosti, partnerstvu, zaupanju, kreativnosti in učinkovitosti.

CNC P&K
 PRAZISE METALLBEARBEITUNG
 SINCE 1976
CNC P&K PUŠNIK d.o.o.

CNC P&K d.o.o.
 Mariborska 56, 2360 Radlje ob Dravi, Slovenija
 Tel.: +386 (0)2 88 79 670,
 E-pošta: info@cncpusnik.si
www.cncpusnik.si



ZAPUŠČINA DOLGOLETNIH IZKUŠENJ

Poslanstvo podjetja CNC P&K – PUŠNIK d.o.o. je obdelava kovin, ki jo razvijamo in dopolnjujemo že 40 let. V tem času se je naše podjetje razvilo v moderno srednje veliko podjetje z več kot 260 zaposlenimi, ki prihajajo iz bližnje in daljne okolice. Naše podjetje ima vidno vlogo v slovenskem gospodarstvu, v prihodnje pa načrtujemo tudi njegovo širitev in dodatno zaposlovanje.

V podjetju CNC P&K – PUŠNIK d.o.o. upoštevamo smernice trajnostnega razvoja. Temeljno vodilo pri našem delu je doseganje kakovosti na vsakem koraku, za kar smo prejeli mednarodne certifikate kakovosti ISO 9001, ISO 14001 in druge. Tudi to potrjuje, da v našem podjetju posvečamo veliko pozornost okolju, gojimo vpetost v družbeno življenje naše okolice, skrbimo za dvig kulture bivanja, svojo dejavnost pa opravljamo skrbno in čim manj moteče za ljudi.

Zavedamo se pomena raziskovalne odličnosti in njenega povezovanja s prakso. Zaposlene v podjetju CNC P&K – PUŠNIK d.o.o. odlikuje visoka strokovnost in razvojna naravnost. Z ekipo z znanjem, dolgoletnimi izkušnjami in referencami ter z najsodobnejšo tehnološko opremo sledimo trendom na tržišču, naši izdelki pa dosegajo visoko in mednarodno primerljivo kakovost.

S ponosom in zadovoljstvom se oziramo nazaj na našo prehojeno razvojno pot. Rezultati, ki jih dosegamo danes, so pomembna potnica za nove poslovne načrte. Hkrati pa se zavedamo, da nas v prihodnosti čaka še mnogo izzivov.

in k sodelovanju privabiti inovativna podjetja v regiji, Sloveniji in širše. S tem se bo v polnosti uresničevala razvojna vizija Koroške, ki želi postati prodorna, ustvarjalna, povezana in pristna regija,« so prepričani.

S kampanjo Imam idejo v Skupini SIJ spodbujajo vse zaposlene k iskanju novih idej in rešitev za trajnostni napredek na vseh področjih delovanja.

Inovativnost spodbujajo s kampanjo Imam idejo

V razvijanje inovativnosti veliko vlagajo tudi že uveljavljena, večja podjetja. SIJ Metal Ravne ima denimo v svojem proizvodnem portfelju več kot 200 različnih vrst jekel, s svojimi izdelki pa so prisotni v več kot 50 državah po celem svetu. Kljub temu vsako leto razvijejo vsaj deset novih kakovosti jekel in več kot sto novih izdelkov. Lani so svojo inovativnost potrdili tudi z zlatim nacionalnim priznanjem Gospodarske zbornice Slovenije za inovacijo v svetovnem merilu za jeklo SITHERM S140R, ki predstavlja rešitev za zahteve orodjarskega trga po večji produktivnosti in daljši življenjski dobi orodij. »Z inovacijo bomo

Inovacije v letu 2021

Lani je Koroška gospodarska zbornica med 13 inovacijami podelila eno priznanje za prispevek na področju inovativnosti, tri bronasta regionalna priznanja, štiri srebrna regionalna priznanja ter pet zlatih regionalnih priznanj. Na nacionalni nivo so se uvrstile tri zlate inovacije.

še dodatno utrdili položaj SIJ Metala Ravne, ki je tretji največji proizvajalec orodnih jekel v Evropski uniji, v svetovnem merilu gledano pa peti,« verjame **Jernej Močnik, glavni direktor**. Inovativnost sicer v Skupini SIJ spodbujajo tudi s kampanjo Imam idejo, s katero spodbujajo vse zaposlene k iskanju novih idej in rešitev za trajnostni napredek na vseh področjih delovanja.

3. regija po dvigu povprečne bruto plače (7,8 % rast v I-X 2021/I-X 2020).

Analitika GZS



Foto: SIJ Metal Ravne

V SIJ Metal Ravne vsako leto razvijejo vsaj deset novih kakovosti jekel in več kot sto novih izdelkov.

V modernizacijo valjarne bodo vložili 25 milijonov evrov

Seveda pa so za dobro kondicijo podjetja ključne tudi naložbe v bolj učinkovito in okolju bolj prijazno tehnologijo ter v razvoj novih izdelkov. Zato nadaljujejo investicijski cikel, ki so ga v lanskem letu uspešno izvedli s tremi pomembnimi naložbami: z linijo za toplotno obdelavo v kovačnici, novo napravo za elektroretaljevanje pod žlindro v jeklarskem programu in z novo odpraševalno napravo, ki zagotavlja popolno zajemanje razpršenih emisij iz elektroobločne peči. »Z oktobra lani zagnano novo napravo za elektroretaljevanje pod žlindro EPŽ4, ki bo omogočala izdelovanje čistejših jekel z boljšimi preoblikovalnimi lastnostmi, bomo dodatno povečali naročila v naj-

Smo izbrana ekipa predanih posameznikov in ŽE 40 LET SO VZMETI NAŠA STRAST.

Kakovost in tehnološka dovršenost naših vzmeti našim kupcem omogoča razvijati inovativne in visoko konkurenčne produkte.



UR-NA

UR-NA d.o.o., Nicina 10, 2391 PREVALJE - SLO



www.ur-na.si



info@ur-na.si



00386 2 620 73 20

V petih letih pomagali pri zagonu 42 podjetij

Zgodba Mrežnega podjetniškega inkubatorja Koroška (MPIK) se je začela z izgradnjo infrastrukture, ki je bila vzpostavljena v sodelovanju z občinami Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec. Regionalna razvojna agencija za Koroško je prevzela vlogo vsebinskega upravljalca MPIK in tako trenutno pod ugodnimi najemnimi pogoji ponujajo približno 4 tisoč kvadratnih metrov pisarniških in proizvodnih prostorov za mlada podjetja.

Med letoma 2011 in 2021 je svoje mesto v MPIK dobilo 150 podjetij, se pa dosedanje delo izraža tudi v ostalih rezultatih in aktivnostih. Tako so samo od leta 2017 do leta 2021:

- identificirali 160 novih poslovnih idej,
- pomagali pri zagonu 42 novih podjetij,
- organizirali 91 dogodkov (podjetniške delavnice, izobraževanja in promocijski dogodki) z več kot 1400 udeleženci,
- opravili 3700 ur brezplačnih mentoriranj in svetovanj za 183 potencialnih podjetnikov in podjetij.

V njihovi mentorski in svetovalni bazi je 36 zunanjih mentorjev in svetovalcev, v prostorih MPIK pa trenutno deluje 35 podjetij. Inkubirana podjetja so v letu 2020 ustvarila 5,82 milijona evrov prihodkov, zaposlovala pa so 97 ljudi.

zahtevnejših industrijah, kot sta letalska in jedrska,« ocenjuje Močnik. Nadaljujejo tudi s 25 milijonov evrov vredno naložbo v modernizacijo valjarne. Sogovornik razloži, da pri načrtovanju naložb izbirajo najboljše možne razpoložljive tehnologije, s katerimi skrbijo za večjo učinkovitost in trajnostni razvoj – zapirajo snovne krogoke po principih krožnega gospodar-



Foto: Arhiv Cablex

stva, znižujejo specifično porabo energije in svoj ogljični odtis, čeprav se Skupina SIJ glede na ogljični odtis obeh svojih jeklarn že zdaj uvršča med 15 odstotkov najboljših na svetu.

Pobudnike inovacij nagrajujejo

Glede na specifiko proizvodnje je v družbi Cablex-M inovativnost ključna, saj omogoča nadaljnji razvoj in vpliva na poslovni uspeh, pravi **direktor Samo Simetinger**. »Naši zaposleni kot nosilci delovnih operacij lahko največ pripomorejo k drugačnemu načinu dela, ki se izrazi v prihranku in višji kakovosti. Inovativnost spodbujamo na vseh segmentih delovanja podjetja in izvajalce oziroma pobudnike inovacij in koristnih predlogov tudi ustrezno nagradujemo,« razloži in doda, da imajo v ta namen vzpostavljen tudi sistem podajanja koristnih predlogov. **gg**

Zaposleni lahko največ pripomorejo k drugačnemu načinu dela, ki se izrazi v prihranku in višji kakovosti, je prepričan Samo Simetinger, direktor podjetja Cablex-M.



S strokovnostjo, prijaznostjo in individualnim pristopom rešujemo izzive s katerimi se srečujejo naši naročniki

Računovodske storitve in računovodsko svetovanje / obračuni plač / davčni obračuni in davčno svetovanje / moderni internetni pristop / možnost uporabe računovodskega programa za izstavljanje računov in pisanje potnih nalogov

Vključeni smo v Franšizno skupino Simič & partnerji

Uspelo nam je vzpostaviti celovito podjetniško podporno okolje

RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško regijo, je lani praznovala 20 let delovanja. Poleg izvajanja t.i. splošnih razvojnih nalog, ki so v javnem interesu in nudenja strokovne podpore občinam, se v zadnjih letih zelo intenzivno posveča razvoju podjetništva v regiji.

»Uspelo nam je vzpostaviti celovito podjetniško podporno okolje, ki ga nenehno nadgrajujemo. Naslavljamo predvsem potencialne podjetnike, start-up podjetja s potencialom rasti in razvoja oz. mlada podjetja nasploh ter obstoječa mala in srednja podjetja, pri čemer je poudarek na inovativno naravnanih podjetjih,« razlaga direktorica RRA Koroška Karmen Sonjak.

Dejavna podpora podjetnikom

Da bi se čim bolj približali potrebam izbranih ciljnih skupin, izvajajo vrsto projektov in aktivnosti, ki se med sabo povezujejo in dopolnjujejo. Cilj teh aktivnosti je ažurno prepoznavanje podjetniških idej in podjetniških ekip v regiji, pomoč pri udejanjanju njihovih poslovnih idej, zagon novih podjetij ter podpora rasti, razvoju in internacionalizaciji podjetij. Projekti, ki jih trenutno izvajajo, so Podjetno nad izzive (PONI), Mrežni podjetniški inkubator Koroška (MPIK) oz. Subjektivni inovativnega okolja (SIO), SPOT svetovanje Koroška, Regionalno skrbništvo za Koroško regijo, Garancijska shema za Koroško. V sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter podjetji uspešno izvajajo Regijsko štipendijško shemo (RŠS), ki na eni strani omogoča mladim po zaključnem šolanju zagotovljena delovna mesta v regiji, podjetjem pa dolgoročno načrtovanje potrebnega kadra. Upajo, da bo ministrstvo ta projekt vključilo v izvajanje tudi v obdobju 2021–2027.

»Končni cilj je ustvariti podjetniški ekosistem, ki bo podjetjem omogočil, da vse potrebno za uspešno rast in razvoj najdejo na Koroškem. Hkrati pa bo tako



»Uspelo nam je vzpostaviti celovito podjetniško podporno okolje, ki ga nenehno nadgrajujemo,« pravi Karmen Sonjak, direktorica RRA Koroška.

privlačen, da bodo na Koroško prihajala podjetja tudi od druge. S tem bomo prispevali k uresničevanju razvojne vizije Koroške, ki želi postati prodorna, ustvarjalna, povezana in pristna regija,« razlaga sogovornica.

Trije izstopajoči projekti

Med projekti, ki jih trenutno izvajajo, Sonjakova izpostavlja Podjetno nad izzive – PONI Koroška, pri katerem gre za strukturiran model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki - udeleženci projekta v štirih mesecih razvijejo in uresničijo svojo podjetniško idejo in v najkrajšem možnem času ustanovijo lasten poslovni subjekt. Posebnost projekta je, da so udeleženci za čas usposabljanja redno zaposleni na RRA Koroška.

Koordinirajo projekt Vizija Pohorje 2030 – spodbujanje ekosistemskih storitev, usmerjanje obiska in ohranjanje ciljnih vrst in habitatnih tipov iz Programa upravljanja Natura 2000 na varovanih območjih Pohorja. Gre za še en prispevek k trajnostnemu razvoju tega območja in nov korak k načrtovani vzpostavitvi Regijskega

parka Pohorje, za katerega ravno poteka javna predstavitev osnutka uredbe.

V zaključni fazi je izvajanje projekta Dvig kompetenc in razvoj turistične ponudbe vodilne destinacije Koroška, ki zajema ukrepe digitalnega inoviranja kulturne dediščine, razvoj 5-zvezdčnih doživetij in izvedbo programa usposabljanja za izboljšanje strokovnih kompetenc zaposlenih v turizmu in gostinstvu.

Letos osredotočeni na regionalni razvojni program

»Letos bomo prvenstveno osredotočeni na Regionalni razvojni program za Koroško razvojno regijo 2021–2027. Želimo si, da bi ga čim prej uskladili z resornimi ministrstvi oz. z razvojnimi politikami in cilji države ter ga nato sprejeli v razvojnem svetu regije. To bo osnova za pripravo, zagotavljanje financiranja in začetek izvajanja novih razvojnih projektov v regiji,« razlaga Karmen Sonjak.



Proizvajamo širok spekter gradbenih proizvodov, od izdelkov za urejanje okolja do specifičnih in zahtevnih gradbenih izdelkov za potrebe v industriji in gradbeništvu

Z lastnimi izdelki nastopamo tudi na tujih trgih

Zagotavljamo izvrstno kvaliteto naših izdelkov in storitev, v skladu z veljavnimi predpisi in standardi

V lastnem gradbenem laboratoriju izvajamo notranjo kontrolo izdelkov in preiskave za zunanje naročnike

Zaposluje strokoven in usposobljen kader, strmimo k nenehnemu izobraževanju

Delujemo okoljsko odgovorno in izpolnjujemo zakonske zahteve



KOGRAD **IGEM** d.o.o.

**SKUPAJ USTVARJAMO NOVE OBLIKE
...ŽE 75 LET!**





Foto: Depositphotos

Koroška regija

Večini podjetij primanjkuje kvalificirane delovne sile

Brezposelnost v regiji je trenutno izredno nizka, delodajalci napovedujejo rast zaposlovanja, na drugi strani pa je čutiti tudi bližino Avstrije, kjer delavce mamijo z visokimi plačami.

Nina Šprohar

V podjetju Bijol pravijo, da kvalificirane delovne sile primanjkuje večini podjetij, »še posebej pereče je, da je Avstrija zelo blizu«.

Leto 2021 so tudi na Koroškem zaznamovali ugodni trendi na področju zaposlovanja in gibanja brezposelnosti. Kot pravijo na območnem Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije, gre zahvala za to stabilnim razmeram na trgu dela. Ob ugodni gospodarski rasti se namreč delovna aktivnost krepi, povečuje se zaposlenost, brezposelnost pa se zmanjšuje. Napovedi zaposlovanja so še naprej optimistične, delodajalci tudi za prvo polovico letošnjega leta napovedujejo rast zaposlenosti.

Kadre si skušajo zagotoviti s podelitvijo štipendij

Na drugi strani imajo delodajalci zaradi tako nizke stopnje brezposelnosti precejšnje težave z iskanjem primerne kadra. V podjetju Bijol pravijo, da kvalificirane delovne sile primanjkuje večini podjetij, »še

posebej pereče je, da je Avstrija zelo blizu«. Podobno opažajo v podjetju SIJ Metal Ravne, kjer pojasnjujejo, da predvsem primanjkuje ustrezno usposobljenih proizvodnih delavcev za delo na različnih obdelovalnih strojih – metalurgov, metalurških tehnikov, strojnih oblikovalcev kovin, elektrotehnikov, mehatronikov. Težave rešujejo z intenzivno avtomatizacijo in digitalizacijo proizvodnih procesov, z motivacijo in gradnjo

25.527 delovno aktivnega prebivalstva merjeno po regiji delovnega mesta oktobra 2021 (280 več kot oktobra 2020 in 358 več kot oktobra 2019)

Analitika GZS

pripravnosti ter štipendiranjem, saj je zagotavljanje nasledstva tehnično usposobljenih kadrov po njihovi oceni ključno. Prek regijske štipendijske sheme je bilo tako v koroških družbah Skupine SIJ v zadnjih petih letih vključenih skoraj 100 štipendistov, od tega približno 65 štipendistov v SIJ Metalu Ravne. Na podoben način težave s kadri rešujejo tudi v podjetju Cablex-M, saj si ključne kadre poskušajo zagotoviti že v času njihovega šolanja s podelitvijo kadrovskih štipendij. V podjetju TAB pa bi si želeli, da bi postopki za pridobivanje kadrov iz tujine potekali hitreje.

Bo pa več delovne sile lokalnim podjetjem gotovo na razpolago že kmalu, saj bo brez službe ostalo več kot 600 delavcev družbe Adient, ki je v likvidaciji. Na Koroški gospodarski zbornici so podjetja v regiji in širše nagovorili, naj jim posredujejo informacije o prostih delovnih mestih, da bodo tako lahko pomagali zaposlenim v družbi Adient do čim prejšnje nove priložnosti. Sicer pa je že veliko tistih, ki so prenehali delovno razmerje v družbi Adient, svojo priložnost že našlo v drugih koroških podjetjih, pravijo na zbornici.

Stopnja registrirane brezposelnosti 6,4 %, oktober 2021 pod povprečjem Slovenije (6,8 %).

Analitika GZS



Foto: Depositphotos

Iščejo kader za deficitarna področja

Na območnem zavodu za zaposlovanje opažajo, da podjetja najpogosteje iščejo kader za predelovalno dejavnost, kovinarstvo, zdravstvo in socialno varstvo, gradbeništvo, gostinstvo in logistiko. »Največ zaposlitvenih priložnosti v lokalnem okolju je za kader od I. do IV. ravni izobrazbe, za deficitarna področja. Ker tega kadra permanentno primanjkuje, se strukturno

CABLEX

Povezujemo vaša življenja

CELOVITE REŠITVE S PODROČJA ELEKTRIČNEGA OŽIČENJA:

Razvoj, inženiring in projektiranje | Avtomatizirana proizvodnja konektorskih sistemov | Brizganje plastike | Strokovna sestava

Največji izziv predstavlja povečanje delovne aktivnosti najbolj ranljivih skupin brezposelnih oseb, kot so na primer starejši, dolgotrajno brezposelni, invalidi in nizko izobraženi brez ustreznih kompetenc.

neskladje še pogloblja,« poudarijo – predvsem na delovnih mestih, ki potrebujejo poklicno specifična znanja (orodjar, varilec, CNC operater, livar, kovač, krovec, izolater, kuhar). »Glede na veliko število potreb po novih kadrih in intenzivnem zaposlovanju se struktura brezposelnih slabša, ostaja manj ustrezna potrebam delodajalcev, ki se tako soočajo z vse večjim pomanjkanjem ustrezno usposobljenih kadrov. Posledica tega je tudi povečanje zaposlovanja tujcev iz tretjih držav (Bosna in Hercegovina, Srbija). Manjše je povpraševanje delodajalcev po zaposlovanju sodelavcev na delovna mesta z dodano vrednostjo, za kader z višjo oziroma visoko izobrazbo,« dodajajo.

4. najnižja stopnja registrirane brezposelnosti med vsemi 12 regijami (oktober 2021).

Analitika GZS



Foto: SIJ Metal Ravne

V SIJ Metal Ravne primanjkuje predvsem ustrezno usposobljenih proizvodnih delavcev za delo na različnih obdelovalni strojih.

Registrirana brezposelnost

Po podatkih območnega zavoda za zaposlovanje je bilo konec decembra 2021 registriranih 2.109 brezposelnih oseb, kar je za 343 oseb oziroma 14 odstotkov manj kot decembra 2020 (v Sloveniji za 24,4 odstotka manj). V primerjavi s predhodnim mesecem se je registrirana brezposelnost zvišala za 159 oseb oziroma 8,2 odstotka (v Sloveniji se je zvišala za 0,9 odstotka).

Ob koncu decembra 2021 je bil povprečni čas brezposelnosti oseb 26,5 meseca (v Sloveniji 30,3 meseca).

Želijo si zmanjšati vrzeli med potrebami in dejanskimi veščinami iskalcev zaposlitve

Največji izziv zavodu za zaposlovanje predstavlja povečanje delovne aktivnosti najbolj ranljivih skupin brezposelnih oseb, kot so na primer starejši, dolgotrajno brezposelni, invalidi in nizko izobraženi brez ustreznih kompetenc glede na potrebe trga dela. Želijo si zmanjšati vrzeli med potrebami in dejanskimi veščinami iskalcev zaposlitve s pomočjo hitro odzivnih ukrepov aktivne politike zaposlovanja, kot so ustrezna izobraževanja, usposabljanja, promocija vseživljenjskega učenja ter izboljšanja digitalnih veščin z namenom povečanja zaposlitvenih možnosti. gg

2.186 brezposelnih oseb (december 2021), kar je za 370 oseb oz. za 14,5 % manj kot decembra 2020.

Analitika GZS

Smo družinsko podjetje, ustanovljeno leta 1999. Dobavljamo orodje za obdelavo kovin za vso kovinsko industrijo po Sloveniji. Na podlagi večletnih izkušenj zagovarjamo strokovno tehnično svetovanje, fleksibilnost in hitro odzivnost, saj smo le tako lahko konkurenčni na našem trgu.

V ponudbi imamo tudi namensko orodje za struženje, vrtanje ali rezkanje. Prodano orodje po potrebi kupca vzdržujemo z brušenjem in različnimi prevlekami.

TCM orodja d.o.o. est. 1999

TCM-orođja d. o. o.
Zagrad 20, 2391 Prevalje

PE: Trg 25, 2391 Prevalje

T: 02 82 40 575

E: tcm-orođja@siol.net

W: www.tcm-orođja.net



Primerjava Koroške in Slovenije

	Koroška	SLO	Delež Koroške v SLO (v %)
delovno aktivno prebivalstvo	X 25.527	911.820	2,8
stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	X 6,4	6,8	
prijave v brezposelnost	I-XII 2.496	62.707	1
odjave iz brezposelnosti	I-XII 2.847	84.021	3,4
vključeni v zaposlitve	I-XII 2.020	60.351	3,3
prosta delovna mesta*	I-XII 4.216	156.163	2,7
brezposelne osebe	XII 2.109	65.969	3,2
ženske (v %)	XII 55,3	50,0	
stari do 24 let (v %)	XII 10,9	9,3	
stari od 25 do 29 let (v %)	XII 10,2	10,0	
stari 50 let ali več (v %)	XII 40,3	35,5	
presežni delavci in stečajniki (v %)	XII 29,1	18,8	
iskalci prve zaposlitve (v %)	XII 11,1	15,8	
dolgotrajno brezposelni (v %)	XII 43,5	56,4	
invalidi (v %)	XII 26,1	16,1	
z osnovnošolsko izobrazbo ali manj (v %)	XII 25,5	32,5	
z visokošolsko izobr. 1., 2. ali 3. stopnje (v %)	XII 12,5	16,5	
prejemniki DN (v %)	XI 32,9	24,3	

Opomba: * Z 12. aprilom 2013 je pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A), ki je ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu. Ker delodajalci, ki ne sodijo v javni sektor ali niso družbe v večinski lasti države, objavijo prostega delovnega mesta lahko zagotovijo sami, o tem pa Zavoda ne obveščajo, Zavod nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

Vir: ZRSZ

Prijave in odjave

V obdobju od januarja do decembra 2021 se je v evidenco brezposelnih na novo prijavilo 2.496 oseb, kar je za 891 oseb oz. 26,3 odstotka manj kot v enakem obdobju predlani (v Sloveniji za 36,2 odstotka manj). Med njimi je bilo:

- 241 iskalcev prve zaposlitve (92 oseb oz. 27,6 odstotka manj kot v enakem obdobju predhodnega leta),
- 264 oseb, ki so delo izgubile zaradi stečaja oz. likvidacije podjetja (259 oseb oz. 5180 odstotkov več kot v enakem obdobju predhodnega leta),
- 459 oseb, ki so bile opredeljene kot presežni delavci (440 oseb oz. 48,9 odstotka manj kot v enakem obdobju predhodnega leta),
- 1.147 oseb, ki se jim je izteklo delovno razmerje za določen čas (556 oseb oz. 32,6 odstotka manj kot v enakem obdobju predhodnega leta).

V istem obdobju je bilo iz evidence brezposelnih odjavljenih 2.020 oseb zaradi zaposlitve.

Od januarja do decembra 2021 se je v evidenco brezposelnih na novo prijavilo 2.496 oseb, odjavilo pa 2.020.

Izdelujejo vrhunske kovinske polizdelke

Družba CNC Paradiž iz Šentjanža pri Dravogradu, ki na trgu deluje že 44. leto, kupce prepriča s strokovnostjo, kakovostjo izvedbe in visoko agilnostjo.

»Smo družinsko podjetje z dolgoletnimi izkušnjami na področju klasične in CNC obdelave kovin. Naši izdelki temeljijo na kakovosti, ki ji v naši družbi posvečamo največjo pozornost,« poudarjajo. Specializirani so za manjše serije in unikate kovinskih polizdelkov za avtomobilsko industrijo, transportne poti, robotizacijo, čistilne naprave, dele za kmetijsko mehanizacijo, elektranje ... Njihovi kupci prihajajo iz Slovenije, Avstrije, Nemčije in Švice.

Do izdelkov po korakih

Izdelke izdelujejo po naročilu. V prvem koraku opravijo analizo potreb naročnikov in idejno zasnovo izdelka s pomočjo njegovega

CAD designa. Na tej osnovi konstrukterji pripravijo 3D-izris izdelka, ki ga v proizvodnji izdelajo na sodobnih strojih. »Najnovejša pridobitev je stroj za 5-osno rezkanje, ki pospeši proces obdelave, naročniku optimizira stroške in zagotavlja izdelavo najzahtevnejših izdelkov z visoko natančnostjo. Projekt zaključimo v oddelku merjenja kakovosti, kjer z merilnimi stroji izdelamo merilni protokol,« razlagajo.

Nova sodobna proizvodna hala

H kakovosti njihovih storitev pomembno prispeva nova sodobna proizvodna hala, s pomočjo katere lahko zagotavljajo nenehno kakovost in nadzor nad proizvodnimi procesi.



CNC
PARADIŽ

<https://www.cnc-paradiz.si/>

Celovite IT rešitve za vsako podjetje

V družbi Kopa že od leta 1978 razvijamo in implementiramo celovite informacijske rešitve za podporo poslovanju. Stranke, ki uporabljajo Kopine rešitve, cenijo predvsem našo celovitost: v razumevanju poslovne problematike in analitike, v ponudbi programskih rešitev, ki pokrivajo različna področja in se med seboj povezujejo ter dopolnjujejo, v ponudbi infrastrukture strojne opreme, v strokovnosti naših sodelavcev, ki to celovitost vzpostavijo, vzdržujejo in razvijajo.

Rešitev po meri stranke

Vrednost, ki jo z našimi rešitvami damo stranki, temelji na poznavanju procesov in ljudi, ki so vselej v stiku z dogajanjem na domačem trgu. Znanja in izkušnje naše ekipe nam omogočajo, da dobro razumemo posel in izzive, s katerimi se naše stranke srečujejo. Specifike stranke prepoznamo že med načrtovanjem rešitve, nato pa jih v fazi implementacije podpremo ter tako vsakemu podjetju pripravimo prilagojeno rešitev in ne generičnega produkta.

V zadnjih dveh letih smo zaznali izjemno pospešitev digitalnih preobrazb v organizacijah. Digitalne tehnologije in napredne rešitve so bile odločilne za nemoteno poslovanje v zaostrenih razmerah, na pot digitalne transformacije pa so usmerjale tudi finančne spodbude s strani države in EU.

Potreba po digitalizaciji na vseh ravneh poslovanja se bo letos stopnjevala, odločilna pa bo vrhunska, zanesljiva in varna tehnologija ter preizkušene rešitve, ki so sposobne podpirati spremembe. Naša vizija sloni na tiskem delu zagotavljanja kakovostih IT rešitev in temu bomo sledili tudi v prihodnje.

Ponosni zastopnik vodilnih svetovnih proizvajalcev ...

Sodelujemo z vodilnimi svetovnimi proizvajalci informacijskih in komunikacijskih tehnologij. Ponosni smo na zlata partnerstva s principali, kot so Oracle, Microsoft, Hewlett Packard Enterprise (HPE) ... Z letom 2022 smo kot drugo slovensko podjetje postali platinasti partner družbe Kaspersky, kar nam je še posebej polepšalo vstop v novo poslovno leto. Januarja smo se kot ekskluzivni zastopnik za slovenski trg povezali z družbo Axence, katerega vodilni produkt je programska oprema Axence nVision®. Axence že več kot 15 let zagotavlja profesionalne rešitve za celovito upravljanje IT-infrastrukture za podjetja in ustanove po vsem svetu.

... z vsemi prednostmi lokalnega ponudnika

Prednost lokalnega ponudnika z lastno celovito rešitvijo je v poznavanju okolja. To zajema vse od zakonodaje in regulativ, razumevanja izzivov panoge, poznavanja partnerjev in konkurentov do razumevanja procesov. V Kopi smo še posebej pozorni na učinkovito planiranje proizvodnje, kajti le dober načrt pripelje do zelenega cilja. Saj poznate tisto modrost: »Dobra hiša se začne pri dobrih temeljih.« Izkušnje s terena so nam pokazale, da je velika dodana vrednost lokalnega ponudnika tudi v jeziku. Jezik naših programskih rešitev je prilagodljiv, s čimer olajšamo delo vsem, ki jim je raba tujega jezika neprijetna oz. ga ne poznajo. Dodatna prednost sta tudi hitrost in fleksibilnost pri podpori. Odzivni čas tehnične in vsebinske podpore je pri lokalnem ponudniku veliko krajši, k izzivom pa lahko pristopimo bolj po meri.

PROMO



DIGITALIZACIJA INDUSTRIJA 4.0

Utrip proizvodnje

KOPA računalniški inženiring d.d.

www.kopa.si info@kopa.si 02/88 39 700



KOPA



Dobrodošli v dom sreče...



Po meri vašega doma:

- kuhinje
- dnevne sobe
- spalnice
- otroške sobe
- mladinske sobe
- predsobe
- kopalniško pohištvo
- pisarne, sejne sobe
- terase, nadstreški
- ...

www.zipcenter.si



SIJ ZIP center d.o.o.

www.zipcenter.si

T: 02 8706 610 / 030 459 231

E: milorad.laketic@zipcenter.si

... dobrodošli v prihodnost.



Foto: Spletna stran gov.si/MZI

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec je v Gaberkah zasadil prvo lopato tretje razvojne osi.

Koroška regija

Koroški podjetniki pozdravljajo gradnjo tretje razvojne osi

Prvo lopato so na Koroškem zasadili avgusta lani, celoten odsek pa naj bi bil po načrtih zgrajen do leta 2027. Predvidena je tudi gradnja ravenske obvoznice. Podjetniki ocenjujejo, da bo boljša prometna povezava skrajšala logistične tokove in povečala ponudbo – tudi kadrov.

Nina Šprohar

Večje možnosti za zaposlitev in preprečitev bega možganov

Po več kot štiridesetih letih od prvih zamisli se je gradnja hitre ceste na Koroškem končno začela. Avgusta lani so v Podgorju pri Slovenj Gradcu stekla začetna dela na tretji razvojni osi na območju Koroške, minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec pa je ob tem poudaril, da bo avtocesta prinesla razvoj in napredek za vse prebivalke in prebivalce.

Koroška je poleg Bele krajine namreč edina regija v Sloveniji, ki nima zgrajenega niti kilometra avtoceste. Poleg tega je izrazito slabo prometno povezana z osrednjim delom Slovenije in ostalimi slovenskimi regijami, je pojasnil Vrtovec. Tretja razvojna os, ki se navezuje na vseevropsko prometno omrežje, bo

po njegovih besedah prinesla razvoj in napredek za vse prebivalke in prebivalce: višjo gospodarsko rast, povečanje zanimanja za delo v regiji in večje možnosti za zaposlitev ter preprečitev bega možganov.

Tretja razvojna os od Šentruperta do Slovenj Gradca naj bi bila zgrajena do konca leta 2027.

»Gospodarski potencial regije se povečuje tudi z vse bolj realno bližino realizacije tretje razvojne osi, ki bo dal Koroški in našim podjetjem boljše infrastrukturo povezavo. Na ta način bo regija vsekakor zanimiva za še kvalitetnejši kader ter podjetja z višjo dodano vrednostjo.«

Katja Pokeržnik, direktorica Koroške gospodarske zbornice

Na 17-kilometerskem odseku 16 viaduktov, trije predori, trije pokriti vkopi ...

Predsednik uprave Darsa Valentin Hajdinjak je pojasnil, da bodo dela na sklopu Jenina in tudi na drugih delih 17-kilometerskega odseka med Velenjem in Slovenj Gradcem zelo zahtevna. Predvideni so namreč trije predori, trije pokriti vkopi, 16 viaduktov, sedem mostov ter deset nadvoзов in podvoзов. Po tekočih cenah skupaj s stroški financiranja in davki ocena naložbe v ta odsek presega 800 milijonov evrov.

Dela na sklopu Jenina obsegajo gradnjo 1,15 kilometra hitre ceste, priključne ceste, viaduktov Jenina in Visočnik, mostu Jenina in še nekatera druga dela. Za pogodbeno vrednost 37,38 milijona evrov jih bo izvedel konzorcij gradbenih podjetij Pomgrad, Garnol, GGD in VOC Celje, pogodbeni rok za končanje del pa je 30 mesecev.

Celotna, nekaj več kot 31 kilometrov dolga trasa od Šentruperta do Slovenj Gradca, naj bi bila dokončana do konca leta 2027.



Foto: DARS

Obeležitev začetka gradnje odseka tretje razvojne osi v Podgorju pri Slovenj Gradcu. Na fotografiji z leve proti desni: minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj, predsednik uprave družbe DARS Valentin Hajdinjak, Kralj Matjaž, minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec, župan Mestne občine Slovenj Gradec Tilen Klugler.

BDP na prebivalca te regije (17.756 EUR, 2020) je bil četrti najnižji regionalni BDP.

Analitika GZS

Orodjarstvo Polovšek s.p. +386 (0) 2 8280 700
Dobja vas 247 info@polovsek.si
2390 Ravne na Koroškem www.polovsek.si

ORODJARSTVO POLOVŠEK

ORODJARSTVO POLOVŠEK, Anton Polovšek s.p., je družinsko podjetje, specializirano za izdelavo visokokvalitetnih orodij za brizganje izdelkov iz plastike. Poleg orodjarstva se podjetje ukvarja tudi s predelavo in brizganjem plastičnih mas.

Odlikuje nas visoka kakovost izdelkov, kratki dobavni roki, ter maksimalna prilagojenost potrebam kupcev. Z dolgoletnimi izkušnjami in vrhunsko tehnologijo želimo še naprej izpolnjevati potrebe naročnikov, uresničevati najzahtevnejše ideje in pri tem dosegati najvišjo kakovost.

Nenehno težimo k razvoju in posodabljammo svoj strojni park. V letih delovanja smo že veliko investirali v nove stroje, kar nam omogoča lažje slediti potrebam in zahtevam trga.

Smo fleksibilno in zanesljivo podjetje, držimo se dogovorjenega z strankami v smislu kvalitete, količine, dobavnih rokov in drugih dobavnih pogojev.



V letu 2022 smo pridobili nove poslovno proizvodne prostore v velikosti 2600m².

»Koroška regija bo končno postala enakovredna, konkurenčna in zanimiva za potencialne ključne kadre iz bolj oddaljenih krajev,« ocenjuje Samo Simetinger, direktor podjetja Cablex-M.

BDP na prebivalca je za 20,4 % nižji od povprečnega BDP na prebivalca Slovenije.

Analitika GZS

Projekt, ki bi moral biti že davno zgrajen

Projekt pozdravljajo tudi podjetniki. Janez Bijol, direktor podjetja Bijol, je prepričan, da bo tretja razvojna os omogočila hitrejši pretok blaga in delovne sile. Podobno ocenjuje tudi Samo Simetinger, direktor družbe Cablex-M, ki pravi, da bo avtocesta skrajšala logistične tokove in povečala ponudbo.

»Koroška regija bo tako končno postala enakovredna, konkurenčna in zanimiva tudi za potencialne ključne kadre iz bolj oddaljenih krajev. Na drugi strani pa bo boljša in bolj varna prometna povezava pripomogla,



Foto: DARS

Potek del na območju Gaberk, kjer bo potekala trasa odseka tretje razvojne osi med Velenjem in Slovenj Gradcem.

Gradili bodo tudi vzhodno obvoznico Ravne

S pomočjo evropskih sredstev bodo kmalu začeli z gradnjo vzhodne obvoznice Ravne. Kot so sporočili s službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, bosta Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) in občina Ravne na Koroškem v okviru projekta izdelali projektno dokumentacijo, ki bo podlaga za pridobitev vseh dovoljenj za gradnjo in izpolnitev vseh pogojev za začetek gradnje navezovalne ceste. Občina bo prevzela aktivnosti umeščanja obvoznice v prostor, DRSI pa bo zadolžen za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD) ter dokumentacijo za izvedbo gradnje (PZI). »Z izgradnjo navezovalne ceste bo uporabnikom ceste z Mežiške doline omogočen hitrejši in boljši dostop do novozgrajene hitre ceste, na obstoječih cestah Raven pa se bodo prometne obremenitve zmanjšale, posledično se bodo zmanjšali negativni vplivi na okolje in stroški uporabnikom. Skrajšanje potovalnega časa do TEN-T omrežja bo omogočilo večjo konkurenčnost gospodarstva v regiji in zmanjšalo odliv prebivalcev iz regije,« so prepričani v službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

da se bo mlajši in bolj izobražen kader lažje odločil ostati na podeželju,« verjame.

Strinja se tudi direktor podjetja TRO, Boris Pipan, a obenem dodaja, da se o tretji razvojni osi piše in govori »kot o nekakšnem megalomanskem projektu«, medtem ko gre v resnici za »majhen državni projekt, ki bi moral biti že davno zgrajen«.

Da bo dobra hitrocestna povezava okrepila koroško gospodarstvo, odprla in povežala regijo s svetom ter postala zanimivejša za vlagatelje, kar je predpogoj za ohranitev in razvoj novih delovnih mest



Z odgovornim ravnanjem gradimo svet brez odlaganja odpadkov

Podjetje KOCEROD, d. o. o. je regijski center za ravnanje z odpadki na Koroškem, ki ga je ustanovilo 12 občin Koroške leta 2011 za opravljanje nalog gospodarske javne službe predelave in odlaganja preostanka komunalnih odpadkov, od leta 2021 pa tudi zbiranja komunalnih odpadkov na celotnem območju Koroške, ki vključuje preko 25.000 gospodinjstev. V desetih letih uspešnega delovanja je podjetje z inovativnimi prijemi vzpostavilo predelavo posameznih komunalnih odpadkov v nove produkte, tako so med prvimi v Sloveniji začeli uveljavljati principe krožnega gospodarjenja z odpadki. Kljub dobrim rezultatom pa v podjetju z doseženim niso povsem zadovoljni, menijo, da je na področju odpadkov mogoče narediti še več, tako na področju

zmanjševanja količin pri povzročiteljih, kot tudi doslednemu recikliranju komunalnih odpadkov v smeri vzpostavitve krožnega gospodarstva na tem področju. Želijo, da država hitreje prevzame EU regulativo s katero bo zagotovljeno bolj odgovorno in trajnostno ravnanje vseh vpletenih na področju ravnanja z odpadki.

V prihodnje bodo še več naporov vlagali v posodobitev in zamenjavo iztrošene opreme, ki so jo prevzeli ob prenosu dejavnosti zbiranja od komunalnih podjetij, avtomatizaciji in digitalizaciji procesov na področju zbiranja in predelave, kakor tudi za izboljšanje neposredne komunikacije z uporabniki. V podjetju so zmerni optimisti in prepričani, da bodo v dialogu z občani lahko še izboljšali svoje storitve in še napredovali v smeri zelenega in trajnostnega razvoja dejavnosti odpadkov.



Kocerod

Kocerod, družba za ravnanje z odpadki, d.o.o.

v regiji, pravi tudi **Jernej Močnik**, glavni direktor SIJ **Metala Ravne**. »To je seveda izrednega pomena za SIJ Metal Ravne, ki zaposluje približno tretjino delovno aktivnega prebivalstva Občine Ravne na Koroškem,« še poudari.

Izvoz Koroške predstavlja 3,1 % celotnega izvoza Slovenije (v I-IX 2021), uvoz pa 1,9 % celotnega uvoza Slovenije.

Analitika GZS

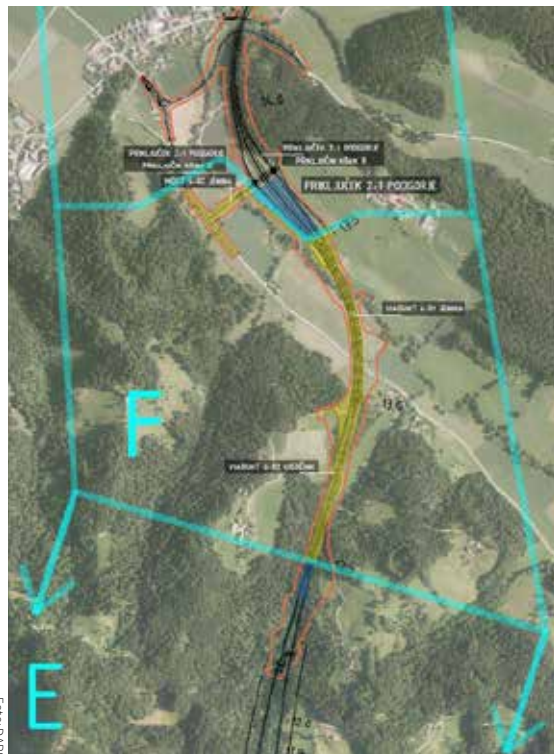


Foto DARS

Obseg del na sklopu F - Jenina.

Kako bodo letos potekala dela na tretji razvojni osi

Trenutno sta v gradnji dva sklopa na odseku Velenje–Slovenj Gradec–Gaberke in Jenina. Dars pa letos načrtuje na odseku med Velenjem in Slovenj Gradcem pričetek gradnje še na štirih novih sklopih: Velunja, Škale, Konovo in Škalsko jezero. Načrtujejo tudi pričetek izvedbe razpisa za pridobitev izvajalca del na prvem sklopu odseka Šentrupert–Velenje. »Glavni izziv ostaja pridobitev gradbenih dovoljenj, ki se zaradi kompleksnosti projekta in zahtevnosti postopkov zdaj pridobivajo po posameznih sklopih. Z gradnjo je namreč možno pričeti na osnovi pravno-močnega gradbenega dovoljenja,« pojasnjujejo na družbi za avtoceste. gg

Glavni izziv po besedah predstavnikov Darsa ostaja pridobivanje gradbenih dovoljenj, ki se zaradi kompleksnosti projekta in zahtevnosti postopkov pridobivajo po posameznih sklopih.

Pomoč pri nadaljnjem razvoju turistične ponudbe

Kot pravijo v Regionalni razvojni agenciji (RRA) za Koroško, bodo okrepljeni prometni tokovi in izboljšana dostopnost zagotovo prispevali k boljšemu obisku in k nadaljnjemu razvoju turistične ponudbe v destinaciji, vendar pa po njihovi oceni samo cesta ne bo dovolj, saj je regija nenazadnje že zdaj relativno dobro povezana z Avstrijo in Nemčijo, ki sta njena ključna turistična trga.

Auto Kočevje

since 1949

since 1949

*Vedno v gibanju...
Immer in Bewegung...
Always on the move...*

email: info@avto-kocevje.si
web: www.avto-kocevje.si

LOGISTIKA



PREVOZ BLAGA



CARINSKE STORITVE



SKLADIŠČENJE



SERVISNE STORITVE



Vodilni ponudnik preoblikovanja cevi v izdelke v regiji

Podjetje MG Rohr, d. o. o., iz Raven na Koroškem je v dobrih desetih letih opravilo zavidanja vredno pot od veletrgovca s cevmi do ponudnika celovitih rešitev za številne panoge.

Poslovanje družbe MG Rohr, d. o. o., sloni na treh stebrih, ki se med seboj podpirajo: veleprodaji, predelavi in inženiringu, ki so podprti z dobro organizirano logistično mrežo. »Zavezani smo hitremu razvoju in stabilni rasti, radi sprejemamo izzive svojih kupcev in iščemo zanje najboljše rešitve in se z njimi tudi sami izboljšujemo. Naš temelj so zaposleni, katerih delo izvira iz vrednot in vizije podjetja,« poudarjajo.

Od zastopstva do proizvodnje in inženiringa

Začeli so kot zastopnik avstrijskega podjetja Karl Mertl s trženjem njihovih brezšivnih cevi iz navadnega in nerjavnega jekla. Vsako leto so obseg poslovanja povečevali in se organsko širili na področja šivnih cevi, batnic, cilindrov ter nadaljevali z drugimi sorodnimi izdelki, kot so polna jekla, pravokotne cevi, fittingi, pločevina in drugo.

V letu 2014 so zagotovili izdelke, pripravljene za vgradnjo v proizvodnem procesu, kar je bil prvi zametek lastne proizvodnje. Ta se je tehnološko hitro razvijala in dobila velik zagon v januarju 2018 s selitvijo v nove poslovne prostore. »Danes smo vodilni ponudnik preoblikovanja cevi v izdelke v Sloveniji in širši regiji. S svojimi izdelki, ki se kot sestavni deli vgradijo v končne izdelke, izboljšujemo ponudbo svojih kupcev. Najdemo jih v strojih kmetijske in gozdarske mehanizacije, npr. kosilnice, obračalniki, vitli; v gradbeni in transportni mehanizaciji – tovornjaki, bagri, betonske črpalke; invalidskih vozičkih, vozilih za prosti čas in luksuznih izvedenkah avtomobilske industrije, kot so Mercedes G, Mercedes S hybrid AMG,« razlagajo v MG Rohr.



Gazelja rast na trdnih temeljih

So gazela Podravske-pomurske regije 2021. Njihova rast temelji na velikih vlaganjih v tehnološko opremo in rasti zaposlenih, razvoju tehnologij in nenehnem iskanju novih, boljših rešitev za njihove kupce. »Želimo natančno razumeti proces in težave naših kupcev. Hkrati smo osredotočeni ne le na izboljšave kakovosti v tehnoloških operacijah, ampak tudi na učinkovitost proizvodnje preko avtomatizacije procesov in drugih načel industrije 4.0. Kljub temu da smo v obstoječih proizvodnih prostorih šele štiri leta, smo jih že prerasli in letos načrtujemo izgradnjo nove zgradbe, s katero bomo dobili možnost še nadalje optimizirati poslovne procese in postaviti temelje za nadaljnji razvoj podjetja,« poudarjajo.

Njihova rast temelji na nenehnem razvoju vse zahtevnejših tehnologij. Danes ponujajo celostne sklope, zvarjene iz več medsebojno različnih delov (cevi, izrezanci iz pločevine), antikorozijsko zaščitene, vse po najzahtevnejših standardih industrije, denimo avtomobilske oziroma medicinske. Delujejo v tradicionalni panogi, vendar v procese vključujejo sodobne rešitve tudi iz drugih panog, ki jih vsako leto nadgrajujejo v vedno bolj kompleksne.

Skrb za lokalno okolje

Podpirajo športne in invalidske organizacije, zdravstvene ustanove ter tudi organizirane dogodke. Najraje podprejo tiste dogodke, ki ne temeljijo izključno na finančni transakciji, ampak lahko pomagajo tudi z lastnim delom. Vedno bolj poglobljeno sodelujejo s srednjim in višjim šolstvom, kjer gradijo skupno prihodnost z novimi generacijami.

Zapisani trajnostnemu razvoju

Osnova zanj so skrbno ločevanje odpadkov, povratna embalaža, ki kroži med njimi in kupci, lovilniki za odpadne tekočine, ogrevanje in hlajenje z izkoriščanjem naravnih virov, odpadki iz proizvodnje se v večini reciklirajo. »Za naš zdrav jutri skrbimo tudi z organizacijo zdrave prehrane na rastlinski osnovi in organizacijo vodene vadbe in financiranjem športnih aktivnosti zaposlenih,« še dodajajo.





MONTER
Dravograd d.o.o.



Podjetje MONTER DRAVOGRAD d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 1947 in že več kot 75 let deluje na področju proizvodnje izdelkov iz jekla. Danes podjetje po dokumentaciji in načrtih strank izdeluje ter sestavlja namenske stroje in naprave. Proizvodni program vključuje izdelavo varjenih komponent, mehansko obdelavo in končno sestavljanje (sestavljanje strojev, hidravlike ter električnih in pnevmatičnih komponent) ter tudi končno barvanje izdelkov.

Delovna področja:

- Izdelava strojev
- Rudarstvo
- Ladjedelništvo
- Gradbena industrija
- Avtomobilska industrija
- Lesnopredelovalna industrija
- Elektrotehnična industrija
- Popravilo in obnova viličarjev

VRSTA	TOS 1	TOS 2	TOS 3	TOS 4	TOS 5	TOS 6	TOS 7	TOS 8	TOS 9	TOS 10	ŠKODA
CNC TOS											
Miza:	1800 x 2200	1800 x 2000	1800 x 2500	1800 x 2500	1400 x 1600	1800 x 2500	1800 x 2500	1400 x 1600	1800 x 2500	2000 x 2500	2000 x 2000
x:	3500	3500	4000	4000	2000	5000	5000	2500	4000	11000	8000
y:	2000	2000	3000	3000	1600	3000	3000	1600	3000	4500	3000
z:	1250	1250	1600	1600	1250	1600	1600	1250	1600	1200	1600
Največja obremenitev	12.000 kg	12.000 kg	20.000 kg	20.000 kg	8000 kg	25.000 kg	25.000 kg	8000 kg	25.000 kg	100.000 kg	65.000 kg

Podjetje v števikah:

- 240 zaposlenih
- Proizvodnja izdelkov s skupno maso do 80 ton
- 12.000 m² sodobno opremljenih delovnih poslopij

Leta 2018 smo začeli uporabljati tudi novega 7-osnega varilnega robota FD-V20S

- Tandemsko varjenje
- 7 osi



NAŠE REFERENCE:



MONTER DRAVOGRAD d.o.o.

Otiški Vrh 177

2373 Šentjanž pri Dravogradu

Tel.: +386 (0)2 8787 727

Faks: +386 (0)2 8785 002

E-pošta: tine.kadis@monter-dravograd.si

www.monter-dravograd.si



MONTER Kakovost in zanesljivost!



Foto: ProBakster

Na Koroškem je turistično najbolj obiskano Pohorje, sploh Resort Kope, ki se uspešno razvija v celoletni outdoor center.

Koroška regija

V zgolj desetih letih letno število prenočitev potrojili

Korošci turiste privabljajo predvsem z neokrnjeno naravo in bogato kulturno dediščino, ki ji bodo letos namenili še več pozornosti. Razvili bodo namreč spletno aplikacijo za odkrivanje kulturne dediščine Koroške.

Nina Šprohar

V zgolj desetih letih so koroški ponudniki letno število prenočitev potrojili, pravijo na Regionalni razvojni agenciji (RRA) za Koroško.

Zanimanje za Koroško narašča. Pred epidemijo je bila rast števila prenočitev primerljiva ali celo višja od slovenskega povprečja. V zgolj desetih letih so koroški ponudniki letno število prenočitev potrojili, pravijo na Regionalni razvojni agenciji (RRA) za Koroško. Tudi upad v zadnjih dveh letih je bil manjši od primerljivih destinacij. »K temu so največ prispevali tradicionalno visok delež domačih turistov, turistični boni in intenzivne promocijske aktivnosti na domačem trgu,« dodajajo. Uradnih podatkov glede števila prenočitev za leto 2021 še ni na razpolago, a kot ocenjujejo na RRA Koroška, je bila poletna sezona solidna. V juniju in juliju je bilo za 22,3 odstotka več prihodkov in 28,1 odstotka več prenočitev kot leto poprej. Se bo pa na letni ravni po njihovih besedah precej poznal izpad celotne zimske sezone.

Letos bodo več pozornosti namenili področju kulturnega turizma

Goste na Koroškem najbolj privabijo številne možnosti za aktivnosti v edinstveni in neobljudeni naravi, pristna gostoljubnost ter izvirna doživetja, opažajo



Foto: Vanč Plišar

Dobro je obiskano tradicionalno turistično splavarjenje na Dravi.

sogovorniki. Primarni turistični produkti Koroške so vezani na dejavnosti na prostem, na kulturni, športni turizem ter počitnice na podeželju, v povezavi z gastronomijo. Dejavnosti na prostem so po oceni RRA Koroška med vsemi zagotovo najpomembnejše. Stavijo predvsem na kolesarjenje, pohodništvo in zimske aktivnosti v naravi. »Koroška je že prepoznana kot butična gorsko kolesarska destinacija; z aktualnimi in načrtovanimi vlaganji v razvoj kolesarske infrastrukture in ukrepi trajnostne mobilnosti pa bosta kmalu nadgrajeni še obe glavni dolinski poti Štrecna, kolesarska pot po Mislinjski dolini in Dravska kolesarska pot,« so zadovoljni.

29 % manj prenočitev turistov (I-X 2021/I-X2020) ter za 24 % manj kot pred pojavom virusa covid-19 (I-X 2021/I-X2020).

Analitika GZS

Precej priložnosti je še, dodajajo, na področju kulturnega turizma, kateremu bodo v letošnjem letu namenili več pozornosti, med drugim tudi z razvojem spletne aplikacije za individualno odkrivanje kulturne dediščine Koroške.



Foto: Aleš Fevžer

Na Koroškem stavijo predvsem na kolesarjenje, pohodništvo in zimske aktivnosti v naravi.

Najbolj obiskano je Pohorje

Kot pravijo, je na Koroškem turistično najbolj obiskano Pohorje, sploh Resort Kope, ki se uspešno razvija v celoletni outdoor center. Sledi Slovenj Gradec, ob vznožju Pohorja, kjer uspešno izvajajo predvsem kulturni in športni turizem. Zgleden obisk



VIŠJA STROKOVNA ŠOLA | ŠOLSKI CENTER RAVNE NA KOROŠKEM

Višja strokovna šola Ravne je nastala kot rezultat potreb gospodarstva v železarskih Ravnah ter širšega okolja Koroške, ki se že stoletja ukvarja ter preživlja s kovinsko predelovalno industrijo. Prizadevanja lokalnega gospodarstva, koroških občin ter Ministrstva za šolstvo in šport so omogočila v letu 2008 ustanovitev dveh višješolskih programov: **STROJNIŠTVO in MEHATRONIKA.**

Višješolski študijski programi temeljijo na znanjih, ki jih potrebujejo delodajalci, so praktično naravnani in mednarodno primerljivi.

Študentom omogočamo:

- pridobitev dovolj širokih splošnih in strokovnih znanj za takojšnje vključevanje v proizvodno-poslovni proces;
- usmerjenost vseh znanj posameznih predmetnih področij v prakso;
- vključevanje strokovnjakov iz gospodarstva ter znanstvenikov v izvajanje izobraževalnih programov;
- praktično izobraževanje v sodelovanju z gospodarstvom;
- izvajanje laboratorijskih vaj v sodobno opremljenih laboratorijih strojništva in mehatronike;
- takojšnjo zaposljivost po dokončanju študija;
- redni in izredni način študija.

Študentom dajemo sodobno, uporabno znanje ter prepotrebne veščine za uspešno konkuriranje na trgu delovne sile ter tako uspešno uresničujemo cilje izobraževalnih programov, ob nenehni skrbi za dobro vzdušje, medsebojno spoštovanje ter ustrezno komunikacijo med študenti, mentorji v podjetjih ter predavatelji.

Potrebe na trgu dela opozarjajo na aktualnost naravoslovno tehniških ved, zato vzdržujemo in razvijamo kakovostno strokovno izobraževanje za različne poklice na področju strojništva in mehatronike, prav tako pa se trudimo sodelovati v razvojnih projektih koroške regije.

www.visjasolaravne.si



V zadnjem času največjo rast ustvarjenih nočitev beležijo v občini Prevalje, kjer pretežni del nočitev ustvarijo turistične kmetije na območju Šentanela in Jamnice.

imajo tudi na Ribniškem Pohorju, kjer je središče apartmajsko naselje Ribnica na Pohorju. V zadnjem času pa največjo rast ustvarjenih nočitev beležijo v občini Prevalje, kjer pretežni del nočitev ustvarijo turistične kmetije na območju Šentanela in Jamnice. Nasploh imajo koroške turistične kmetije visoko kakovost ponudbe, ocenjujejo na RRA Koroška.

Prenočitev domačih turistov lani (I-X 2021) na ravni prenočitev leta 2019 (I-X).

Analitika GZS

Dodajajo, da je v Dravski dolini dobro obiskano tradicionalno turistično splavarjenje na Dravi, ki ga bogati Vodni park Radlje ob Dravi, v Mežiški dolini pa največ turistov obišče turistični rudnik in muzej v Mežici, kjer so za svoje 5-zvezdično doživetje S



Foto: Vanč Pisar

Obiskovalci na območju Slovenj Gradca lahko izkoristijo veliko priložnosti za pohodništvo.

kajakom v Podzemlju Pece odlikovani z znakom odličnosti Slovenia Unique Experiences. Zelo dobro obiskan je tudi Olimpline v Črni na Koroškem, adrenalinski spust po najdaljši jeklenici v Sloveniji. Na Ravnah na Koroškem pa je turistično najpomembnejša ponudba povezana s športnim parkom.

Nerešeni izzivi še iz »predkoroškega« časa
Ključni izzivi, s katerimi se trenutno sooča koroški turizem, so podobno kot drugod po svetu povezani s spopadanjem z aktualnimi kriznimi razmerami in omejitvami, povezanimi z epidemijo covid-19. Kljub temu pa še vedno ostajajo nerešeni tudi izzivi iz »predkoroškega« časa – na primer slaba prometna povezanost in dostopnost z javnim transportom, tako



Foto: Tomo Leseničnik

Za 5-zvezdično doživetje S kajakom v podzemlju Pece so bili odlikovani z znakom odličnosti Slovenia Unique Experiences.

ČRNA NA KOROŠKEM - (K)RAJ ZA PUSTOLOVCE IZZIV ZA VLAGATELJE

GSM: +386(0)51 349 787



TIC Črna na Koroškem,
Center 23,
2393 Črna na Koroškem
tic@crna.si;
<https://visit-crna.si/>;
www.crna.si

do regije kot znotraj nje, malo nastanitvenih kapacitet in nižja zasedenost izven glavnih sezon, preslaba prepoznavnost regije kot turistične destinacije ter pomanjkanje usposobljenih kadrov, naštejejo na RRA Koroška.

Radi bi razvijali trajnostni turizem, ki ne bo škodoval naravi

Razvoj trajnostnega turizma preprekam navkljub nadaljujejo z dvigovanjem kakovosti storitev, s povezovanjem in oblikovanjem novih produktov ter z vlaganji v skupne marketinške aktivnosti. »S produkti z višjo dodano vrednostjo, podaljševanjem dobe bivanja ter zmernim povečevanjem obiska in števila prenočitev tekom celega leta želimo posledično povečevati potrošnjo in ustvarjati večji zaslužek ter boljše pogoje za delo in zaposlovanje v panogi,« razložijo. Ponudbo razvijajo ob upoštevanju sinergij med razvojem trajnostnega turizma ter varstvom narave in ohranjanjem kulturne dediščine.

Prenočitev tujih turistov lani (I-X 2021) za 55 % manj kot leta 2019 (I-X).

Analitika GZS

Za boljši obisk bodo morali vlagati v razvoj ponudbe

Kje pa so še skrite možnosti za napredek? »Za privabljanje še več turistov bodo potrebna dodatna vlaganja v marketing in razvoj ponudbe,« pravijo na RRA Koroška, kjer sicer v sodelovanju z občinami skrbijo za razvoj javne turistične infrastrukture in organizirajo usposabljanja za dvig kakovosti turističnih storitev. Skrbijo tudi za razvojne in promocijske aktivnosti, izvajajo aktivnosti promocije regije, ki zajemajo upravljanje s spletnimi orodji, produkcijo lastnih promocijskih tiskanih in video



Foto: Vant & Pilsar

Vodni park Radlje ob Dravi privabi veliko obiskovalcev.

materialov, oglaševanja, sejemske predstavitve, sodelovanje na borzah ... »V lanskem letu nam je med drugim uspelo izvesti programe usposabljanj gorsko kolesarskih vodnikov, vodnikov interpretatorjev za kulturno dediščino in naravo Koroške ter več praktičnih usposabljanj za zaposlene v gostinstvu. Še pred tem pa smo izvedli program usposabljanj s področja vsebinskega digitalnega marketinga za ponudnike turističnih storitev,« pojasnjujejo. gg

Ponudbo razvijajo ob upoštevanju sinergij med razvojem trajnostnega turizma ter varstvom narave in ohranjanjem kulturne dediščine.

Na Koroškem gost za svoj denar dobi največ

Iz poročila raziskave o potovalnih navadah in potencialu domačih destinacij 2021, ki jo je izvedlo podjetje Valicon, izhaja, da je Koroška tista destinacija, kjer obiskovalec za svoj denar dobi največ.



TEAM BUILDING
UNLOCK SLOVENJ GRADEC
NEPOZABNA IZKUŠNJA ZAGOTOVLJENA!

ODKRI SKRIVNOSTI SLOVENJ GRADCA
V NAPETI PUSTOLOVSKI
IGRI NA PROSTEM!

Nagradite svoje sodelavce z doživetjem, s katerim bodo krepili komunikacijo ob novih nepoznanih situacijah, timsko razvijali strategije ter s skupnim sodelovanjem osvajali cilje, se ob tem še bolj povezovali ter odlično in zdravo zabavali!

ESCAPE
ROOM

ENGINE

spotur
Slovenj Gradec

Pokličite 02 88 12 115 ali obiščite
www.slovenjgradec.escape-room.si
čaka vas nepozabna zabava!

Dejavno vpeti v krožno gospodarstvo

Ekstera v okviru svojega poslovanja, zlasti na področju upravljanja in ponovne uporabe odpadkov, deluje po načelih krožnega gospodarstva.

Prevaljska družba Ekstera, d. o. o., deluje na trgu trinajsto leto. Paleta dejavnosti, s katerimi se ukvarja, je razvejana: ekologija, prevozi, gradbeni projekti, trgovina in proizvodnja.

Ravnanje z odpadki in razvoj na področju sekundarnih surovin

V okviru ravnanja z odpadki se ukvarjajo s trgovino, prevozi, razvojnimi projekti in storitvami na področju odpadkov. Podjetje je specializirano za iskanje najboljših rešitev za zmanjšanje nastajanja odpadkov. Svoje storitve ponujajo tako povzročiteljem, zbiralcem kot predelovalcem odpadkov, pri čemer poskrbijo za vse formalnosti, ki jih na tem področju ni malo. Pri opravljanju svojih storitev se prilagodijo potrebam stranke. Ob tem so v veliki meri usmerjeni v razvoj predelave in obdelave odpadkov v nove surovine.

Na področju transporta izvajajo prevoze odpadkov in ostalega materiala s prekucniki in specialnimi vozili za prevoz.

Zanesljive dobave jekla in barvnih kovin

Na podjetju imajo široko razvejane mreže zanesljivih dobaviteljev dobavljajo različne vrste jekla in barvnih kovin v različnih oblikah in dimenzijah. S pri čemer strankam tudi svetujejo in nudijo tehnično podporo.

Obdelava visokolegiranih jekel po meri naročnikov

V proizvodni dejavnosti izvajajo razrez, struženje in rezkanje visokolegiranih jekel v manjših ali večjih serijah. Direktor je proizvodnjo na podjetju opisal tako: »Naši zaposleni imajo dolgoletne izkušnje in strokovno in odgovorno opravljajo svoje delo. Na podjetju zagotavljamo nenehno kakovost in nudimo podporo pri razvoju izdelkov. Sposobni smo izdelovati visoko zahtevne izdelke v manjših serijah po



posebnih zahtevah kupcev v zelo kratkem času, kar je danes bistvenega pomena na trgu«. Izdelki iz proizvodnje se tako ali drugače navezujejo na krožno gospodarjenje s surovinami in na predelavo odpadkov.

Razvojna aktivnost

Razvojno delujejo predvsem na področju sekundarnih surovin zanimajo pa se tudi za razvoj drugih okolju prijaznih tehnologij. Na podjetju Ekstera se razvoj začne z dizajnom in poudarkom na celoten življenjski cikel saj se zavedajo pomembnost popolne izrabe surovin in odtisa na okolje. Tudi v prihodnje bodo v družbi Ekstera svoj razvoj močno usmerjali v smeri krožnega gospodarstva.

Nagrajena inovativnost

Podjetje uteleša inovativnost in odstopa od uveljavljenih norm, podjetje je pri inoviranju najbolj aktivno na področju varstva okolja in se lahko pohvali s številnimi zelenimi dosežki, za katere je bilo

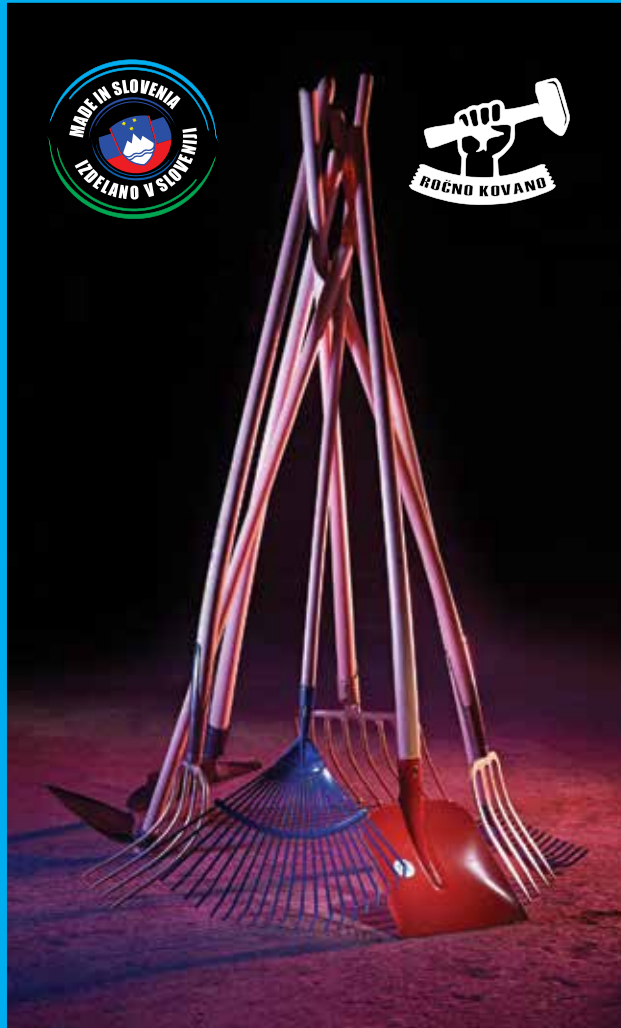
tudi nagrajeno. V letu 2020 so tako prejeli dve zlati priznanji GZS Koroške gospodarske zbornice: za betonske tlakovce z dodanimi uporabljenimi livarskimi peski, ki se je uvrstila tudi na nacionalno raven, saj je bila med štirimi najbolje ocenjenimi zlatimi inovacijami. Zlato priznanje pa so dobili tudi za predelavo odbrusa v legirni dodatek, ki temelji na predelavi proizvodnega odpadnega materiala v nov kakovosten izdelek, in sicer za izdelavo visokolegiranih briketov za uporabo v metalurgiji. Tudi v letu 2021 so za svojo inovativnost na področju krožnega gospodarstva prijeli prejeli dve zlati priznanji GZS Koroške gospodarske zbornice in srebrno nagrado na državnem nivoju.



STRUC  since 1573
Kovačija Muta

Glavno področje podjetja STRUC Kovačija Muta je proizvodnja kmetijskega, gradbenega in vrtnega orodja kot tudi industrijskih odkovkov in izdelkov iz pločevine. Tradicija, funkcionalnost in sodobnost. Železarstvo na Muti je obstajalo že leta 1573. Na domačem in tujem tržišču se je skozi čas vedno bolj uveljavlja kot proizvajalka poljedelskega, vrtnega in cvetličnega orodja. Izdelki, ki prihajajo iz Struc kovačije Muta se ponašajo s skrbnostjo izdelave in kakovostjo, ki so plod znanja in raziskovalnega dela strokovnjakov, znotraj podjetja STRUC Kovačija Muta d.o.o. deluje naše hčerinsko invalidsko podjetje STRUC Ekoing d.o.o.. Na obeh firmah zaposlujeemo cca 130 ljudi.

Kljub težavi z epidemijo COVID -19 smo v lanskem letu uspeli povečati prihodke za 18%. V Evropi postaja naš položaj proizvajalca ročnega, poljedelskega in vrtnega orodja zmeraj bolj pomenben. Z posodobitvijo proizvodnje, kot je digitalizacija proizvodnih procesov, robotizacija in avtomatizacija najtežjih delovnih mest, si bomo položaj enega najpomembnejšega evropskega proizvajalca orodja še utrdili. Zadnje vspodbude celotne EU težijo k samooskrbi s hrano. Mi smo ponosni, da smo del te zgodbe, saj izdelujemo pripomočke za doseg ciljev samooskrbe s hrano.



MOČ KVALITETE IN TRADICIJE

www.struc.info

STRUC  since 1973
Muta kmetijska mehanizacija
Koroška cesta 51, 2366 Muta

Podjetje STRUC Muta, Kmetijska mehanizacija d.o.o., proizvaja Malo kmetijsko mehanizacijo že od leta 1973, pod sedanjim lastnikom g. Štruc Adijem pa od leta 2003. Proizvodi našega podjetja odražajo univerzalnost v uporabi, visoko kvaliteto in design. Enoosni traktorji s priključki so primerni za košnjo, obdelavo zemlje, transport ter čiščenje snega.... Velika prednost, da večinoma sestavni delov še zmeraj izdelujemo sami, se je pokazala v zadnjih dveh letih ob času epidemije, kot veliko prednost, saj so mnoge dobavne verige pretrgane ali otežene.

Podjetje trenutno zaposluje 40 ljudi. V lanskem letu smo uspeli prihodke povečati za 16% glede na lansko leto. Srečujemo se z mnogimi izzivi, ki jih bomo morali izpeljati v naslednjih letih. V začetku leta smo začeli tudi s projektom Trajnostna strateška transformacija, ki je sofinanciran s strani Slovenske javne agencije SPIRIT. Tudi naši proizvodi so del vseevropske zgodbe o samooskrbi s hrano, saj omogočajo obdelavo zemlje tudi na najtežjih terenih.



SLOVENSKI PROIZVOD !!



1 STROJ 25 PRIKLJUČKOV



MOČ KVALITETE IN TRADICIJE

www.struc.info

Lestvica

Top 50 podjetij po prihodkih v koroški regiji v letu 2020

Rang	Naziv gospodarske družbe	Št. zaposlenih po del. urah	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019
1	TAB d.d.	674	232.519	80,5	93,0	48.772	90,7
2	SIJ METAL RAVNE d.o.o.	937	157.678	79,7	74,9	37.931	82,4
3	Adient Slovenj Gradec d.o.o. - v likvidaciji	502	63.274	68,8	98,1	13.379	67,0
4	CABLEX-M d.o.o.	272	56.481	98,5	92,1	11.576	104,9
5	MPI-RECIKLAŽA d.o.o.	85	52.941	71,9	3,8	3.226	57,5
6	DANI AFC d.o.o.	365	50.955	89,9	100,0	6.898	82,3
7	SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o.	487	43.909	89,7	69,5	17.025	88,1
8	ACRON d.o.o.	161	40.788	181,4	1,4	7.903	119,1
9	GRAMMER AUTOMOTIVE SLOVENIJA d.o.o.	235	38.595	85,3	99,9	8.033	100,6
10	AKERS VALJI RAVNE d.o.o.	90	20.718	82,1	98,9	7.952	94,1
11	ARMATURE d.o.o.	149	20.394	106,2	96,7	6.569	121,9
12	ABRASIV MUTA d.o.o.	79	19.917	82,1	85,6	4.609	80,0

TAB



SKUPINA



TAB d.d.
Polena 6, 2392 Mežica, Slovenija

www.tab.si

Rang	Naziv gospodarske družbe	Št. zaposlenih po del. urah	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019
13	MONTER DRAVOGRAD d.o.o.	225	19.315	91,5	94,7	8.825	94,4
14	LAJKA d.o.o.	28	18.438	118,1	77,7	1.238	102,9
15	CNC P&K-PUŠNIK d.o.o.	261	17.880	87,7	91,0	10.208	92,6
16	AVTOMARKET REBERNIK d.o.o.	15	16.148	48,9	0,6	1.153	48,7
17	KOGRAD IGEM d.o.o.	94	15.305	127,4	9,8	3.348	119,1
18	GEP ŠTALEKAR d.o.o.	115	14.661	105,9	46,0	6.332	101,5
19	MEHANIZACIJA MILER d.o.o.	49	14.539	97,7	23,9	1.745	97,4
20	RCM d.o.o.	49	14.378	113,4	38,4	2.204	96,7
21	TRO, d.o.o.	138	14.136	98,9	91,3	5.589	104,0
22	BIJOL d.o.o.	49	13.311	84,9	9,6	3.003	111,8
23	INNODULER d.o.o.	71	13.168	7.156,5	63,4	2.706	32.850,8
24	TESNILA GK d.o.o.	122	12.850	101,6	76,9	6.433	101,9
25	AVTO ŠTALEKER d.o.o.	18	12.416	101,8	100,0	644	81,6
26	ROBETA d.o.o.	35	11.926	149,6	48,8	1.914	138,7
27	SCHMITZ CARGOBULL d.o.o.	7	11.788	74,8	3,9	431	81,3
28	TAB-IPM d.o.o.	78	11.423	83,3	48,0	4.903	85,5
29	KO-SI d.o.o.	93	11.393	115,6	91,7	4.991	127,1
30	ORODJARNA & INŽENIRING ALBA d.o.o.	92	11.319	119,8	97,5	3.970	89,6
31	SORBIT VALJI, d.o.o.	60	10.719	94,5	95,4	3.828	101,2
32	KOPUR d.o.o.	108	10.693	100,3	83,3	4.493	100,3



Oprema za valjarne

“Uspešno se prilagajamo novim izzivom!”

Kolding d.o.o. je specializirano proizvodno podjetje, ki izdeluje različno metalurško opremo ter vso potrebno opremo za valjarne. Na trgu je prisotno že od leta 1993. Osnovna dejavnost podjetja je proizvodnja opreme za hladne in vroče valjarne pločevine, oprema za proizvodnje brezšivnih cevi, oprema in stroji za proizvodnjo aluminija.

V mnogih programih konkurira proizvajalcem opreme, kot so SMS Nemčija, Danieli Italija, Primetals. Z znanjem in kakovostjo jim je uspelo kot dobavitelju prodreti v velike metalurške sisteme kot so: ArcelorMittal, Primetals, Danieli, Jindal, HBIS, kot tudi v velike jeklarske grupe v Rusiji - NLMK in Metalloinvest.

Podjetje izvozi več kot 80 % svojih proizvodov izven države, to pa je tudi razlog za manjšo prepoznavnost znotraj Slovenije. Kot njihove glavne trge bi lahko izpostavili: Rusijo, Avstrijo, Poljsko, Nemčijo in Indijo.

»Tudi naša dejavnost je izpostavljena vplivom svetovnega gospodarstva. Zato se sproti prilagajamo in nanje odzivamo s tržnimi aktivnostmi, z oglaševanjem - s prisotnostjo na sejnih, s ponudbo in s sledenjem panogam, ki so trenutno v vzponu, kot sta na primer aluminijaska industrija in predelovalna dejavnost.«

Podjetje Kolding še vedno raste tako po številu zaposlenih, kot tudi na sami razvojni ravni - z novimi programi, stroji in opremo ter z izgradnjo novih objektov.

Metalurška oprema
Kovani valji
Specialni valji
Stroji po naročilu
Projektiranje in
rekonstruiranje

Kolding d.o.o. | Nicina 12c, SI-2391 Prevalje | T: +386 2 82 34 340
F: +386 2 82 34 350 | E: kolding@kolding.si | www.kolding.si



Rang	Naziv gospodarske družbe	Št. zaposlenih po del. urah	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Dodana vrednost, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019
33	WIKINS d.o.o.	5	10.419	96,6	99,4	570	89,0
34	NIEROS METAL d.o.o., Slovenj Gradec	126	10.415	104,6	90,6	4.386	115,0
35	SLEMENŠEK d.o.o.	100	10.366	107,5	1,3	4.373	118,1
36	KAL d.o.o.	78	9.895	83,7	94,1	2.974	94,7
37	KOMUNALA SLOVENJ GRADEC, d.o.o.	104	9.540	93,4	0,0	3.754	110,0
38	SCHRACK TECHNIK d.o.o.	35	9.279	99,1	3,0	2.135	103,6
39	MG ROHR d.o.o.	25	9.181	113,5	30,4	1.572	121,1
40	SGP KOGRAD IGEM ZOD d.o.o.	39	9.087	146,2	0,0	1.878	123,7
41	FRIDRO d.o.o.	24	8.808	112,0	23,8	1.884	109,1
42	OPREMA RAVNE d.o.o.	122	8.668	83,4	84,5	4.626	93,3
43	HYGAL d.o.o.	46	8.609	101,7	90,5	3.046	103,0
44	RELAX TURIZEM d.d.	32	8.591	30,0	0,0	671	42,2
45	TOVARNA MERIL KOVINE d.d.	121	8.422	104,7	90,8	3.984	106,3
46	HERMINE WECH-KOROŠKA PERUTNINA d.o.o.	22	8.116	111,8	10,3	1.096	128,9
47	ARMAS d.o.o.	0	8.092	81,4	97,1	49	-287,3
48	KOLDING d.o.o.	44	7.944	109,4	89,7	2.115	104,7
49	Van Leeuwen Pipe and Tube d.o.o.	11	7.854	70,8	56,2	1.205	100,3
50	AVTO CENTER RAVNE d.o.o.	13	7.769	63,8	6,0	678	85,0

Opomba: Upoštevanih 50 največjih družb, ki imajo sedež v koroški regiji, po celotnih prihodkih na podlagi nekonsolidiranih in nerevidiranih finančnih izkazov za leto 2020 v koroški regiji.

Vir: GVIn, Ajpes



PRODUCTION OF
FLEXIBLE SOLUTIONS

Proizvodnja tehničnih izdelkov iz gume in silikona

- Since 1992.
- Certificirano po ISO/TS 16949.
- Specializirani za izdelavo visokokvalitetnih izdelkov iz gume, silikona ter 2K produktov.
- Podjetje ima tudi lastno orodjarno.
- Možnost izdelave manjših in večjih serij.
- Sposobnost izdelati izdelke in razvijati nove, tako z izboljšavami kot s povsem novimi idejami.
- Razvojna naravnost, visoka fleksibilnost in kreativnost celotne ekipe zaposlenih.



GUMARSTVO ŠRAJNER d.o.o.

Sv. Primož nad Muto 26,
SI - 2366 Muta, Slovenija
T: 00386 (0)2 2 707 99 00
E: info@g-s.si

www.g-s.si



“OD IDEJE DO IZDELKA”

IDEJA > KONSTRUKCIJA > KONSTRUKCIJA ORODJA >
IZDELAVA ORODJA > KONČNI IZDELEK

VSE NA ENEM MESTU!



Predani vrhunski kakovosti po meri kupca



**Dejavnosti,
v katerih
nastopa
NIEROS® Metal**
Živilska
industrija
Farmaceutvska
industrija
Avtomobilska
industrija
Kmetijstvo
Kemična
industrija

NIEROS® Metal, d. o. o., na osnovi dolgoletne tradicije in zvestobe odličnosti ohranja sloves svetovnega oblikovalca in proizvajalca visokotehnoloških izdelkov iz nerjavečega jekla.

Slovenjegraška družba NIEROS® Metal je v slovenskem prostoru unikum. Njeni začetki segajo v konec 18. stoletja, točneje v daljše leto 1773, in od takrat do danes je iz majhnega podjetja nastala uspešna družba, ki je prisotna na vseh celinah, razen na Antarktiki. Njihova proizvodna paleta je široka – od umivalnika iz nerjavečega jekla do popolnoma avtomatizirane intralogistične rešitve za celotno proizvodnjo. Njihov paradni konj pa so higienske rešitve za zaposlene in opremo.

Vztrajni in inovativni

Dolgoletna tradicija neprekinjenega poslovanja je družbi NIEROS® Metal vcepila vztrajnost, s pomočjo katere je kos tudi zahtevnejšim tehnološkim izzivom.

Obenem jim stalne inovacije, ki so rezultat naložb v strokovni razvoj zaposlenih in ključnih tehnologij, omogočajo, da lahko kupcem v različnih industrijskih panogah ponudijo optimalne in stroškovno učinkovite rešitve.

Gradijo na zaupanju

»Naši izdelki slovijo po dobri zasnovanosti, funkcionalnosti in sodobnosti izdelave,« pravijo v NIEROS® Metal. Izdelani so po meri kupcev, saj razumejo njihove potrebe in specifične zahteve panoge, v kateri nastopajo. Poleg kakovosti in celovitosti jih odlikuje tudi izdelava v skladu z zahtevanimi standardi, kar zagotavlja konkurenčnost tudi njihovim kupcem.

V ospredje svojega poslovanja postavljajo zaupanje, ki ga gradijo s poslovnimi partnerji in deležniki. Izgradnja dolgoročnih strateških partnerstev pa omogoča razvoj, optimizacijo, modernizacijo in učinkovito servisiranje.

Z zastopnikom bližje kupcem

Na domačem trgu nastopajo neposredno, poslovanje v tujini pa gradijo s pomočjo zastopnikov. Na ta način tudi na tujih trgih vzpostavljajo neposredne stike s kupci, spoznavajo njihove potrebe in razvijajo izdelke, ki so jim pisani na kožo, hkrati pa zagotavljajo kakovostne poprodajne storitve in servis.

Inovativna in trajnostna proizvodnja tudi v prihodnje

NIEROS® Metal bo tudi v prihodnje usmerjen v razvoj inovativne in trajnostne proizvodnje izdelkov iz nerjavečega jekla za industrijsko uporabo. Na področju higiene so osredotočeni na zmanjševanje možnosti pojava okužb. Pri industrijskih izdelkih pa inovacije predstavljajo novosti pri tehnoloških izboljšavah in tudi pri izboljšavah za bolj ekološko in varčno delovanje strojev.

Kupcem zagotavljajo, da bodo njihovi izdelki tudi v prihodnje prepoznavni po obliki in funkcionalnosti ter izdelani v skladu z aktualnimi zahtevami trga. Predvsem pa, da jih bo krasila vrhunski kakovost, ki bo temeljila na nenehnem pridobivanju novega znanja.

Slovenj Gradec – stičišče tradicije in sodobnosti



»Slovenj Gradec je eno tistih mest, kjer se tradicija rokuje z izzivi sodobnih trendov. Ponosni smo na svojo preteklost, zato zapuščino negujemo, hkrati pa ustvarjamo okolje, na katerega bodo lahko ponosni tudi naši zanamci,« pove župan Tilan Klugler.

Mestna občina Slovenj Gradec je ena od dvanajstih mestnih občin v Sloveniji. Obsega 174 km² in je po velikosti na 30., po številu prebivalcev pa na 28. mestu, s čimer sodi med srednje velika območja v Sloveniji. Je edina mestna občina v statistični regiji Koroška.

Eno najlepših mestnih jeder

Slovenj Gradec so konec 12. stoletja ustanovili grofje Andeški. Kot trg se prvič omenja leta 1251. Mestne pravice je Slovenj Gradcu leta 1267 podelil koroški vojvoda Ulrich III. Spanheim.

Vse od 17. in 18. stoletja je Slovenj Gradec pomembno umetniško in obrtniško središče. Osrednjo veduto mesta krasi mogočna cerkev svete Elizabete, ki je bila kot prva cerkev posvečena Elizabeti Ogrski.

Danes je slovenjgraško mestno jedro eno najlepših v Sloveniji. V njem najdemo najpomembnejše koroške kulturne ustanove, mnogi spomeniki pa pričajo o življenju in delu slovenjgraških umetnikov, obrtnikov in mojstrov. Številne mednarodne prireditve in razstave, tudi pod pokroviteljstvom OZN, so Slovenj Gradec trajno zaznamovale kot mesto glasnik miru in mednarodnega sodelovanja, naziv nam je leta 1989 podelil takratni generalni sekretar OZN Javier Perez De Cuellar.

Vizija trajnosti in prodornosti

Slovenj Gradec se po vseh kazalnikih uvršča med eno najlepših in najbolj prodornih slovenskih mest. O tem pričajo vsakoletne nagrade za urejenost videza in okolja, priznanja in certifikati, ki jih prejemo od različnih institucij. Stopnja brezposelnosti je okrog 6,4 %. Delovno aktivnih je kar 66,6 % prebivalcev. Povprečna neto plača je konec preteklega leta znašala okrog 1.275 EUR. 1.690 podjetij zaposluje 8.083 oseb in ustvari preko 733 mio EUR prihodka. Ponosni smo na naše ugledne visokošolske ustanove, še posebej na Fakulteto za tehnologijo polimerov in Fakulteto za zdravstvene vede. Skupno pet osnovnih šol in obilica srednješolskih programov Šolskega centra Slovenj Gradec pa omogoča tudi dobre pogoje za izobraževanje mladih. Okolje, ki prisluhne gospodarstvu V teku je prenova prostorskih aktov, ki bo omogočila izboljšanje infrastrukturnih pogojev, kar je eden od pomembnih pogojev za nove investicije.

S širitvijo poslovnih con, predvsem na območju Pameč, ustvarjamo odlične pogoje za podjetja in malo gospodarstvo. Za podjetja z visoko dodano vrednostjo pa je stimulatивно tudi subvencioniranje polovice komunalnega prispevka, s čimer občina motivira investitorje. V teku je izgradnja hitre ceste, ki bo kot del tretje razvojne osi ta del Slovenije približala novim vlagateljem.

Okolje, ki prisluhne gospodarstvu

V teku je prenova prostorskih aktov, ki bo omogočila izboljšanje infrastrukturnih pogojev, kar je eden od pomembnih pogojev za nove investicije. S širitvijo poslovnih con, predvsem na območju Pameč, ustvarjamo odlične pogoje za podjetja in malo gospodarstvo. Za podjetja z visoko dodano vrednostjo pa je stimulatивно tudi subvencioniranje polovice komunalnega prispevka, s čimer občina motivira investitorje. V teku je izgradnja hitre ceste, ki bo kot del tretje razvojne osi ta del Slovenije približala novim vlagateljem.

Turizem kot potencial

V neposredni bližini slovenjgraškega letališča je na razpolago termalna vrtina s kar petnajstimi hektari zemljišč, primernih za termalni turizem v dolini pod Kopami, ki so eno najlepših smučišč v Sloveniji. V turističnem smislu Slovenj Gradec z okolico nudi kopico možnosti za preživljanje prostega časa, hkrati pa ponuja tudi veliko investicijskih priložnosti. Najpomembnejše občinske investicije, med njimi so izgradnja velikega bazenskega kompleksa s parkom urbanih športov, izboljšanje oskrbe s kakovostno pitno vodo, vodovodna in kanalizacijska infrastruktura, ureditev trajnostne mobilnosti v mestnem jedru in še mnogo drugega, pa Slovenj Gradec in njegovo okolico že sedaj uvrščajo med najbolj privlačna, odprta in zaželena bivanjska okolja v Sloveniji.

Slovenj Gradec, kot prepoznana in potrjena zelena turistična destinacija, nudi mnoge priložnosti za nadaljnji razvoj turistične ponudbe v smislu zelenega trajnostnega turizma, kar bo tudi v prihodnje povečevalo prepoznavnost mesta in okolice. Vabljeni k obisku ter dobrodošli v Slovenj Gradcu, kjer se srečata bogata zgodovinska tradicija in vizija modernega in trajnostno usmerjenega urbanega razvoja.



BARVAJTE Z NAMI,

s premazi za les
Lignovit in Pullex.



©Adler

Ko govorimo o dolgotrajni zaščiti vaše lesene hiše, fasade, ograje ali notranjosti hiše, vam lahko zagotovimo, da imamo za vas pravo rešitev.

Družina tankoslojnih premazov ADLER Lignovit in Pullex sledi zahtevam, kot so kakovost in dolgotrajnost premaza, klasični in moderni barvni odtenki, tehnološko dovršeni materiali (boljša UV-obstojnost) in enostavna uporaba.

ADLER

 **DO·RAL**

*podjetje za proizvodnjo,
trgovino in storitve d.o.o.*

PE Kidričeva cesta 94, 4220 Škofja Loka
040 343 601, 059 335 340
www.doral.si
www.barvajteznamisi



Foto: Marjan Artnak

Izvoz nepredelane hlodovine z nizko dodano vrednostjo je prevelik.

Lesnopredelovalna industrija

Še vedno gre preveč nepredelane hlodovine v izvoz

Za slovensko lesno-pohištveno industrijo bo tudi v prihodnje ključnega pomena izvozna usmerjenost. Večina slovenskih žag je premajhnih in tehnološko podhranjenih.

Darja Kocbek

K povečanju količine doma predelanega lesa bo pomembno prispevala spremenjena uredba o zelenem javnem naročanju, ki predpisuje vsaj 30-odstotni delež lesa v vseh javnih stavbah.

Pomanjkanje določenih lesnih polizdelkov na slovenskem trgu, predvsem konstrukcijskega lesa, spremembe količine in strukture poseka ter posledično motnje v oskrbi s hlodovino iz slovenskih gozdov so po oceni Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (MGRT) ključni izzivi lesno-pohištvene industrije. Poleg tega je po njihovem mnenju še vedno prevelik poudarek na rabi lesa kot energenta, izvoz nepredelane hlodovine z nizko dodano vrednostjo je prevelik. Iz podjetij sporočajo, da imajo težave tudi zaradi pomanjkanja kvalificiranih kadrov.

»Teh problemov se zavedamo in jim posvečamo pozornost pri oblikovanju podpornih ukrepov za hitrejši razvoj lesnopredelovalne industrije,« so nam pojasnili na MGRT. K povečanju količine doma predelanega lesa bo po njihovem prepričanju pomembno prispevala spremenjena uredba o zelenem javnem naročanju, ki predpisuje vsaj 30-odstotni delež lesa

v vseh javnih stavbah, v protihrupnih cestnih ograjah 55-odstotnega in v stavbnem pohištvu najmanj 80-odstotnega.

Letos pripravljajo razpise v okviru Načrta za okrevanje in odpornost. Na voljo bo 28 milijonov evrov nepovratnih sredstev za dvig zmogljivosti za industrijsko predelavo lesa. Iz novega večletnega finančnega okvira EU 2021-2027 pa bo predvidoma 39 milijonov evrov namenjenih spodbujanju razvoja novih produktov, spremembi poslovnih modelov po vzoru krožnega gospodarstva in digitalizacije ter dvigu kompetenc zaposlenih v panogi.

Lesno-pohištvena industrija je v letu 2021 ob upoštevanju epidemije po podatkih, ki so na voljo, poslovala dobro. Predvsem je bilo dobro povpraševanje, veliko težav pa je povzročalo pomanjkanje in velika rast cen polproizvodov. »Bolj nas skrbi, kako bo na pohištvenem delu, ki ga je rast minimalne plače

bolj prizadela in je že v letu 2020 poslovalo slabše kot lesarski del panoge,« pravi **Bernard Likar, sveto- vavec v Lesarskem grozdu in na Združenju lesne in pohištvene industrije GZS**. Eden glavnih izzivov lesno-pohištvene industrije v letošnjem letu pa je po njegovih besedah nadgraditi gospodarske poslovne modele z digitalno podporo v smeri krožnega gospodarstva.

V Marlesu načrtujejo povečanje proizvodnje in prodaje

Matej Vukmanič, direktor družbe Marles Hiše Maribor, kot enega glavnih izzivov izpostavlja zagotavljanje potrebnih surovin za proizvodnjo. Ob tem upa, da jih bo mogoče dobiti pod pogoji in cenah, ki so veljale v času oblikovanja ponudb in sklepanja pogodb. V zadnjem obdobju cene materialov, ki močno vplivajo na oblikovanje cen surovin, močno rastejo. »To je še posebej težavno na področju gradbeništva, saj se cene za proizvode praviloma oblikujejo leto ali več pred samo izvedbo storitev, zato je nujno tudi prilagajanje teh cen ob dejanski izvedbi gradbenih storitev,« nam je pojasnil Vukmanič.

Spodbudno pa je, da je to hkrati čas, ki ga lahko slovenska podjetja izkoristijo za prodor na tuje trge, saj lahko ponudijo visokokakovostne produkte in rešitve, ki jih ta trenutek na trgu primanjkuje in je

zanje, predvsem na evropskem trgu, veliko povpraševanje. »Slovenska podjetja imamo potrebna znanja, izkušnje in kakovost, da lahko trgu ponudimo, kar zahteva in izkoristimo potrebo po proizvodnji in dobavi visoko kakovostnih produktov,« pravi Matej Vukmanič. V Marles Hiše Maribor zaradi velikega povpraševanja po visokokakovostnih in energetske varčnih objektih iz lesa letos načrtujejo povečanje proizvodnje in tudi prodaje, zlasti na najzahtevnejših zahodnoevropskih trgih.

V Jelovici Hiše stavijo na izvoz

Tomaž Rogelj, namestnik direktorja podjetja Jelovica hiše, opozarja, da se problematika na področju cen in zagotavljanja repromaterialov vleče že od lanskega leta in za zdaj ne kaže, da bi se razmere začele umirjati. »Hkrati se zaradi covidnih ukrepov dnevno soočamo s stanji, ko del zaposlenih, čeprav so večinoma zdravi, ostaja v domači karanteni zaradi obolevnosti enega ali več družinskih članov. Ker v podjetju razpolagamo s precejšnjim obsegom naročil tudi za leto 2022, predstavljajo omenjeni dejavniki velikanski izziv pri vsakodnevem upravljanju podjetja,« nam je povedal.

Ne glede na to je po njegovem mnenju za slovensko lesno-pohištveno industrijo tudi v prihodnje ključnega pomena izvozna usmerjenost. »V podjetju

Slovenska podjetja lahko trenutni čas izkoristijo za prodor na tuje trge, saj lahko ponudijo visokokakovostne produkte in rešitve, ki jih ta trenutek na trgu primanjkuje.

CBD

masivne lesene konstrukcije



storaenso

Današnji čas narekuje uporabo **sodobnih trajnostnih materialov** podprtih s kompetentnimi in strokovnimi projektantskimi rešitvami. Tako je **les** ključni trend moderne in ekološke gradnje, s katerim lahko zaradi dosežkov tehnološkega razvoja realiziramo večino arhitekturnih izzivov.

Podjetje CBD je specializirano za projektiranje in izvedbo vseh vrst lesenih konstrukcijskih sistemov. V sodelovanju s proizvajalci križno lepljenih (**Xlam**) lesenih masivnih plošč razvija in izvaja moderne, ekološke, energetske varčne ter potresno varne gradnje tako enodružinskih hiš kot tudi večnadstropnih stavb ter nadgradenj obstoječih objektov.

Značilnost našega dela so vrhunska strokovnost, bogate izkušnje in inovativne rešitve. Zaupajte znanju in izkušnjam ter stopite z nami na pot prihodnosti v lesu.

CBD - vaš partner od ideje do izvedbe



Xlam.

projektiranje
rekonstrukcije
novogradnje
nadgradnje



2019

CBD gradbeno in poslovno projektiranje d.o.o.
Lopata 19G, Celje **biro** Sojerjeva 3, Ljubljana
T +386 (0)5 90 47 537 **M** +386 (0)41 842 752
e cbd@cbd.si **www**.cbd.si



Jelovica Hiše, kjer že več kot 40 let približno 70 odstotkov svojih lesenih montažnih hiš in objektov prodamo na zahodnoevropske trge, bomo ta odstotek v naslednjih letih še dodatno okrepili. Predvsem zaradi večje osveščenosti tujine glede intenziviranja trajnostne gradnje,« nam je pojasnil Rogelj.

V Lumarju pravijo, da je cilj iz hloda dobiti pravo vrednost

Boštjan Kralj iz službe za marketing v podjetju Lumar razlaga, da je stanje lesnega gospodarstva že nekaj let na nezavidljivi ravni. »Na eni strani imamo ogromno visokokakovostne surovine in na drugi strani zelo kakovostna podjetja, ki se ukvarjajo z leseno gradnjo. Žal pa zaradi propada lesnopredelovalne industrije ob koncu prejšnjega tisočletja nimamo povezave med temi subjekti,« nam je pojasnil.

Večina slovenskih žag je po mnenju Boštjana Kralja iz Lumarja premajhnih in tehnološko podhranjenih. Tako že pri razrezu in sušenju lesa ne dosegamo takšne stroškovne učinkovitosti kot sosedje.



Foto: Lumar

Dobro oblikovani in tehnološko napredni izdelki, za katerimi stoji veliko znanja, ki ga konkurenca ne more takoj skopirati, so tisti, ki generirajo pravo dodano vrednost.

Eden od razlogov za težave je razrez lesa. Večina slovenskih žag je po Kraljevih besedah premajhnih in tehnološko podhranjenih. Tako že pri razrezu in sušenju lesa ne dosegamo takšne stroškovne učinkovitosti kot sosedje. Zaradi tega je ceneje hlod peljati na razrez v sosednjo Avstrijo in uvoziti sušeno desko, ki je cenejša od deske, predelane v Sloveniji.

Drugi del težave pa je povezan z nadaljnjo predelavo desk v polproizvode. Velika večina lesenih objektov, ki se danes v Sloveniji gradijo, je grajenih iz lesa, ki je bil ne le razrezan v Avstriji, pač pa so tam izvedli tudi naslednjo fazo predelave lesa – predvsem lepljenje. »Tovrstne predelave v Sloveniji praktično ni. Če bi recimo vso hlodovino, ki jo zdaj izvažamo, sami predelali v izdelke, kot je na primer lesena hiša, to pomeni pol milijarde evrov dodane vrednosti. Če to delimo s 50.000 evri dodane vrednosti na zaposlenega, je to 10.000 delovnih mest. Dobro oblikovani in tehnološko napredni izdelki, za katerimi stoji veliko znanja, ki ga konkurenca ne more takoj skopirati, so tisti, ki generirajo pravo dodano vrednost,« razlaga Boštjan Kralj.

Danes kubični meter hlodovine stane okrog 100 evrov, kubični meter desk 300 evrov, kubični meter dolžinsko lepljenega lesa 450 evrov, kubični meter tega lesa v končnem izdelku (hiši) pa 1.250 evrov. »Šele ko les vgradimo v hišo, dobimo končni izdelek v vrednosti od 250.000 do 500.000 evrov. To je torej končni cilj – iz hloda dobiti pravo vrednost,« pojasnjuje Kralj.

V Lumarju imajo žal še vedno občutek, da v Sloveniji s spodbujanjem lesnopredelovalne verige ne mislimo vedno povsem resno. Ustanavljajo se tako imenovani lesnopredelovalni centri, kjer naj bi država poskrbela za dokapitalizacijo do 49 odstotkov, a glede na razpisne pogoje so tovrstni razpisi prej pisani na kožo tujim green field investicijam kot pa slovenskim podjetjem.



Masivno pohištvo z več kot 30 letno tradicijo.

MURALES
Ko se udobje združi z lepoto.



Več kot 110 modelov masivnih stolov in več kot 40 modelov masivnih miz - izdelanih za vas.

Nova zgodba, ki je priložnost za celotno verigo

Zavedajo pa se tudi, razlaga Kralj, da se tovrstne strukturne spremembe ne morejo zgoditi čez noč. »Država namenja za razvoj te panoge vse več sredstev in verjamemo, da nam bo ob skupnem dialogu uspelo,« je optimističen. Ker v Lumarju verjamejo v slovenski les in znanje pri proizvodnji kakovostnih polproizvodov in proizvodov, so konec lanskega leta začeli lokalno zgodbo, za katero so prepričani, da pomeni priložnost za celotno slovensko lesnopredelovalno verigo.

»S strateško naložbo in povezovanjem z družbo iQwood omogočamo povezovanje celotne lesnopredelovalne industrije – od hloda do končnega izdelka. Celoten proces, od hloda do končnega izdelka oziroma hiše, bo namreč potekal doma,« pravi Boštjan Kralj. Letos načrtujejo, da bodo iz približno dva tisoč metrov slovenske hlodovine proizvedli okrog tisoč kubičnih metrov križno mozničenega konstrukcijskega lesa, v prihodnjem letu pa želijo to količino potrojiti, kar pomeni, da bi lahko zgradili od 50 do 100 objektov.

Podražitev osnovne surovine – lesa in pomanjkanje le-tega na trgu, delno tudi pomanjkanje ustreznega kadra, je med glavnimi letošnjimi izzivi izpostavila Saša Jazbec, ki je v podjetju Rihter odgovorna za trženje in prodajo.

Po podatkih Gozdarskega inštituta Slovenije smo v Sloveniji v letu 2020 proizvedli 880 tisoč kubičnih metrov žaganega lesa in furnirja iglavcev, kar predstavlja celotno izkoriščenost ocenjene razpoložljive količine hlodovine iglavcev, ki je bila v tem letu na trgu. Proizvodnja žaganega lesa in furnirja listavcev pa je v letu 2020 znašala 141.000 kubičnih metrov, kar pa predstavlja okrog 70-odstotno izkoriščenost ocenjene razpoložljive količine hlodovine listavcev na trgu v tem letu, so nam pojasnili na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (MKGP). gg



Foto: Lumar

Šele ko les vgradimo v hišo, dobimo končni izdelek v vrednosti od 250.000 do 500.000 evrov.

Proizvodnja žaganega lesa in furnirja listavcev je v letu 2020 znašala 141.000 kubičnih metrov oz. 70 odstotkov ocenjene razpoložljive količine.



CRI Celje je gospodarska družba z neprofitno usmerjenostjo in statusom invalidskega podjetja. Izvajamo štiri osnove dejavnosti, ena izmed njih je izdelava masivnega pohištva iz različnih vrst lesa. Glavni proizvodna programa sta izdelava ležišč in ploskovnega pohištva za opremo bivalnih prostorov.

Lepota, trdnost in zahtevnost
so lastnosti pohištva, ki ga izdelujemo.

S ponosom povemo, da smo izdelali oziroma še izdelujemo pohištvo za priznana podjetja, kot so: Ikea (Švedska), Habitat (Francija), Bisal (Švica), John Lewis (Velika Britanija), Grüne Erde (Avstrija).



www.cri.si/sl/pohistvo/





Pomemben izvoznik okroglega in rezanega lesa ter lepljencev

Podjetje Lajka, d. o. o., iz Pameč pri Slovenj Gradcu, ki deluje predvsem v izvozu, si zaupanje pri svojih kupcih gradi s kakovostjo izdelkov in vzpostavitev učinkovite oskrbovalne verige.

Družba Lajka, d. o. o., ki se ukvarja z izvozom lesa, je bila ustanovljena leta 2010. V zadnjih letih se usmerjajo predvsem v izvoz rezanega lesa in lepljencev. Lani so ustvarili 34 milijonov evrov prihodkov, 90 odstotkov z izvozom, obseg prihodkov, kljub razmeram epidemije koronavirusa, povečujejo iz leta v leto. Zaposlujejo 25 ljudi. Les prodajajo predvsem na azijskih trgih (Kitajska, Japonska, Vietnam), počasi krepijo prisotnost tudi v Evropi (Avstrija in Nemčija).

»Naša vizija je s svojim znanjem in kakovostnimi storitvami uspešno servisirati naše kupce danes in v prihodnosti. Prizadevamo si ugotoviti položaj enega vodilnih ponudnikov lesnega sortimenta v Sloveniji in EU ob upoštevanju vseh okoljskih zahtev in zadovoljnih zaposlenih,« poudarjajo.

Razvejana ponudba in skrb za kupce

»Svojim kupcem ponujamo širok sortiment lesa, hitre dobave – in kar je pri lesu najbolj pomembno – dolgoročno strateško sodelovanje. V zadnjih letih smo vzpostavili lastni informacijski sistem, s katerim lažje nadzorujemo celotno manipulacijo lesa in kupcem zagotavljamo takojšnji pregled nad blagom. Ti so takoj obveščeni o vseh dobavah, nakladah in kakovosti, s čimer pri njih tudi ustvarjamo večje zaupanje v naše podjetje,« razlaga direktor Damir Budimir.

Konkurenčne prednosti podjetja sogovornik vidi v obvladovanju logističnih storitev in manipulaciji lesnega sortimenta, nabavi po Evropi kot tudi lastnih vlaganjih v gozdove.



Za njihovo poslovanje je zelo pomembno tudi pogodbeno sodelovanje z glavnim uvoznikom lesa na Kitajskem, ki je v državni lasti, njegovo vodenje pa poteka prek državnega sistema, kar zagotavlja stabilne nabave in zjamčena plačila. So njihov partner na področju nabave lesa v osrednji Evropi, kar jim daje pri nabavi dosti večjo moč, kot če bi bili usmerjeni samo na slovenski trg.

Povezovanje v lesno verigo

Pri poslovanju se v Sloveniji povezujejo z lastniki večjih gozdov, gozdarji in predelovalnimi podjetji, ki jim omogočajo dolgoročne posle. Klasičnega modela poslovanja v njihovi dejavnosti – »vidi, kupi in prodaj« – tako ne uporabljajo več. Iščejo nove žage in dobavitelje, ki bi radi sodelovali v njihovih projektih in se jim pridružili v izvozu.

Postavitev lastnega obrata

Letos načrtujejo postavitev lastnega obrata za razrez hlodovine, dodatno pa bodo okrepili tudi stabilnost dobav rezanega lesa do svojih končnih kupcev. »S tem ne bomo odvisni le od kooperantov in bomo lahko lažje nadzorovali količine dobav do kupcev. Obenem iščemo dobre investicijske projekte za vlaganje v gozdove,« razlaga Damir Budimir.

Skrbijo tudi za lokalno okolje

V Lajki, d. o. o., ne pozabljajo tudi na lokalno okolje. K njegovemu razvoju prispevajo z različnimi donacijami in kontinuiranim zaposlovanjem novih ljudi. Obenem vlagajo v čisto energijo, sončne celice. Zadali so si tudi, da na Koroškem letos posejajo nova drevesa, s čimer bodo poskrbeli tudi za naravno okolje.



LESNO OBDELOVALNI STROJI



HORIZONTALNE
TRAČNE ŽAGE

LUPILCI IN
TRANSPORTERJI

KROŽNE ŽAGE

STROJI ZA VZDRŽEVANJE
KROŽNIH IN TRAČNIH ŽAG

ŽAGALNE LINIJE

WWW.WRAVOR.COM

E: wrvor@wrvor.si

T: 00386 3 757 19 10

WRAVOR[®]
SLOVENIA

Lesnopredelovalna industrija

Konstruktivski les bi moral biti osnovni gradnik

Za les se odločajo tisti, ki želijo bivati v naravnem in zdravem bivanjskem okolju, na tem področju imamo v Sloveniji dobre arhitekta in podjetja, kar dokazuje tudi slovenski paviljon na Expu v Dubaju.

Darja Kocbek

V okviru SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS načrtujejo demonstracijski projekt za izgradnjo pametnih lesenih stanovanjskih blokov.

Lesena gradnja je čista, elegantna in zagotavlja domače in toplo okolje. Za les se odločajo investitorji, ki želijo bivati v naravnem in zdravem bivanjskem okolju. Na tem področju imamo v Sloveniji dobre arhitekta in podjetja, ki znajo izvesti najzahtevnejše projekte. To dokazuje tudi slovenski paviljon na Expu v Dubaju, nam je razloge v prid uporabe lesa v gradnji naštel dr. Miha Humar, profesor na Biotehniški fakulteti v Ljubljani in član strokovnega sveta SRIP PSiDL.

Eno od priložnosti za dvig rabe lesa v gradnji vidi pri energetski in potresni sanaciji obstoječega gradbenega fonda. »Slovensko podjetje je razvilo rešitev, s katero lahko na estetski način ojačimo tudi zgodovinsko zaščitene stavbe. Poleg tega predlagamo, da v Sloveniji vzpostavimo proizvodnjo lahkih ploščinih kompozitov, ki bi jih lahko uporabili za namene izolacije. Na ta način bi lahko uporabili manjvredne lesne vrste, okrepili kakovost bivanja, zmanjšali stroške ogrevanja in hlajenja in okrepili slovensko lesnopredelovalno industrijo,« nam je povedal profesor Humar.

Pri uporabi lesa za gradnjo stavb vidijo izjemno priložnost tudi v Lesarskem grozdu in na Združenju lesne in pohištvene industrije GZS. »To priložnost že sedaj dobro koristimo pri gradnji zasebnih stavb in tudi pri gradnji šol in vrtcev. Premalo pa se izkorišča

pri gradnji večnadstropnih stavb, na primer stanovanjskih blokov. Zato v okviru SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS načrtujemo demonstracijski projekt za izgradnjo pametnih lesenih stanovanjskih blokov, s katerim bi izvedli strokovno podprt prehod gradnje pametnih lesenih stavb tudi na tem področju,« nam je razložil svetovalec Bernard Likar.

Uporaba lesa pri gradnji se bo le še večala

Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS razlagajo, da lesena gradnja postaja vse bolj sinonim za trajnostno gradnjo, zato se bo raba lesa pri gradnji z leti samo še večala. Zaradi velikih količin lesa, ki jih je mogoče vgraditi pri gradnji stavb in pri ustvarjanju lesenega ambianta, je takšen način uporabe lesa še posebej učinkovit za zmanjšanje emisij CO₂, saj tudi za več desetletij iz okolja ujamemo in skladiščimo velike količine CO₂. »Raziskave so pokazale, da les pozitivno deluje na zdravje in počutje ljudi, zmanjšuje stres in izboljšuje koncentracijo. Evropsko združenje gozdno-lesnega sektorja predvideva, da se bo delež konstrukcijskega lesa s sedanjih 10 odstotkov povečal na 30 odstotkov. Prepričani smo, da bo tudi uredba o zelenem javnem naročanju in njeno dosledno izvajanje prispevalo k povečanju rabe lesa pri gradnji in prenovi javnih stavb ter tako pozitivno vplivala na povečanje deleža doma predelanega lesa in posledično zmanjšanje izvoza nepredelane hlodovine, za kar si še posebej prizadevamo,« so povedali na ministrstvu.

Ob tem so spomnili, da imamo v Sloveniji že veliko primerov dobrih praks lesene gradnje. Izpostavili so gradnjo najvišje lesene stavbe v Sloveniji – Innorenew, ki bo zaključena v kratkem. V Bohinju je bil nedavno prenovljen hotel, ki vsebuje veliko lesa.

V Rihterju pravijo, da ima les vsekakor prednosti Saša Jazbec, ki je v podjetju Rihter odgovorna za trženje in prodajo, pravi, da ima les kot naravni material ter montažna lesena gradnja kot hitra gradnja s celostno storitvijo vsekakor določene prednosti na trgu. Na področju lesene gradnje in arhitekture se bo razvoj po njenem prepričanju še nadaljeval, saj je



Foto: Rihter

Težnja po uporabi naravnih materialov je visoka tako na nacionalni ravni kot tudi na ravni EU in na svetovni ravni.

težnja po uporabi naravnih materialov visoka tako na nacionalni ravni kot tudi na ravni EU in na svetovni ravni.

Javni objekti bi morali biti izključno ali pretežno iz lesa

Prehod v trajnostno gradnjo in zeleno poslovanje, ki upošteva podnebne spremembe, je velika priložnost za gradbeništvo, pravi **Boštjan Kralj** iz službe za marketing v podjetju Lumar. »Vemo, da stavbe porabijo več kot 40 odstotkov končne energije, približno toliko proizvedejo tudi CO₂ in seveda imajo dolgoročen vpliv na okolje in predvsem na tiste, ki v njih bivajo. Les v procesu rasti, se pravi skozi proces fotosinteze, skladišči CO₂ in je kot tak edini ogljično nevtralni gradbeni material. Istočasno pa je tudi obnovljiv gradbeni material. Ob upoštevanju umnega gospodarjenja z gozdom, je pravzaprav neskončen vir in tega bi se bilo potrebno zavedati,« nam je povedal Kralj.

Dokazano je, da les izboljšuje kakovost bivanja, počutje ljudi v stavbah in ima sicer druge blagodejne učinke. Pa ne samo za tiste, ki v takšnih objektih bivajo, ampak v celotni verigi. »Zato ni vprašanje ali z lesom graditi ali ne, bistveno je, kako čim bolj pospešeno razvijati tehnologije, da se bo v lesu gradilo še več,« pravi Kralj. Slovenija bi po vzoru Francije morala bolj smelo pristopiti k temu, da bi javne objekte gradili izključno ali pretežno iz lesa. Sicer imamo uredbo,



Foto: Lumar

Lumar BlackLine Individual (4): Stavbe porabijo več kot 40 odstotkov končne energije, približno toliko proizvedejo tudi CO₂ in imajo dolgoročen vpliv na okolje in tiste, ki v njih bivajo.

ki govori o 30 odstotkih volumenskega materiala na osnovi lesa, vendar je to po oceni Boštjana Kralja nesmisel. Konstrukcijski les bi namreč moral biti osnovni gradnik.

»Država poudarja, da je les njeno naravno bogastvo, svojih objektov pa ne gradi iz lesa. To pogrešamo. Sicer je v preteklih letih bil narejen določen napredek. Predvsem zaradi spodbud Eko sklada je bilo veliko javnih ustanov, šol, vrtcev, zdravstvenih domov dograjenih v lesu, kar je zagotovo za podpreti,« nam je razložil Kralj.

Vprašanje ni, ali z lesom graditi ali ne, ampak kako čim bolj pospešeno razvijati tehnologije, da se bo v lesu gradilo še več, menijo v Lumarju.

LIP BOHINJ

From **wood** to **wonders**.

LIP Bohinj, d.o.o.

Ulica Tomaža Godca 5
4264 Bohinjska Bistrica

Tel: +386 4 5795 800
E-mail: info@lipbohinj.si

www.lipbohinj.si

LIP FORMWORK PANELS

Opažne plošče izdelujemo že 70 let.



Foto: Jelovica

V Jelovici vidijo priložnost na področju večstanovanjske lesene montažne gradnje.

Jelovica je povečala izvoz lesenih montažnih objektov

Družba Jelovica hiše je v zadnjih letih povečala dobave kompleksnejših lesenih montažnih objektov na tuje trge, kjer država izdatno subvencionira gradnjo lesenih, energetske varčnih ter trajnostno naravnanih objektov. V Nemčiji na primer država subvencionira leseno gradnjo domov za starostnike, šole, vrtce ter druge večstanovanjske stavbe, saj se zaveda pomena tovrstne gradnje z lesom. »Na področju večstanovanjske lesene montažne gradnje zato vidimo priložnost tudi v Sloveniji, kar pa bi moralo biti še učinkoviteje regulirano s strani države,« nam je

razložil Tomaž Rogelj, namestnik direktorja podjetja Jelovica hiše.

Cena v šestih mesecih višja za 250 odstotkov

Matej Vukmanič, direktor družbe Marles Hiše Maribor, poudarja, da so leseni objekti, ki jih proizvajajo, nadstandarden industrijski proizvod, ki je skrbno načrtovan z najsodobnejšimi programskimi orodji in je izdelan z industrijsko natančnostjo, kar pa pomeni tudi, da je velik del gradnje iz gradbišča prenesen v proizvodne prostore, zato je sama gradnja manj odvisna od vremenskih in drugih vplivov. »Skratka lahko rečemo, da je lesena gradnja sinonim za trajnostno gradnjo,« nam je razložil.

Opozoril je še, da je lani cena lesa skokovito naraščala. Cena konstrukcijsko najbolj uporabljenega lesa se je v zgolj šestih mesecih povečala za 250 odstotkov! To je najbolj ključni material, ki ga v Marlesu vgrajujejo v svoje objekte. K tem podražitvam se je v letošnjem letu pridružilo še pomanjkanje določenih ključnih surovin in materialov, ki jih dobavitelji ne dobavljajo več v zelenih količinah. »Tako je situacija na področju gradnje z lesom zelo podobna ali še težja kot tista, ki smo ji priča na področju klasične gradnje. Če izločimo samo konstrukcijo objekta, se namreč v ostalih segmentih gradnje tudi v lesenih objektih uporabljajo identični materiali kot v objektih, ki so grajeni klasično,« nam je pojasnil Matej Vukmanič. ^{gg}

Lani je cena lesa skokovito naraščala. Cena konstrukcijsko najbolj uporabljenega lesa se je v zgolj šestih mesecih povečala za 250 odstotkov.

 EXTRAFORM



 EXTRABEAM

I'm feeling wood

1977

2022

45 let

SREBRNA

GAZELA  2021

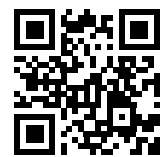
S konstantno vlečno silo se vzpenjamo v svetovni vrh proizvajalcev gozdarske mehanizacije.

Podjetje PIŠEK - Vitli KR PAN je svojo pot začelo v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja v majhni kovaški delavnici. Visoko tehnološko podjetje je danes največji proizvajalec gozdarskih vitlov na svetu, proizvodni program obsega tudi drugo gozdarsko in kmetijsko mehanizacijo. Vsi stroji so plod lastnega razvoja in preizkušanja delovanja v najtežjih pogojih. Blagovna znamka KR PAN je v svetu sinonim za moč, zanesljivost in trpežnost.

Prejeti naziv Srebrna Slovenska gazela 2021 še dodatno potrjuje naše delo in je obenem tudi poklon uspehu, ki ga prinaša prepletanje tradicije in kakovosti. Naša vizija je še naprej vlagati v raziskave in razvoj z namenom, da uporabnikom naših strojev omogočimo čim bolj enostavno, varno in učinkovito delo. Doma smo v Šmarju pri Jelšah.

KR PAN[®]

zanesljivo **močnejši**



www.vitli-krpan.com

Visokokakovostni stroji za profesionalno gozdarstvo in pripravo drv

Gozdarska mehanizacija strojev Uniforest je izdelana po standardih profesionalnih gozdarjev. Gozdarski vitli PROFI, rezalno cepilni stroji TITAN in rezalne klešče v različnih za bager ali dvigalo so rezultat več let razvoja z najbolj zahtevnimi strankami doma in v tujini. Poleg čedalje večjega števila zadovoljnih uporabnikov pa se podjetje lahko pohvali tudi z nagradami za inovativnost in prepoznaven ergonomski dizajn.

Nadgradnja gozdarskega traktorja s fiksnim vgradnim profesionalnim vitlom kot prva izbira profesionalcev

Podjetje Uniforest se kot proizvajalec profesionalnih vitlov ponaša s prevladujočim tržnim deležem na domačem trgu fiksne vgradnje profesionalnih gozdarskih vitlov. Poleg eno- in dvobobenskih profesionalnih vgradnih vitlov z vlečnimi silami od 8,5 do 9,4 ton je med najbolj iskanimi najnovejši v svoji vrsti 2x75 HK/HKpro. Odlikujejo ga kompaktna izvedba, možnost sočasne uporabe obeh

vrtnih bobnov z veliko kapaciteto in konstantna vlečna sila, ki omogoča nazivno vlečno silo ne glede na dolžino odvite žične vrvi.

Letos na trg lansirali visokozmogljiv rezalno cepilni stroj TITAN 53/40 PREMIUM

Kot odgovor na potrebe trga po stroju z velikimi proizvodnimi kapacitetami priprave drv, ki bi obenem bil primeren za transport s traktorjem, so v začetku leta 2022 v podjetju Uniforest lansirali nov rezalno cepilni stroj. Oznaka 53/40 PREMIUM nam o stroju pove, da lahko razžaga debela do premera 53 cm in jih razcepi s silo 400 kN (40 t).

Enostaven odrez, zbiranje in manipuliranje debel do premera 26 cm

Rezalne klešče podjetja Uniforest uporabljajo podjetja, ki izvajajo komunalne storitve, kot so rezanje tanjših dreves in vejevja ali čiščenje nabrežij. Uporabljajo se lahko kot rezalne klešče za trd les debeline do 21 cm oz. mehek les premerov do 26 cm ali kot

klasična prijemala za manipulacijo hlodovine in vejevja. Preklop med rezanjem in manipulacijo je hiter in enostaven, zato so RK 260 najučinkovitejše pri delu, ki zahteva kombinacijo obeh funkcij.



Nadgradnja gozdarskega traktorja s profesionalnim vgradnim vitlom Uniforest 2x75HK.



VGRADNI
VITEL 2x75HKpro



REZALNO CEPILNI STROJ
TITAN 53/40 PREMIUM



GOZDARSKI
VITLI PROFI



REZALNE
KLEŠČE RK 260



Vstopite
v naš virtualni
razstavn
salon



Foto: arhiv SiDG

Zaradi povečanja povpraševanja v drugi polovici 2020 so začele rasti cene žaganega lesa iglavcev, ki so v letu 2021 dosegle rekordne ravni.

Lesnopredelovalna industrija

Borba za hlodovino bo vse hujša

Če bi imeli vzpostavljeno gozdno-lesno verigo, bi v domačih lesnoobdelovalnih dejavnostih imeli boljše cene, podjetja hlodov ne bi kupovala v tujini, dobiček bi ostal doma

Darja Kocbek

Gozd močno prispeva k naši okoljski zavesti in predstavlja pomemben element trajnostnega razvoja, tako z gospodarskega kot z okoljskega in družbenega vidika. Zaradi njegovega neprecenljivega pomena je razumljivo in nujno, da država spodbuja ustrezno nego in varovanje našega največjega obnovljivega naravnega vira, pravijo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (MKGP).

Gospodarjenje z gozdovi, ki temelji na trajnostnem, sonaravnem in večnamenskem upravljanju enovitega gozdnega ekosistema, je po njihovi oceni v Sloveniji sorazmerno uspešno. Lesna zaloga in prirastek se še naprej rahlo povečujeta in sta blizu optimalni vrednosti. Gozdovi močno pripomorejo k ohranjanju biotske raznovrstnosti ter vzdrževanju naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini. Nenadomestljiva je njihova vloga pri skladiščenju ogljika in zagotavljanju pitne vode. Z razvojem gozdno-lesne verige raste pomen trajnostne oskrbe z lesom, kar skupaj krepi krožno biogospodarstvo

in razvoj podeželja. Gozdovi nudijo tudi številne možnosti za turizem in rekreacijo, so nam pojasnili na MKGP. Zatrtili so nam tudi, da slovensko gozdarstvo že vse od sprejetja resolucije o nacionalnem gozdnem programu leta 2007 prepoznava vlogo gozda kot ponor ogljika.

Rekorden dobiček družbe Slovenski državni gozdovi

Z državnimi gozdovi gospodari družba Slovenski državni gozdovi (SiDG), ki je po prvih ocenah poslovno leto 2021 zaključila z rekordnim čistim dobičkom v višini 14 milijonov evrov, kar je 87 odstotkov več kot leto pred tem. Posekali so 1,1 milijona kubičnih metrov gozdnih lesnih sortimentov, kar je na ravni iz leta pred tem. Od tega so 0,9 milijona ton, kar je 85 odstotkov celotne prodaje, na podlagi dolgoročnih pogodb prodali lesnopredelovalni industriji.

Kot dobavitelj surovine lesnopredelovalnim industrijam je družba SiDG odvisna od dogajanja na

Družba Slovenski državni gozdovi (SiDG) je lani 85 odstotkov celotne prodaje na podlagi dolgoročnih pogodb prodala lesnopredelovalni industriji.



Foto: Mebor

V Meborju opažajo optimizem v slovenskem žagarstvu, saj so v zadnjih letih prodajo žagarskih strojev v Sloveniji več kot podvojili

Slovenija mora po mnenju Borisa Mesca, direktorja in lastnika podjetja Mebor, čim prej vzpostaviti gozdno-lesno verigo, da bomo lahko les predelovali doma do končnega izdelka in tako ustvarili boljše dodano vrednost.

Poleg Rusije se tudi več drugih držav v Evropi poslužuje prepovedi izvoza hlodovine, pravi Vladimir Wravor, direktor družbe Wravor.

trgu primarnih produktov (žagan les, lesni kompoziti, celuloza, lesna goriva) v Evropi in svetu. »Pandemija je tako na povpraševanje neposredno vplivala le v delu leta 2020, kasneje pa so bila pomembnejša dogajanja na trgih lesnih produktov. Pri lesu slabše kakovosti je zaradi negotovosti in omejitev v dobavnih verigah naših kupcev prihajalo do težav pri prodaji in pritisku na prodajne cene,« so nam pojasnili v SiDG.

V drugem in tretjem četrtletju 2020 so zaradi pandemije cene hlodovine iglavcev v Evropi padle. V četrtem četrtletju 2020 in v letu 2021 pa so zaradi sprememb na trgih žaganega lesa, lesnih kompozitov na krilih povečane aktivnosti v gradbeništvu izrazito rastle. Zaradi povečanja povpraševanja v drugi polovici 2020 so začele rasti cene žaganega lesa iglavcev, ki so v letu 2021 dosegle rekordne ravni. Temu je sledila rast cen hlodovine iglavcev. »SiDG je proaktivno sledil trendom na trgih in povečanem povpraševanju v Sloveniji. Cene hlodovine iglavcev so se povečevale od septembra 2020 do oktobra 2021, ko so dosegle rekordno raven,« so nam pojasnili v družbi.

Zaradi pandemije so se v letu 2020 v skladiščih povečevale zaloge lesa slabše kakovosti (les za plošče, celulozni les) in znižale so se njegove prodajne cene. Najbolj je na to vplivalo zmanjšano povpraševanje po lesnih gorivih za ogrevanje turističnih zmožljivosti in javnih objektov. Med novostmi v letošnjem letu v SiDG izpostavljajo, da začenjajo skupaj s hčerinsko družbo Snežnik Kočevska Reka odkupovati gozdne lesne sortimente iz zasebnih gozdov.

M Sora kupuje les najvišje kakovosti

Barbara Šubic, direktorica Mizarstva v družbi M Sora, nam je pojasnila, da posledic izvoza hlodovine v tujino in tega, da nimamo vzpostavljene gozdno-lesne verige, v tem podjetju praktično ne čutijo, ker les kupujejo od lokalnih odkupovalcev. »Ker odkupujemo izključno les najvišje kakovosti, ta za avstrijski trg

ni toliko zanimiv. Je pa dejstvo, da so naše odkupne količine majhne, zato tudi problematika za nas ni tako velika,« nam je pojasnila.

Meborju narašča prodaja

Boris Mesec, ustanovitelj, direktor in lastnik podjetja Mebor, nam je povedal, da je ogromna škoda za naše gospodarstvo, ker praktično edino surovino, ki jo imamo v Sloveniji, to je kvalitetna hlodovina, v velikih količinah izvažamo v tujino. »Naše stranke v Sloveniji pogosto občutijo pomanjkanje hlodovine in zelo visoke cene. Prodaja nam v Sloveniji v zadnjih letih narašča, vidimo nekaj pozitivnih premikov, vendar so prepočasni,« pravi.

Borba za hlodovino bo po njegovih besedah vse hujša, zato je zelo pomembno, da Slovenija čim prej vzpostavi gozdno-lesno verigo, da bomo lahko les predelovali doma do končnega izdelka in tako ustvarili boljše dodano vrednost, s tem pa omogočili tudi odkup hlodovine po bolj konkurenčnih cenah. Seveda pa mora država vsem v tej verigi zagotoviti enake pogoje, kot jih imajo konkurenti v tujini.

»Večja konkurenčnost je nujna v vsakem primeru. Možna pa je seveda tudi omejitev ali prepoved izvoza hlodovine, kot je to naredilo že več držav, v zadnjem času tudi Rusija,« pravi Boris Mesec. Prepričan je, da imamo v Sloveniji pridne in sposobne žagarje, ki bodo ob ustrezni pomoči države lahko izpeljali potrebne investicije.

V Meborju opažajo optimizem v slovenskem žagarstvu, saj so v zadnjih letih prodajo žagarskih strojev v Sloveniji več kot podvojili. K rasti investicij v žagarstvu so deloma prispevali tudi razpisi ministrstva za kmetijstvo za naložbe v predindustrijsko predelavo lesa, ki so namenjeni manjšim in srednjim žagarjem. Vendar



Foto: M Sora

V podjetju M Sora odkupujejo izključno les najvišje kakovosti.

pa je proces nekoliko dolgotrajen, nekateri pogoji razpisa ne ustrezajo dejanskim potrebam žagarjev.

Wravor ima le 1 odstotek realizacije od domačih poslov

Tudi v družbi Wravor občutijo posledice, da v Sloveniji nimamo vzpostavljene gozdno-lesne verige. Če bi jo imeli, bi v domačih lesnoobdelovalnih dejavnostih imeli boljše cene, podjetja hlodov ne bi kupovala v Avstriji in drugod, dobiček bi ostal doma v Sloveniji. »Posledično bi imela domača podjetja več dela in naše podjetje ne bi imelo samo 1 odstotka realizacije od domačih poslov, 99 odstotkov pa v tujini,« pravi direktor Vladimir Wravor.

Cene hlodov so v državnih gozdovih po njegovih besedah v nekaterih drugih državah v Evropi oblikujejo glede na proizvodnjo. Kdor dela polizdelke, jih ima na voljo po nižji ceni, še po nižji ceni jih dobi tisti, ki dela pohištvo ali lepljence. S tem podpirajo domačo proizvodnjo. Poleg Rusije se tudi več drugih držav v Evropi poslužuje prepovedi izvoza hlodovine, nam je pojasnil Vladimir Wravor. [gg](#)



Foto: Wravor

V nekaterih evropskih državah oblikujejo cene hlodov glede na proizvodnjo. Kdor dela polizdelke, jih ima na voljo po nižji ceni.

INDUSTRIJSKI PREMAZI ZA LES

ZA KAKOVOSTNO ZAŠČITO IN OHRANJANJE NARAVNE LEPOTE LESA

- Bio olja in voski
- Lužila in patine
- Laki in emajli
- Lazurni premazi

Helios TBLUS, d.o.o.

T: +386 1 722 40 00 | E: wood.coatings@helios.si

Member of KANSAI HELIOS. Part of KANSAI PAINT.

www.helios-woodcoatings.com



Tokovi okroglega lesa kot kazalnik stanja gozdno-lesnega sektorja

Špela Ščap, dr. Nike Krajnc,
Gozdarski inštitut Slovenije

Gozdno lesne verige se vedno začnejo v gozdu. Na gozdove in gospodarjenje z njimi gledamo iz različnih zornih kotov. V podporo odločevalcem in vsem, ki jih izvajanje del v gozdovih zanima, smo razvili novo spletišče: »Kazalniki gospodarjenja z gozdovi«, ki je del prenovljenega portala InfoGOZD/WCM (<https://wcm.gozdis.si>). Izbrani kazalniki nakazujejo stanje ter razvoj gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji, zajeti so tako okoljski kot socialni in ekonomski vidiki. Pri pripravi metodologije za izbor in prikaz kazalnikov gospodarjenja z gozdovi smo se zgledovali po kazalnikih okolja, ki jih pripravljajo in objavlja Agencija za okolje Republike Slovenije. Kazalniki se ne podvajajo, ampak se dopolnjujejo, zato nismo razvijali kazalcev s področja okolja. Družbene in gospodarske kazalnike smo za boljšo preglednost dodatno razdelili v 6 poglavij (Gozdarske politike, Profesionalizacija del, Lastništvo gozdov, Pridobivanje lesa, Biogospodarstvo ter Trg lesa in lesnih proizvodov). V nadaljevanju predstavljamo del podatkov, ki jih najdete v kazalniku: »Tokovi okroglega lesa« na že prej omenjenemu portalu InfoGOZD/WoodChainManager.

Tokovi okroglega lesa v Sloveniji

Tokovi okroglega lesa so pomemben kazalnik stanja gozdno-lesnega sektorja v državi ali regiji. Količina in struktura okroglega lesa, ki ga na leto dobimo iz gozdov,

in njegova nadaljnja raba kažejo na stanje sektorja ter nakazujejo možnosti njegovega nadaljnega razvoja.

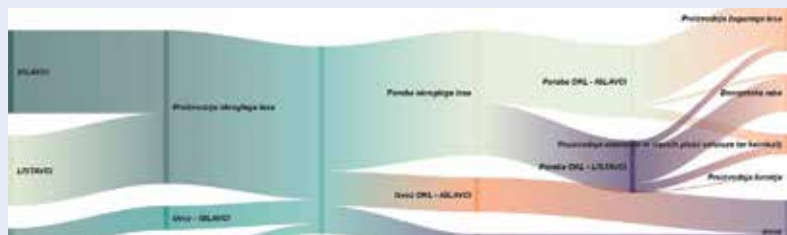
Struktura proizvodnje okroglega lesa v Sloveniji sledi trendom poseka. V zadnjem desetletju je bila proizvodnja največja v času obsežnih naravnih motenj v gozdovih, ko je bila zelo povečana sanitarna sečnja. V obdobju 2014–2019 je proizvodnja okroglega lesa v povprečju znašala 5,07 milijona m³, kar je 56 % več kot je znašala v povprečju petih let pred pojavom žledoloma leta 2014. V letu 2020 je proizvodnja okroglega lesa znašala 4,0 milijona m³. V strukturi proizvodnje okroglega lesa prevladujejo iglavci, s 53 % v letu 2020. Glede na namen rabe v strukturi poseka prevladuje skupina hlodi za žago in furnir iglavcev, sledi skupina les za kurjavo (drva) listavcev. Glede na lastništvo gozdov prevladuje proizvodnja okroglega lesa iz zasebnih gozdov, in sicer v zadnjih petih letih s povprečno 73 %.

Poleg strukture proizvodnje okroglega lesa je kot kazalnik stanja rabe lesa pomembna tudi zunanja trgovina okroglega lesa. Slovenija je še posebej v letih 2014 do 2019 veljala za izrazitega izvoznika nepredelanega okroglega lesa, ko so bile na trgu velike količine lesa zaradi obsežnih sanacij poškodovanih gozdov po naravnih ujmah. Od leta 2018 naprej je izvoz okroglega lesa v izrazitem upadanju; za primer, v letu 2019 se je zmanjšal za 28 % v primerjavi z 2018, v letu 2020 pa za 41 % v primerjavi z 2018 in je znašal 1,56 milijonov m³. Glavni uvozni trg nepredelanega okroglega lesa za Slovenijo sta Avstrija in Italija. V Avstrijo izvažamo

predvsem hlodovino iglavcev, v Italijo okrogel industrijski les listavcev. Nasprotno z izvozom pa se od leta 2015 naprej povečuje uvoz okroglega lesa; v lanskem letu je znašal dobrih 855.000 m³, kar je rekorden podatek. V zadnjih dveh letih opažamo velik porast uvoza hlodovine iglavcev; v letu 2020 je uvoz hlodovine iglavcev presegel 365.000 m³. Glavne države iz katerih smo v letu 2020 uvažali okrogel les so bile Hrvaška, Češka, Italija in Avstrija. Iz Hrvaške smo uvažali predvsem okrogel industrijski les listavcev, iz Češke in Italije hlodovino iglavcev, iz Avstrije pa celulozni les iglavcev.

Poraba okroglega lesa med leti niha in je odvisna od obsega letne proizvodnje ter zunanjetrgovinske bilance lesa. V letu 2020 je poraba okroglega lesa znašala 3,29 milijonov m³, od tega je bilo porabe iglavcev 1,87 milijonov m³ in listavcev 1,42 milijonov m³. Poraba industrijskega lesa je znašala 2,21 milijonov m³, od tega je bilo porabe okroglega industrijskega lesa iz slovenskih gozdov (brez uvoza) 1,49 milijonov m³. V Sloveniji so največji porabnik okroglega industrijskega lesa žagarski obrati, ki na leto predelajo več kot milijon kubičnih metrov hlodovine, od tega z več kot 80 % prevladuje predelava iglavcev. Po količini porabe okroglega industrijskega lesa sledijo industrije lesnih kompozitov, mehanske celuloze in kemikalij, ki so v zadnjih petih letih porabile povprečno 530.000 m³ industrijskega lesa slabše kakovosti na leto. Majhen, a vseeno pomemben porabnik okroglega industrijskega lesa so tudi podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo furnirja.

<https://wcm.gozdis.si>



Tokovi okroglega lesa iglavcev in listavcev v letu 2020 v Sloveniji (vir: GIS, spletni portal InfoGozd/WoodChainManager: rubrika »Kazalniki«)



GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE



MEBOR

CELOVITE REŠITVE ZA RAZREZ LESA



Horizontalna tračna žaga
HTZ 1200 Plus



Vertikalna tračna žaga
VTZ 1400 Plus

Mebor, Železniki

Žagalna linija za visoke kapacitete razreza



Lesnopredelovalna industrija

Les je pomemben gradbeni material prihodnosti

Slovenija je gozdnata država in les je lahko priložnost ne le za gradnjo trajnostnih stavb, ampak tudi gospodarski razvoj, ne obremenjuje okolja, kot recimo mikroplastika.

Darja Kocbek

Analiza Stanfordske univerze o znanstveni uspešnosti je pokazala, da jih je med 165 strokovnjaki, ki delujejo na področju gozdno-lesne verige, kar 9 iz Slovenije.

Pomen lesa za trajnosten razvoj je izjemen in mnoge, tudi manj gozdnate države to dobro izkoriščajo. V Sloveniji je bila žal od osamosvojitve do leta 2010 vodena napačna politika do lesno-pohištvne industrije, saj jo je obravnavala predvsem kot delovno intenzivno in zato neperspektivno panogo. Druge države, na primer Avstrija, so jo že od konca osemdesetih let štete za strateško gospodarsko panogo in so tako v tem obdobju naredile izjemen napredek. GZS - Združenje lesne in pohištvne industrije je zato leta 2008 začelo sistematično predlagati spremembe obravnave celotnega gozdno-lesnega sektorja. Leta 2010 so se razmere vendarle začele spreminjati. Sočasnost globalne krize je takrat ta prehod upočasnila, tako je panoga začela rasti šele leta 2014 in od takrat stalno raste. »Trendi so torej dobri in zato z optimizmom gledamo v prihodnja leta,« pojasnjuje **Bernard Likar, svetovalec v Lesarskem grozdu in na Združenju lesne in pohištvne industrije GZS.**

Les velja za okolju prijaznega, ker je CO₂ nevtralen in obnovljiv. Ogromno različnih vrst lesa in materialov

na osnovi lesa omogoča široko paleto ustvarjalnih in estetskih alternativ za materiale, ki imajo večji vpliv na okolje med proizvodnjo, uporabo in ob koncu življenjske dobe. Zaradi velikega razmerja med mehanskimi lastnostmi in gostoto se les priporoča tudi za nosilne namene. Sodobne stavbe in gradbene prakse ne bi bile mogoče brez uporabe lesa in kompozitov na lesni osnovi. Imajo potencial za zamenjavo drugih gradbenih materialov v gradbeništvu, kot je jeklo, pojasnjuje **dr. Miha Humar, profesor na Biotehniški fakulteti v Ljubljani in član strokovnega sveta SRIP PSiDL.**

Obdelava lesa ni energetska potratna, mogoče ga je reciklirati in ponovno uporabiti. »Pri lesu ni mogoče, da bi obremenjeval okolje, kot ga obremenjuje mikroplastika. To je njegova velika prednost. Praktično nikoli ni odpadek, saj ga vedno lahko v nekaj predelamo. Če nam zmanjka idej, ga na koncu lahko vedno uporabimo za energetske namene,« pojasnjuje profesor Humar.

Slovenija ima dolgo tradicijo rabe lesa. Na tem področju imamo vrhunsko izobraževanje in vrhunske strokovnjake. Analiza Stanfordske univerze o znanstveni uspešnosti je pokazala, da jih je med 165 strokovnjaki, ki delujejo na področju gozdno-lesne verige, kar 9 iz Slovenije, kar pomeni, da so se uvrstili med 2 odstotka najuspešnejših raziskovalcev na svetu. Zaostajamo pa na področju primarne predelave lesa. Veliko naših obratov je majhnih in niso konkurenčni obratom čez mejo. Poleg tega nimamo zadostnih kapacitet za predelavo manj vrednega lesa. Pri predelavi lesa namreč nastane veliko ostankov, ki jih je mogoče predelati v lesne kompozite in jim s tem dvigniti vrednost. »Investicije v primerno predelavo lesa so izjemno finančne zahtevne. Kakorkoli, nekatera podjetja kažejo, da je to mogoče,« nam je povedal profesor Humar.

Pri predelavi lesa v gradbene materiale so Sloveniji po njegovih besedah lahko zgled Avstrijci, ki so vzpostavili močno mrežo med lastniki gozdov in predelovalci. Vrednostne in količinske izkoristke



Foto: Lumar

Zaradi velikega razmerja med mehanskimi lastnostmi in gostoto se les priporoča tudi za nosilne namene.

optimizirajo znotraj celotne verige in ne le na posameznem členu. S široko javno kampanjo pa so dvignili zavest o rabi lesa in spodbudili domačo potrošnjo. Na področju oblikovanja pohištva pa se lahko zgleđujemo po Italijanih in Skandinavcih. Industrijsko izdelani izdelki so všečni in cenovno dostopni.

Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS so nam pojasnili, da so les, lesno industrijo in potencial predelave lesa predvsem v izdelke z višjo dodano vrednostjo prepoznali kot ključno priložnost za prestrukturiranje slovenskega gospodarstva iz energetskega zahtevnih panog v panogo, ki omogoča uresničitev evropskega zelenega dogovora in uresničitev cilja Pripravljeni na 55, ki je znižanje emisij toplogrednih plinov za 55 odstotkov.

»Če uporabimo 1 kubični meter lesenih izdelkov namesto drugega materiala, zmanjšamo CO₂ v ozračju v povprečju za 2 toni. Zaradi ugodnih lastnosti lesa lesna industrija tudi dobro ustreza načelom samooskrbnega in krožnega gospodarstva ter trajnostnega razvoja. Ključno je, da les prepoznavamo kot industrijsko uporaben material in ne zgolj kot energent, saj se s kurjenjem v lesu vezan CO₂ ponovno emitira v okolje,« so nam pojasnili na ministrstvu.

Skladno s tem so v novi Slovenski industrijski strategiji 2021-2030 les opredelili primarno kot material za industrijsko predelavo in določili osnovni cilj: do leta 2030 povečati količino predelanega okroglega lesa v Sloveniji za neenergetske rabo na 3 milijone kubičnih metrov letno. Rabo lesa je treba povečati na vseh področjih, kjer lahko enakovredno nadomesti druge, okoljsko manj sprejemljive materiale.

Vodilni pri gradnji skoraj ničenergijskih hiš

»Ocenjujemo, da je les pomemben gradbeni material prihodnosti in trajnostne gradnje. Gre za obnovljiv material z odličnimi gradbenimi karakteristikami, za obdelavo ne potrebujemo velikih količin energije.



Foto: Lumar

Na področju ničenergijskih hiš, ki je sicer še nišni trg, smo Slovenci vodilni v Evropi.

Je tudi odličen material z vidika krožnega gospodarstva, saj ga je mogoče ponovno porabiti. Na podlagi izkušenj na mednarodnih trgih lahko trdimo, da je Slovenija na področju lesene gradnje, zlasti stanovaljskih hiš, zelo močna,« nam je povedal **Boštjan Kralj iz službe za marketing v podjetju Lumar**. Slovenci se po njegovih besedah premalo zavedamo, da smo na področju gradnje skoraj ničenergijskih hiš, ki je sicer še nišni trg, vodilni v Evropi.

Ker imamo veliko lesa, bi to lahko izkoristili in postali primer dobre prakse za trajnostno in prijazno gradnjo. Slovenija je gozdnata država in les je lahko naša priložnost ne le za gradnjo trajnostnih stavb, ampak tudi gospodarski razvoj. »Za to potrebujemo natančno razdelano strategijo in razvito lesnoprede-

Les je obnovljiv material z odličnimi gradbenimi karakteristikami in odličen material z vidika krožnega gospodarstva, saj ga je mogoče ponovno porabiti.

- Materiali
- Gradbena fizika
- Konstrukcije
- Geotehnika in prometnice
- Metrologija
- Certifikati
- Tehnične ocene in soglasja

info@zag.si
www.zag.si



Zavedanje pomena trajnostnega delovanja je ključna vrednota delovanja, ki jo v Jelovica hiše vpeljujejo v samo kulturo podjetja.

lovalno verigo, da bo dodana vrednost lahko ostala v Sloveniji, pravi Kralj.

»Slovenija zaradi izvoza in nato uvoza lesa izgublja svojo priložnost za trajnostno naravnost, saj že sam transport močno onesnažuje okolje, hkrati pa so izgubljena delovna mesta v panogi,« poudarja Saša Jazbec iz podjetja Rihter.

Slovenija izgublja priložnost za trajnostno naravnost

Saša Jazbec, ki je v podjetju Rihter odgovorna za trženje in prodajo, se strinja, da ima les kot naravni material veliko vlogo pri trajnostnem razvoju, še večjo bi imel, če bi bil lokalno obdelan in uporabljen. »Slovenija zaradi izvoza in nato uvoza lesa izgublja svojo priložnost za trajnostno naravnost, saj že sam transport močno onesnažuje okolje, hkrati pa so izgubljena delovna mesta v panogi. Kljub večletnim obljubam in trudu ni premikov oziroma izboljšav na tem področju. Glede na zgodovino in naravne danosti bi Slovenija morala biti med vodilnimi v lesnopredelovalni industriji,« nam je povedala Jazbečeva.

Trajnostno delovanje je kultura podjetja

»Lesena montažna hiša v povprečju »skladišči« med 30 in 50 ton ogljičnega odtisa. To je zgovoren podatek, ki tej panogi daje izjemno pomembno veljavo oziroma je z vidika nacionalnega trajnostnega razvoja ključen. Tega so se pričeli zavedati v tujini že pred desetimi do petnajstimi leti. Predvsem izstopajo Nemčija, Avstrija in Italija, na teh trgih smo tudi Jelovica hiše največ prisotni,« nam je pojasnil Tomaž Rogelj, namestnik direktorja podjetja Jelovica hiše.

To so po njegovih besedah tudi trgi, kjer je produkt »lesen montažni objekt« z vidika dejavnikov, ki opredeljujejo trajnostno gradnjo, izrazito reguliran s strani države. »Tu vidimo predvsem priložnost za Slovenijo. Sami pa smo v podjetju ta izziv zaznali že pred leti, saj smo z lastno proizvodnjo energije na podlagi izključno obnovljivih virov energije postali popolnoma samozadostni ter na ta način z vidika ogljičnega odtisa praktično neoporečni,« kot zglede navaja Rogelj. Zavedanje pomena trajnostnega delovanja je zato že

vrsto let ena ključnih vrednot delovanja in jo vpeljujejo v samo kulturo podjetja Jelovica hiše.

Raba lesa v gradbeništvu je kazalnik za razvitost

Matej Vukmanič, direktor družbe Marles hiše Maribor, izpostavlja, da je gradnja trajnostnih objektov iz lesa dolgoročna strateška vizija EU. V EU je namreč sektor gradbeništva tisti, ki povzroči kar 36 odstotkov izpustov ogljikovega dioksida, porabi 40 odstotkov energije ter proizvede 30 odstotkov odpadkov. Zato je gradbeništvo eno ključnih področij pri udeležanju evropskega zelenega dogovora in strategije Pripravljeni na 55.

»Nenazadnje se tudi razvitost in naprednost posamezne države kaže skozi rabo lesa v gradbeništvu. Ta je daleč najvišja v skandinavskih državah, kjer je skoraj 90 odstotkov enostanovanjskih objektov grajenih iz lesa. Ta delež je nižji v Nemčiji in Avstriji, vendar je še vedno veliko višji kot v Sloveniji. Vendar tudi tukaj velja izpostaviti, da tudi v Sloveniji delamo odločne korake v smeri približevanja naštetim državam,« nam je pojasnil Vukmanič.

Pri tem ne gre pozabiti na velik in pomemben vpliv, ki ga ima Eko sklad z dodeljevanjem nepovratnih finančnih spodbud. »Gre za lep primer državne institucije, ki deluje dobro in ima njeno delovanje številne pozitivne učinke tako za posameznike kot tudi družbo širše in seveda nenazadnje tudi za okolje,« nam je povedal Matej Vukmanič. gg



»Razvitost in naprednost posamezne države se kaže tudi skozi rabo lesa v gradbeništvu,« poudarja Matej Vukmanič, direktor družbe Marles Hiše Maribor.

Lesena montažna hiša v povprečju »skladišči« med 30 in 50 t ogljičnega odtisa, kar je z vidika nacionalnega trajnostnega razvoja ključen podatek, pojasnjuje Tomaž Rogelj, namestnik direktorja podjetja Jelovica hiše.

Postavljajo se ob bok največjim v Evropi



Družba TO-MA palete, d. o. o., vodilno slovensko podjetje na področju transportne embalaže, z vztrajno rastjo prodira med glavne igralce v svoji dejavnosti na stari celini.

Podjetje TO-MA palete, d. o. o., se ukvarja se s proizvodnjo, popravilom, odkupom in prodajo lesenih, plastičnih in kovinskih palet. Deluje od leta 2011.



Z obratom v Godoviču okrepili položaj na trgu

Svoj položaj na trgu so močno okrepili z lanskim zagonom novega proizvodnega obrata v Godoviču, ki se razprostira na 50.000 m². »S tem postajamo največji proizvajalec transportne embalaže ne le v Sloveniji, temveč tudi daleč naokoli. Na omenjeni lokaciji smo proizvodnjo palet začeli na dveh avtomatiziranih strojih junija lani, letos pa bomo zagnali še dodatna dva avtomatizirana stroja za izdelavo palet. Tako bomo proizvedli najmanj 5.000 palet v osmih urah in predelali najmanj 400 m³ okroglega lesa na naši žagi,« pravi Uroš Biščan, direktor in partner družbe.

Kakovostnih surovin doma ni dovolj

Za svoje palete uporabljajo les smreke in jelke. Čeprav bi želeli uporabljati le domači les, s čemer bi dvigovali dodano vrednost v celotni gozdno-lesni verigi, to ni mogoče, saj se slovenski les izvažata in za njihove potrebe v Sloveniji ni dovolj ugodne hlodovine, zato jo kupujejo po celotni Evropi. »Vsekakor bi morali izvozno politiko okroglega lesa v Sloveniji spremeniti v tej meri, da bi najprej zadovoljili vse domače potrebe, šele nato bi ga lahko izvažali,« razmišlja sogovornik.

Za zdaj pokrivajo predvsem domači trg

Kljub hitri rasti – lani so prihodke povečali za 70 odstotkov – hitijo počasi. V prvi vrsti so usmerjeni v proizvodnjo transportne embalaže za domači trg, pri čemer želijo poskrbeti, da slovenska podjetja ne bodo nikoli ostala brez palet oziroma imela težave z njihovo nabavo. »Ko bomo zadovoljili domače odjemalce, se bomo usmerili tudi na tuje bližnje trge. Trenutno s prodajo na tuje trge ustvarimo 10 odstotkov prihodkov,« poudarja sogovornik.

Naročnikom krepijo konkurenčnost

Ko govori o skrivnosti njihovega uspeha, Uroš Biščan pravi, da vsakemu naročniku posvetijo veliko pozornosti in se prilagodijo njegovim potrebam. Stavijo na poslovnost, strokovnost, natančnost,

prilagodljivost, natančno izpolnjevanje dobavnih rokov in maksimalno angažiranost. »Z lastno proizvodnjo, predvsem pa z vrhunsko kakovostjo naših izdelkov, naročnikom omogočimo, da je njihovo delo bolj učinkovito. V našem podjetju se držimo načela, da je zadovoljstvo našega kupca za nas vedno na prvem mestu, saj šele z zadovoljstvom kupcev naše delo dobi pravi pomen.« V zvezi z njihovimi zahtevami pa pravi, da so pri slovenskih kupcih in tistih v EU enake, medtem ko kupci iz tretjih držav povprašujejo predvsem po paletah nižje kakovosti.

Uspešno se prilagajajo negotovim razmeram

Dobro krmarijo tudi skozi valove epidemije koronavirusa. »Naši naročniki niso in nikoli ne bodo ostali brez transportne embalaže, saj ves čas spremljamo tržne razmere in vedno pravočasno prilagodimo poslovanje tistim, ki šele sledijo. Na dogajanje se vedno pravočasno odzovemo in pripravimo,« poudarja Uroš Biščan.

toma-palete.si

Kakovostno, ergonomično in oblikovno dovršeno pohištvo je dragocena naložba v prihodnost

V podjetju Alples se zavedajo, da pohištva ne kupujemo za kratek čas, ampak hočemo uživati v njegovi oblikovalski dovršenosti, funkcionalnosti in brezčasnem designu več desetletij, zato že pri razvoju do potankosti razdelajo prav vse detajle.

Zagotavljajo visoko kakovost, naravne materiale, brez odvečnih za ljudi in okolje škodljivih dodatkov, torej je njihova proizvodnja do okolja prijazna in trajnostno naravnana. Eden ključnih elementov je hitra in strokovna odzivnost na želje in potrebe naročnika, kar dosežejo z lastno ekipo razvojnih inženirjev in arhitektov, zavzetostjo vseh zaposlenih ter z veliko zmogljivostjo lastne proizvodnje.

Želje in potrebe uporabnikov pohištva zahtevajo individualni pristop. Kuhinjsko pohištvo, vgradne omare oz. omare po meri, se morajo popolnoma prilagoditi meram prostora, arhitekturnim detajlom ter vsem ostalim zahtevam in željam. Podjetje v svoje procese implementira nove digitalne rešitve za konstruiranje, avtomatsko povezavo s proizvodnjo in prodajno podporo, ki zagotavlja hitrejšo odzive na potrebe strank in še boljše kakovost. Za lažjo in pravilno odločitev pri nakupu pohištva je danes potrebna vrhunska 3D vizualizacija, kjer detajli kupca navdušijo in prepričajo.

Zgolj pohištvo v osnovni funkciji danes ni več dovolj, podjetje sledi razvoju inovativnih rešitev za dobro počutje in zdravje uporabnika, zato je razvilo pohištvene elemente:



- z inovativno vgrajeno zaščito pred radio-frekvenčnimi elektromagnetnimi sevanji (RF EMS), ki jih oddajajo mobilni telefoni in ostale brezžično povezane naprave.

- čutnih zaznav, pri katerih uporabnik z izbiro kombinacij barv svetlobe, zvokov in vonjev vpliva na svoje trenutno, ali zeleno počutje.



...ko stanovanje postane dom.



Foto: Marles

Stavba predstavlja simbiozo vseh za sodobnega človeka pomembnih aktivnosti: delo, dom in prosti čas.

Lesnopredelovalna dejavnost

Vse več ozaveščenosti o prednostih gradnje z lesom

S sodobnimi materiali na osnovi lesa, kot je križem lepljen les, je tudi v lesu mogoče izvesti arhitekture, ki so bile v preteklosti rezervirane za betonske oziroma jeklene konstrukcije.

Darja Kocbek

Gospodarska zbornica Slovenije je ob 30-letnici samostojne Slovenije pripravila izbor najbolj prodornih gospodarskih dosežkov. Mednje je uvrstila tudi projekt DOM24h – Pametni dom prihodnosti za udobno in zdravo bivalno okolje. Ta projekt v konceptualno enovito stavbo združuje tehnološke rešitve 12 slovenskih podjetij.

»Stavba predstavlja simbiozo vseh za sodobnega človeka pomembnih aktivnosti: delo, dom in prosti čas. Projektirali smo jo v lanskem letu in na sedežu podjetja naredili osnovno betonsko ploščo, kjer smo februarja lani pričeli z montažo samega objekta. Trenutno se na objektu izvajajo zaključna dela montaže notranjega pohištva, povezujejo se ključni tehnološki sistemi in delno že urejamo tudi zunanjo ureditev z okolico,« pojasnjuje **Matej Vukmanič**,

direktor podjetja Marles hiše, ki je nosilec strateškega partnerstva DOM24h.

DOM24h prinaša več prednosti

DOM24h je po njegovih besedah inovativen v več pogledih: vključno z elementom trajnostne mobilnosti je grajen na podlagi koncepta neto ničenergijske hiše, ki zajema superizolacijo, vrhunsko prezračevanje, rekuperacijo toplote z zelo visokim izkoristkom in fazno spremenljive materiale. Z integriranim konceptom life-cycle thinking je okolju prijazen, pameten in fleksibilen za zdravo in udobno bivanje. Vse to tudi zaradi pasivnih rešitev, med katere spadajo denimo specialne barve in premazi za uravnavanje vlage v stavbi.

Ena ključnih prednosti DOM24h je, da je povezan v oblak, opremljen z digitalnim dvojčkom ter pripravljen za integracijo v skupnost in energetska tako električno kot toplotno verigo.

DOM24h vsebuje tudi prvič uvedeno dvosmerno povezavo s sistemi oskrbe z energijo pametnih skupnosti pri električni in toplotni energiji ter podatkih.



Foto:osebni arhiv

»Trajnostnega razvoja grajenega okolja si brez uporabe lesa in proizvodov na osnovi lesa praktično ne moremo predstavljati, kar potrjujejo dobre prakse iz sosednjih držav,« pojasnjuje dr. Tomaž Pazlar.

Kompatibilna in povezljiva vrhunska notranja oprema bo vključevala tudi gospodinjske aparate. Ena ključnih prednosti DOM24h je še to, da je povezan v oblak, opremljen z digitalnim dvojčkom ter pripravljen za integracijo v skupnost in energetsko tako električno kot toplotno verigo. »Na tem objektu smo s poslovnimi partnerji do zadnje podrobnosti definirali vse stične točke, pravila sodelovanja in tehnologije za povezavo. Vsebuje tudi prvič uvedeno dvosmerno povezavo s sistemi oskrbe z energijo pametnih skupnosti pri električni in toplotni energiji ter podatkih,« pravi Matej Vukmanič.

»DOM24h se bo kot edini tako kompleksen objekt lahko odzival na potrebe okolice in bo glede na to lahko porabnik, proizvajalec ali hranilnik električne in toplotne energije, s tem pa bo aktivno sodeloval pri razvoju elektromobilnosti in pametnih skupnosti ter vseh modelov pametnih omrežij. Stavba je industrijsko predizdelana, projektirana v BIM-tehnologiji in lahko tako skozi faze načrtovanja, izvedbe in uporabe omogoča vse potrebne informacije za maksimalno udobno in učinkovito rabo. Tej bomo skozi celoten življenjski cikel sledili in jo spremljali tudi z njenim digitalnim dvojčkom DOM24h,« pove še **prokurist podjetja Marles hiše Maribor Bogdan Božac**.

Prednosti lesa je mogoče dokazati

Les in proizvodi na osnovi lesa bodo v prihodnosti vsekakor predstavljali ključne gradbene materiale, saj bo racionalna raba in trajnostnost eden pomembnejših kazalnikov učinkovitosti gradnje. Pričakovati je, da se bodo podobno, kot so se uveljavile okoljske deklaracije proizvodov, uveljavili tudi kriteriji za zdravo bivalno okolje. V tej smeri gre pričakovati tudi razvoj proizvodov, kot so okoljsko sprejemljiva lepila, zaščitni premazi, nam je pojasnil **dr. Tomaž Pazlar, vodja Odseka za lesene konstrukcije na Zavodu za gradbeništvo Slovenije (ZAG)**.

Les je po njegovi razlagi v splošnem prepoznan kot trajnosten material z nizko lastno težo in visoko nosilnostjo ter z dobrimi toplotnimi lastnostmi, je naraven in obnovljiv material z relativno majhnim energijskim vložkom pri predelavi (v primerjavi z jeklom, betonom, ...). Prednosti lesa, ki so bile do nedavnega največkrat opredeljene le opisno, je z novimi pristopi pri ocenjevanju vpliva posameznih materialov oziroma objektov na okolje (na primer z okoljskimi deklaracijami proizvodov) mogoče dokazati. »Pričakovati je, da bodo poleg ekonomike takšni pristopi v prihodnosti predstavljali odločitvene kriterije v grajenem okolju,« pravi dr. Pazlar.

Ima pa les svoje posebnosti, prednosti in tudi pomanjkljivosti, katerih se morajo zavedati tako projektanti kot tudi izvajalci. S sodobnimi materiali na osnovi lesa, kot je križem lepljen les, je tudi v lesu mogoče izvesti arhitekture, ki so bile v preteklosti rezervirane za betonske oziroma jeklene konstrukcije. Poleg klasičnih objektov les predstavlja priložnost oziroma alternativo tudi za sodobne konstrukcije grajenega okolja, razlaga dr. Tomaž Pazlar.

Poleg nam najbližje Avstrije in Nemčije je gradnja z lesom, tako tradicionalno kot v sodobnosti, močno prisotna zlasti v Skandinaviji. »Navedene države z raznimi pristopi spodbujajo trajnostno gradnjo, predvsem na področjih, kjer nastopa država kot investitor, in temu sledijo tudi lokalne skupnosti. Za Slovenijo tega ne bi mogli posploševati,« ugotavlja. Čeprav skoraj tri petine države pokrivajo gozdovi in les predstavlja pravzaprav edino surovino, ki jo imamo pregovorno v izobilju, je uporaba lesa in proizvodov iz lesa bila oziroma je še vedno relativno omejena – pri gradnji predvsem na ostrejša eno ali več družinskih hiš, na začasne in pomožne objekte ter za obloge. »Trajnostnega razvoja grajenega okolja si brez uporabe lesa in proizvodov na osnovi lesa praktično ne moremo predstavljati, kar potrjujejo dobre prakse iz sosednjih držav,« pojasnjuje dr. Tomaž Pazlar.

Čeprav porast gradnje z lesom v Sloveniji v zadnjih letih potrjujejo tudi statistični podatki, ki kažejo, da se ozaveščenost investitorjev in projektantov o prednostih gradnje z lesom izboljšuje, po njegovih besedah še vedno zaostajamo za naprednimi evropskimi državami oziroma se v celoti ne koristi naravnih danosti. Razmah gradnje z lesom je povezan tudi z razvojem novih materialov na osnovi lesa (npr. križno lepljenih plošč, izolacijskih materialov). Zlasti na tem področju smo v Sloveniji relativno šibki in bi morali stremeti k okrepitvi lesno predelovalne verige oziroma k sklenitvi gozdno lesne verige, pravi dr. Pazlar. [gg](#)



Foto:Marles

DOM24h se bo kot edini tako kompleksen objekt lahko odzival na potrebe okolice in bo glede na to lahko porabnik, proizvajalec ali hranilnik električne in toplotne energije, s tem pa bo aktivno sodeloval pri razvoju elektromobilnosti in pametnih skupnosti ter vseh modelov pametnih omrežij.

Lestvica

Največjih 50 podjetij v lesnopredelovalni industriji v letu 2020

Rang	Naziv družbe	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v 1000 EUR
1	NOVEM CAR INTERIOR DESIGN d.o.o.	82.969	75,6	99,9	696	23.671
2	INOTHERM d.o.o.	64.777	105,8	93,5	249	27.744
3	LESONIT d.o.o.	44.068	88,4	95,0	140	12.762
4	PODGORJE d.o.o. Šentjernej	41.764	99,9	4,0	368	18.564
5	M SORA d.d.	33.525	102,6	18,4	194	9.515
6	ADRIA DOM d.o.o.	30.750	80,5	94,5	190	10.494
7	STILLES d.o.o.	30.372	93,7	62,7	248	9.208
8	MBS LIST d.o.o.	29.326	117,7	82,6	114	7.084
9	LIP BLEĐ, d.o.o.	27.169	97,6	65,1	210	8.255
10	ADLES d.o.o.	25.719	99,3	95,8	11	5.012



080 88 51
gasper.si



Z vami že več kot 50 let. Okna in vrata GAŠPER.

GAŠPER
okna ■ vrata
z vami od 1971

Rang	Naziv družbe	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v 1000 EUR
11	MERKSCHA d.o.o.	24.536	107,0	48,7	181	14.262
12	MARLES HIŠE MARIBOR d.o.o.	22.839	89,7	61,4	119	5.484
13	ILMEST d.o.o. Nova Gorica	21.936	94,4	98,8	159	4.108
14	INLES d.d.	20.033	102,2	81,4	238	5.602
15	LIP Bohinj, d.o.o.	19.337	83,6	82,7	223	7.345
16	LUMAR IG d.o.o.	18.616	99,4	18,7	79	4.829
17	EXTRAFORM d.o.o.	14.741	95,1	90,0	38	3.949
18	RIKO HIŠE d.o.o.	12.614	139,8	88,1	57	3.233
19	JAVOR Opažne plošče d.o.o.	11.720	90,5	89,3	46	1.648
20	SGG TOLMIN d.o.o.	11.643	62,6	80,3	126	3.682
21	RZ Pellets d. o. o.	11.193	99,1	78,2	24	2.361
22	ALPLES, d.d., Železniki	11.150	107,3	19,7	133	4.678
23	JERA MIX d.o.o.	10.702	100,2	99,9	61	1.599
24	PROFILES d.o.o.	10.627	90,3	82,7	117	4.530
25	ESOL d.o.o.	10.278	96,8	2,1	160	5.198
26	HIT PRELESS d.o.o.	10.258	135,4	20,9	66	2.916



Slovenski
regionalno
razvojni
sklad

SPODBUDE PODJETNIŠTVA / Spodbude za lesno predelovalno industrijo

POSOJILA ZA INVESTICIJSKE PROJEKTE

- Rast in razvoj podjetij, prednostno na področju trajnostnega razvoja in projektov s področja lesarske panoge
- Upravičene vse velikosti podjetij, s.p.-ji ter zadruga
- Višina posojila do 1,5 mio €
- Ročnost do 15 let z moratorijem do 3 let
- Sofinanciranje do 85 % stroškov
- Ugodna obrestna mera, zlasti za lesno panogo
- Možne različne oblike zavarovanj
- Elektronska oddaja vlog, rok do **28. marca 2022.**

SREDSTVA ZA PRED-FINANCIRANJE PROJEKTOV

- Za vlagatelje z odobrenimi evropskimi in/ali nacionalnimi sredstvi
- Premostitveno financiranje do 80 % nepovratnih sredstev
- Ročnost do 3 let
- Elektronska oddaja vlog, rok do **28. februarja 2022.**



SPODBUJAMO
ZDRAVO RAST 

Rang	Naziv družbe	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v 1000 EUR
27	TO-MA PALETE, d.o.o.	9.540	90,4	22,2	23	1.479
28	GOZDARSTVO GRČA d.o.o., Kočevje	9.020	96,4	17,6	59	1.507
29	NOCTIS d.o.o.	8.851	-	100,0	23	-431
30	SNEŽNIK d.o.o.	8.543	108,4	59,2	98	2.007
31	MAGLES d.o.o.	8.248	97,2	3,8	100	2.950
32	LESOJ d.o.o.	7.942	108,2	84,8	14	680
33	RIHTER d.o.o.	7.850	92,1	19,3	43	1.332
34	PERGOLA, d.o.o.	7.482	120,7	83,5	43	1.714
35	LESOTEKA, d.o.o.	7.316	118,1	29,7	35	1.380
36	Žaga Pogorelc d.o.o.	6.997	117,7	34,5	37	1.573
37	DOORS, d.o.o.	6.823	101,9	88,5	51	2.553
38	SOLIS STRAŽA d.o.o.	6.344	118,8	78,2	20	2.151
39	G + S d.o.o.	6.300	90,9	36,8	63	1.941
40	JELES d.o.o.	6.069	109,6	18,6	22	1.171
41	BIOLES HORIZONT d.o.o.	5.946	110,7	36,0	7	572
42	ELVIPO d.o.o.	5.933	91,4	0,0	24	1.319

MBS | T I M B E R

Wood is
our nature.



WWW.MBS-TIMBER.COM

EVROPSKI LES VRHUNSKE KAKOVOSTI

Odlična kakovost in najsodobnejše storitve so naše vodilo za vse izdelke MBS Timber.

Priznana lesarska podjetja iz več kot 50 držav cenijo sodelovanje z MBS Timber zaradi vrhunske kakovosti izdelkov, bogatega znanja o lesu, uporabe najnovejših tehnologij, logistike ter vrhunsko usposobljenih sodelavcev.

MBS Timber je celovit ponudnik izdelkov za gradnjo hiš in nadaljnjo obdelavo lesenih produktov.

Naša proizvodnja profiliranih desk, letev ter vseh standardnih izdelkov iz lepljenega in žaganega lesa, nas uvršča med najcelovitejše ponudnike za vsakega tesarja ali proizvajalca montažnih hiš.

Rang	Naziv družbe	Celotni prihodki, v 1000 EUR	Indeks 2020/2019	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v 1000 EUR
43	MARUŠIČ d.o.o.	5.762	105,0	90,4	51	1.763
44	BOBIČ YACHT INTERIOR d.o.o.	5.558	124,1	93,1	65	3.254
45	Marles PSP d.o.o.	5.505	92,6	12,7	26	995
46	GONZAGA-PRO d.o.o.	5.461	119,0	52,2	32	1.188
47	PETKOVŠEK d.o.o.	5.271	103,5	0,0	21	1.953
48	MIZARSTVO BOGOVIČ d.o.o.	5.130	95,3	93,0	13	495
49	GAŠPER TRŽENJE d.o.o.	5.081	94,8	36,9	52	1.435
50	PROFAGUS d.o.o.	5.020	130,9	98,0	58	1.342

Vir: GVIn, Ajpes

Opomba: Upoštevanih 50 največjih družb po celotnih prihodkih, registriranih v dejavnosti 16 - Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva ter 31 - Proizvodnji pohištva, na podlagi nekonsolidiranih in nerevidiranih finančnih izkazov za leto 2020.

ODKUP HLODOVINE IN PRODAJA LESA

Montpreis d. o. o., Planina 65 d, 3225 Planina pri Sevnici

Smo družinsko podjetje, ki že 30 let uspešno deluje na domačem in tujem tržišču. Odkupujemo predvsem listavce: hrast, javor, jesen, brest in predelujemo v polproizvode: deske, bulse, pragove, mostnice, fliche ...



ŽAGAN LES



BULSI



HLODOVINA



PRAGOVI IN MOSTNICE



FURNIR (javor, javor rebraš)



STARAN HRASTOV LES



Montpreis

Občina Ilirska Bistrica postaja prepoznavna kolesarska destinacija

Eden pomembnejših razvojnih aktivnosti v občini je vsekakor razvoj turizma. Velik potencial se skriva v neokrnjeni raznoliki naravi, ki nudi neštete možnosti razvoja trajnostnega turizma.

Velik korak pri tem je občina naredila s strateškim razvojem storitve in ponudbe na gradu Prem, ki ji prinaša turistično prepoznavnost. Poleg samega gradu in muzejske zbirke se grad ponaša z butičnim doživetjem grajskega pobega. Letos bodo ponudbo nadgradili z grajskimi gurmanskimi večeri, kjer bodo z znanimi slovenskimi kuharskimi mojstri poskušali približati lokalno kulinariko na vrhunski ravni.

Brkini pa ne skrivajo zgolj gradu Prem, nekaj kilometrov stran je luč ugledal nov pomemben in nadvse zanimiv turistični produkt Partizanska bolnica Zalesje. Obiskovalci si lahko na Ostrožnem Brdu ogledajo spominsko sobo o njej in dva kilometra stran rekonstruirane objekte Bolnice. Do tam vodi označena pot, ki jih popelje skozi prečudovite brkinske gozdove. »Zavedamo se, da je tako naravno kot kulturno bogastvo Brkinov neprecenljivo in v sled temu je Občina Ilirska Bistrica že pripravila projekt širitve ponudbe, kjer bi v novih prostorih obstoječo zbirko nadgradili z etnološko zbirko in s ponudbo izposoje e-koles,« poudarjajo na Občini.

Aktivni outdoor turizem kot priložnost za razvoj

Čistost in neokrnjenost narave v Ilirski Bistrici najlepše pokažejo vode in življenje v njih. Skrivnostna reka Reka, najdaljša slovenska ponikalnica, in dvojce jezer, Klivnik in Mola, so polni rib.

»Jezero Mola se razprostira v samem srcu Brkinov pri vasi Soze. Na njegovem bregu stoji ribiški dom z neverjetnim razgledom na tihe vode jezera. V letošnji sezoni pa bomo ponudbo na jezeru obogatili z izposojami kanujev. Vse skupaj bomo nadgradili s čolnarno, ki bo nudila prostor



Foto: arhiv TIC Ilirska Bistrica

za shranjevanje ribiških čolnov in priveze,« pravijo. Zagotovo si občina želi razvoja turizma na jezeru, ki ga vidi v izgradnji kopališča in ustrezne infrastrukture, ki bo zaokrožala celovito ponudbo vodnih aktivnosti v sožitju z ribolovom.

Največji gozdni rezervat v Sloveniji

V Občini Ilirska Bistrica se ponašajo tudi z največjim gozdnim rezervatom v Sloveniji (Snežnik), ki je zaradi svoje posebnosti uvrščen na seznam svetovne dediščine. Občina je strateško svestopila k načrtovanju razvoja tega območja. Na območju Sviščkov načrtujejo razvoj butičnega športnega turizma, kjer bo upoštevano sobivanje z naravo. Pripravljeni so projekti, ki celovito vključujejo razvoj nastanitvenih kapacitet kot nadgradnja športne infrastrukture, in storitve, ki bodo zaokrožale celotno trajnostno turistično ponudbo.

»Vse skupaj pa želimo zaokrožiti in povezati s kolesarskimi doživetji, ki ponujajo še tako zahtevnemu gostu nepozabno izkušnjo. V naši strategiji razvoja zagemamo kolesarstvo v vsej svoji širini. Tako pokrivalo vse kolesarske zvrsti, kot so enduro, cestno, gorsko, gravel in ostale, kot tudi za vse vrste kolesarjev: od tistih nedeljskih rekreativcev, turistov, amaterjev in pa vse do profesionalnih športnikov.



Foto: arhiv TIC Ilirska Bistrica

Na naši spletni strani imamo pripravljene kolesarske ture, ki so v osnovi razdeljene na enduro in gorske, trekning in pa ture za cestne navdušence,« poudarjajo.

Streljaj nad Ilirsko Bistrico z izhodiščno točko Črne njive se razprostira trail park. Več prog različnih težavnosti omogoča vožnjo popolnim začetnikom, kot tudi predstavlja izziv izkušenim enduro in gorskim kolesarjem. Na obrobju mesta ob parku Nade Žagar pa je na voljo nova asfaltirana pump steza.

»Razvoj trajnostnega turizma pa želimo zaokrožiti s povezovanjem, in eden od načinov povezovanja je vsekakor tudi razvoj daljinskih kolesarski poti,« zaključujejo v Občini Ilirska Bistrica.

Novice

Podpis licenčne pogodbe

Pojasnila ob aktualnem pozivu SAZOR

Nekatera podjetja so že prejela poziv k podpisu licenčne pogodbe z Združenjem SAZOR GIZ k.o., ki ima na podlagi Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter dovoljenja Urada RS za intelektualno lastnino pravico za kolektivno upravljanje pravic avtorjev in založnikov. Obveznosti plačila tarife ni bilo mogoče preprečiti, saj je pravica reproduciranja temeljna in izključna materialna avtorska pravica, ki jo določa tako mednarodna kot slovenska zakonodaja.

Te obveznosti so zakonsko določene, sporazum pa predstavlja zgolj konkretizacijo te obveznosti. Z vključitvijo v pogajanja je GZS želela preprečiti sprejetje nesorazmerno visoke tarife ali določitev novih administrativnih obremenitev podjetjem. V decembru je bil tako podpisan sporazum, ki je začel veljati 25. decembra 2021. GZS je poleg dogovorjene tarife izbrala tudi popuste, postopno uveljavitev tarife ter oprostitev plačila tarife za tiste subjekte, ki jim epidemija covid-19 onemogoča ali omejuje poslovanje.

Več informacij



Bolniška odsotnost

Od 1. marca 2022 skrajšano obdobje nadomestila v breme delodajalca

Na GZS pozdravljamo sprejeti noveli Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki skrajšujeta obdobje nadomestila za bolezen oziroma poškodbo, ki se izplačuje v breme delodajalca, na 20 dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 80 delovnih dni v koledarskem letu. Tudi GZS je podprla spremembo, saj smo tudi sami opozarjali na visoke stroške boleznin v breme delodajalca. Sprejeta rešitev bo prispevala k razbremenitvi gospodarstva finančnih bremen, kadar ne gre za poškodbe v zvezi z delom oziroma poklicne bolezni. Zakona začneta veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začneta 1. marca 2022.

Sprejem za mentorje

Imeti vizijo

»Prihodnost čaka nas vse, a še nikomur se ni zgodila. Vsi smo na štartnem mestu ob istem času.«

Miguel Lladó

Dr. Urška Pivk Kupirovič, GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij in vodja projekta EntreCompFood



Foto: Kraljart

Miguel Lladó, mednarodni strokovnjak s področja podjetništva in vodenja, je bil osrednji gost na decembrskem sprejemu za mentorje iz podjetij in izobraževalnih ustanov. Predstavil je ključne poudarke nove knjige z naslovom »Zaljubiti se v prihodnost«, ki jo je izdala GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij. V njej so zbrane dolgoletne izkušnje, pogledi in nasveti, ki pridejo prav tako v poslovnem kot zasebnem življenju.

Izpostavil je 3 ključne nasvete za uresničevanje vizije podjetja:

- Bistvo je, da čas namenimo pomembnim stvarim, ne samo nujnim.
- Biti manager pomeni navdihovati ljudi.
- Preden začnemo, je ključno opredeliti, kaj je za nas zmaga.

Mladi so kader prihodnosti, zato v evropskem projektu EntreCompFood oblikujejo in preizkušajo nove načine izobraževanja, da se lahko opolnomočijo s kompetencami za spoprijemanje z obstoječimi in novimi izzivi. Le tako bodo znali uresničiti svoje ideje in s tem ustvarjati dodano vrednost za družbo.

Na dogodku je bila predstavljena tudi Ecotrophelia, študentsko tekmovanje na področju novih eko – inovativnih živilskih proizvodov, ki ga GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij organizira že 13 let.



EntreComp
Food



Co-funded by the COSME programme
of the European Union

Strateški načrt SKP

Za varno in kakovostno preskrbo s hrano

Strateški načrt 2023–2027 vsebuje ključne strateške usmeritve za izvajanje skupne kmetijske politike v Sloveniji in podaja nabor intervencij za njihovo uspešno ter učinkovito doseganje.

Anita Jakuš, GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Vlada je konec decembra 2021 potrdila in Evropski komisiji predložila v potrditev Strateški načrt skupne kmetijske politike za Slovenijo po letu 2023. Pri njegovi pripravi je aktivno sodelovala tudi GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij. Ključna strateška evropska usmeritev prihodnje SKP temelji na ciljih Zelenega dogovora v okviru Strategije »od vil do vilic«, Strategije za biotsko raznovrstnost ter leta 2021 objavljene Dolgoročne vizije za podeželska območja. SKP za obdobje 2023–2027 gradi na treh splošnih ciljih in devetih specifičnih ciljih, ki so podkrepljeni s horizontalnim ciljem spodbujanja prenosa znanja, inovacij in digitalizacije v kmetijstvu in na podeželskih območjih.

Skupni strateški načrt zagotavlja pogoje za odporno in konkurenčno pridelavo in predelavo hrane, tudi na območjih z omejenimi možnostmi delovanja in v sektorjih v težavah. Zagotavlja pridelavo varne in kakovostne hrane z višjo dodano vrednostjo, krepitev agroživilskih verig in izboljšanja položaja kmeta v verigi ter generacijske pomladitve.

Strateški načrt je usmerjen v varovanje in trajnostno upravljanje z naravnimi viri, blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Pomemben cilj je tudi dvig kakovosti življenja in krepitev gospodarske aktivnosti na podeželju, za ohranjanje vitalnega podeželja in podeželskega gospodarstva s spodbujanjem zaposlovanja v kmetijstvu, agroživilstvu in drugih povezanih sektorjih.



Foto: Anina GZS - ZKLP

Napoved

» Embalaža od proizvodnje do trgovinskih polic«



Se tudi vi soočate z izzivi na področju embalažnih materialov in recikliranja, trendi uvajanja aktivne in pametne embalaže ter podražitvami in zmanjšano dostopnostjo do embalaže?

Vabljeni na Akademijo za embalažo, ki jo tudi letos organizira Gospodarska zbornica Slovenije v okviru aktivnosti Kompetenčnega centra za razvoj kadrov – KOC HRANA 2. Na njej bo predstavljena zakonodaja, trendi in novosti na področju različnih vrst embalaže. Poseben poudarek bo na inovacijah in trajnostnih rešitvah iz prakse, udeleženci pa bodo imeli možnost aktivnega sodelovanja pri kreiranju vsebine s predstavitevjo lastnih primerov.

Akademija bo potekala v 6 terminih: 8.-9. marec, 15.-16. in 22.-23. marec 2022

Program dogodka bo objavljen v kratkem.

Organizatorji:



Več informacij
in prijave



Borza terjatev, trg za vzajemno financiranje, d.d.

Borza terjatev na enem mestu združuje podjetja, ki potrebujejo kratkoročno financiranje za svoje tekoče poslovanje in podjetja z likvidnostnimi presežki, ki želijo kratkoročno in razpršeno vložiti svoj denar. Prejemnikom financiranja omogočamo kratkoročna posojila in prodajo terjatev z enim klikom, vlagateljem pa enostavno in donosno naložbo. Podjetje Borza terjatev zagotavlja odkup terjatev z ali brez obveščanja kupcev, kratkoročna namenska posojila za financiranje naročil in izvoznih terjatev (EU in Švica). Borza terjatev omogoča financiranje v roku dveh ur od oddaje naročila (ob potrditvi med delovniki pred 15. uro), 100 % spletno poslovanje in uporabo storitev po potrebi – 24 ur na dan in 7 dni v tednu, brez fiksnih stroškov.

Članom GZS Borza terjatev nudi 25 % popust pri uporabi storitev kratkoročnega financiranja za obdobje enega leta, kakor tudi brezplačno registracijo in določitev limita financiranja. Obiščite prvo spletno platformo za vzajemno financiranje in izberite finančno rešitev po svoji meri. Registrirajte se na www.borzaterjatev.si.

Tamara Zorčič s.p.

Podjetje se ukvarja z računovodskimi storitvami, izdelavo poslovnih načrtov in drugimi poslovnimi storitvami. Kot člani GZS izkoristite popuste na določene storitve.

ProAktiv SPORT d.o.o.

Adrenalniški park Soča Fun Park je namenjen vsem željnim avanture in zabave. Pridruži se nam na nepozabni dogodivščini med krošnjami dreves ob smagardni reki Soči. Članom GZS nudimo 10% popust na nakup Darilnih bonov. Izkoristite priložnost, da ob posebni priložnosti podarite DOŽIVETJE. Nekaj, na kar se bodo vaši obdarovanci vedno radi spominjali!

INTINITI, Urška Merljak s.p.

Podjetje ponuja storitve na področju osebne rasti in razvoja zaposlenih. Zajema terapevtske storitve in delavnice čuječnosti; medicino; strokovna usposabljanja in ekspertno svetovanje za podjetja in posameznike; organizacijo in izvedbo edinstvenih doživetij, teambuildinge. Članom GZS ponuja 10% popust na storitve navedene na spletni strani www.intiniti.si.

PUBLICA, Tina Drolc s.p.

V podjetju Publica, odnosi z javnostmi, imamo izkušnje s pripravo in izvedbo delovnega paketa diseminacija v različnih projektih, s promocijo v medijih in specializiranih revijah ter s pripravo in objavo prodajno učinkovitih sporočil. Podjetje Publica, Odnosi z javnostmi, je vpisano v Katalog strokovnjakov Digitalnega inovacijskega stičišča Slovenije (DIH Slovenije), ponujamo vavčerje za usposabljanje za dvig digitalnih kompetenc in za pripravo digitalne strategije. S podjetji sodelujemo dolgoročno in skrbimo, da se enotna sporočila pojavljajo na vseh kanalih, ki jih uporablja podjetje ter da so primerno grafično opremljena. Posebno pozornost namenjamo tudi interni komunikaciji in seveda digitalizaciji, ponujamo tudi prenovo spletnih strani in družbenih medijev oziroma vzpostavitev novih kanalov. Za podjetja pripravljamo tudi letne načrte objav, ki jih za naročnike tudi izvedemo ali pa jih izvajajo podjetja sama oziroma odgovorna oseba v podjetju.

Članom GZS nudimo 10% popust pri pripravi ali pregledu delovnega sklopa diseminacija v projektih, za dolgoročno sodelovanja za gratis letne načrte objav.

Plan B+ Brigita Leona Lazar s.p.

Brigita Leona Lazar Magistra marketinškega komuniciranja, MBA Ima več kot 25-letne izkušnje v marketingu in prodaji slovenskih in tujih blagovnih znamk. Že osem let svetuje slovenskim in tujim podjetjem ter posameznikom pri učinkoviti uporabi LinkedIna za prodajo, marketing in kadrovanje med njimi tudi AMZS, Butan plin, Slovenska turistična organizacija (STO), Gospodarsko razstavišče, Odelo, GoOpti, Pošta Slovenije, Abanka, Belinka, Sibio Group, Pivovarna Laško, TSmedia, Plastika Skaza, Bisnode, EPPS, Cirtuo, Gateway2Enterprise. Z LinkedInom je vzpostavila mrežo neprecenljivih poslovnih stikov. Njen profil na LinkedInu je med 1 % najbolj obiskanih. Članom ponuja 10% popust na storitev LinkedIn 360.

Novi člani

Zakaj ste se odločili za članstvo v GZS?

Na Gospodarski zbornici Slovenije smo v prvem mesecu leta 2022 razširili našo »člansko družino«. Dve podjetji, ki sta se nam na novo pridružili, smo vprašali, kaj jih je vodilo k tej odločitvi.

Ester Fidel, GZS

Educell, nov član GZS Zbornice MedTech Slovenija

»V podjetju Educell že 25 let razvijamo zdravljenja s človeškimi celicami. S takšnimi zdravljenji bi želeli pomagati čim več ljudem. V Gospodarsko zbornico Slovenije – Zbornico MedTech smo se vključili, da bi pridobili na prepoznavnosti, da bi več ljudi slišalo želje bolnikov in da bi pridobili boljša pogajalska izhodišča. Verjamemo, da v slogi je moč.«

**Indigo Labs, nov član GZS - Združenja za informatiko in telekomunikacije**

»Kot mlado podjetje, ki se mora še uveljaviti, sta za nas ključni dve stvari: mreženje in ustvarjanje novih kontaktov ter dostop do kvalitetnih in ažurnih informacij o trgu. S članstvom v GZS rešimo oba izziva z enim dejanjem. Nenazadnje pa računamo tudi na kakšno učno urico izkušenejših članov.«

**Posebne akcije popustov!**

Želite povečati svojo prodajo in prepoznavnost, brezplačno?

Vas zanimajo ugodnejše ponudbe produktov in storitev?

Izkoristite sistem Član-Članu GZS!

Stališča

Nujne višje neto plače zaposlenih!

»Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) že vrsto let ugotavlja, da je treba neto plače zaposlenih povišati, v kolikor želimo v Sloveniji zadržati visoko kakovostni kader, ki tudi pomembno prispeva k povečanju dodane vrednosti, in ostati primerljivi predvsem s srednjeevropskimi državami, ki so tako reformo že izpeljale,« glede predloga novele zakona o dohodnini pravi predsednik GZS Tibor Šimonka.

Predlog dohodninske reforme je pomembna strukturna reforma in predvideva, da se bodo v naslednjih letih neto plače postopno zviševale. »Državna blagajna bo sicer v tem obdobju prikrajšana za nekaj prihodkov, vendar bo skozi višjo potrošnjo prebivalstva in zaradi višje rasti družbenega proizvoda priliv v državno blagajno iz teh naslovov višji,« poudarja Šimonka.

Analitika GZS je izračunala, da se bo med leti 2022 in 2025 gospodarska rast zaradi dohodninske reforme v povprečju povečevala za 0,5 do 0,75 odstotne točke.

GZS poziva: Ne pokoplajte energetske intenzivnih podjetij!

»Izglasovana podpora predlogu zakona o varstvu okolja (ZVO-2) v Državnem zboru je bila glede na razpravo pričakovana,« meni **Vesna Nahtigal, izvršna direktorica GZS**. »V razpravi je bilo sicer poudarjeno, da bo njegova vsebina skozi parlamentarno proceduro na odboru še optimizirana, kar na GZS vsekakor pozdravljamo,« še dodaja. GZS je še pred razpravo v DZ poslance pozvala, da upoštevajo argumente gospodarstva in ohranijo možnost kritja posrednih stroškov emisij toplogrednih plinov iz sredstev podnebne sklada tudi v ZVO-2. To nenadnje vzpostavlja pogoje za prehod v brezogljeno družbo in daje podlage za strateško politiko zmanjševanja emisij CO₂ v Sloveniji.

V nasprotnem primeru preti nevarnost, da v luči populistično zavite skrbi za zdravo okolje slovenski energetske intenzivni industriji onemogočimo postopni prehod v digitalno in zeleno tehnologijo, hkrati pa na globalni ravni omogočimo selitev virov CO₂ iz EU v druge, okoljsko manj ozaveščene države in uvoz ogljeno bolj intenzivnih izdelkov. Ob tem pa GZS izpostavlja, da predlog ZVO-2 na novo ureja področji proizvajalčeve razširjene odgovornosti in pridobivanja okoljevarstvenih dovoljenj, ki bistveno vplivata na delovanje številnih gospodarskih subjektov na slovenskem trgu. Na teh dveh področjih je GZS že pripravila predloge izboljšav na predlog zakona.

Pobuda za določitev izjeme od karantene na domu tudi za gospodarstvo

GZS, TZS, ZDS in ZDOPS smo preko interesne skupine delodajalcev v Državnem svetu RS dali pobudo Vladi Republike Slovenije, da tudi za gospodarstvo določi izjemo od karantene in samoizolacije na domu po visoko tveganem stiku s covidom-19 pod pogojem, da v obdobju, za katerega bi sicer bila odrejena karantena, vsakodnevno opravi presejalno testiranje s hitrim antigenim testom ali testom HAG za samotestiranje na delovnem mestu; da skrajša čas trajanja karantene in samoizolacije na pet dni ter zagotovi pomoč za nakup hitrih testov HAG za samotestiranje na SARS-CoV-2 za delavce in osebe, ki na kakršnikoli drugi pravni podlagi opravljajo delo pri delodajalcu, ali samostojno opravljajo dejavnost. GZS je v zadnjem obdobju že sama večkrat pozvala odločevalce tako k določitvi izjem od karantene na domu kot skrajšanju karantene in izolacije, pa tudi k pomoči pri nakupu hitrih testov.

GZS-ZIT opozarja na nestrokovno in škodljivo omejevanje konkurence na našem trgu

GZS - Združenje za informatiko in telekomunikacije je opozoril poslance na nekatere člene v predlogu Zakona o elektronskih komunikacijah. Združenje Državnemu zboru RS predlaga, da ne sprejme predlaganih 115., 116. in 311. člena v besedilu, ki de facto lahko pomenijo izključitev dobaviteljev glede na državo izvora preko določitve za »tvegane dobavitelje« na podlagi političnih meril. Združenje predlaga Državnemu zboru, da upošteva tehnične standarde EU in prakso drugih držav članic na tem področju ter tako ravna tudi v duhu bilateralnih sporazumov s tretjimi državami ter pravil WTO.

*Predstavljena stališča so bila objavljena do priprave revije za tisk.

Napovednik

Koledar dogodkov
GZS



17. februar 2022 - Ljubljana

Podjetniški klepet Varstvo osebnih podatkov - GDPR v času korone

Strokovnjakinja Barbara Gnilšak, samostojna svetovalka iz Pravne službe GZS, bo odgovorila na najbolj pogosta vprašanja, ki se nanašajo na varstvo podatkov v trenutnih razmerah.

17. februar 2022 - spletni dogodek

Brezplačna strokovna delavnica: Vlaganja za izboljšanje energetske učinkovitosti v podjetjih

V okviru delavnice boste dobili odgovore na vprašanja, kot so, katera vlaganja so potrebna za izboljšanje energetske učinkovitosti podjetja, kateri dejavniki vplivajo na ekonomijo vlaganja in kako lahko prispevamo k zniževanju ogljičnega odtisa objekta.

17. februar 2022 - spletni dogodek

Posvet Polet »Kako do sredstev za prilagoditev delovnih mest in primeri dobre prakse«

V e-posvetu bodo na voljo koristne informacije, kako so podjetja prilagodila delovna mesta svojim zaposlenim in kako pridobiti še tako potrebna sredstva financiranja s strani ZPIZ-a.

22. februar 2022 - MS Teams

Posebnosti ocenjevanja vrednosti gozdov, spletni seminar

Podani bodo temeljni pojmi o gozdu in gospodarjenju z njim, predstavljeni bodo podatki o gozdu in njihova uporaba pri ocenjevanju vrednosti gozda, gozdno gospodarski načrt gozdno gospodarske enote, pregledovalnik gozdnih sestojev ter način pridobivanja podatkov, ki so potrebni za sestavo gozdno gospodarskih načrtov.

23. februar 2022 - spletni dogodek

Brezplačna predstavitev: Kako pridobiti certifikat družbeno odgovoren delodajalec?

Želite postati še bolj ugleden in zaželen delodajalec? Zagotovite si eno zadnjih prostih mest s sofinanciranjem in pridobite certifikat družbeno odgovoren delodajalec!

23. februar 2022 - Dravograd

Ustanovno srečanje sekcije za okolje

Na prvem srečanju sekcije bo oblikovan izvršilni odbor sekcije, dogovorjen bo način delovanja sekcije, najpomembnejši cilji in teme.

23. februar 2022 - Dravograd

Ravnanje z odpadki v industriji

Udeležencem izobraževanja je poleg celovite predstavitve zakonskih obveznosti s področja odpadnih produktov omogočena tudi pomoč pri optimizaciji stroškov ravnanja z odpadki.

8. marec 2022 - Radlje ob Dravi

Dobro jutro Sosed

Poslovni zajtrk podjetnikov iz občin Radlje ob Dravi, Vuzenica, Muta, Podvelka, Ribnica na Pohorju in Dravograd.

8. marec 2022 - Ljubljana/splet

How to Boost Service Performance & Service Export Trends in AMs

Glavni cilj projekta je podpreti napredne proizvodnje z naprednimi storitvenimi zmogljivostmi iz območja Srednje Evrope za doseganje še večje odličnosti pri njihovih poslovnih storitvah.

9. marec 2022 - Slovenj Gradec

Dobro jutro sosed, Mislinjska dolina

Poslovni zajtrk podjetnikov iz občin Slovenj Gradec z okolico in Mislinja.

10. marec 2022 - Ravne na Koroškem

Dobro jutro sosed, Mežiška dolina

Poslovni zajtrk podjetnikov iz občin Ravne na Koroškem, Prevalje, Črna na Koroškem in Mežica.

23. marec 2022 - Brdo pri Kranju

16. Vrh slovenskega gospodarstva

Vrh slovenskega gospodarstva bo posvečen horizontom prihodnosti. Gospodarstveniki bodo razpravljali o nujno potrebnih ukrepih na štirih ključnih področjih kratkoročnega in srednjeročnega razvoja Slovenije.



Imetniki certifikata Excellent SME Slovenija dosegajo izjemne rezultate:

- imajo 30 % višje prihodke na zaposlenega od povprečja te velikosti podjetij,
- ustvarijo 57 % višji dobiček na zaposlenega,
- ustvarijo za 28 % višjo dodano vrednost na zaposlenega.

excellent-sme.gzs.si

Certifikat Excellent SME ima v Sloveniji preko 900 podjetij.

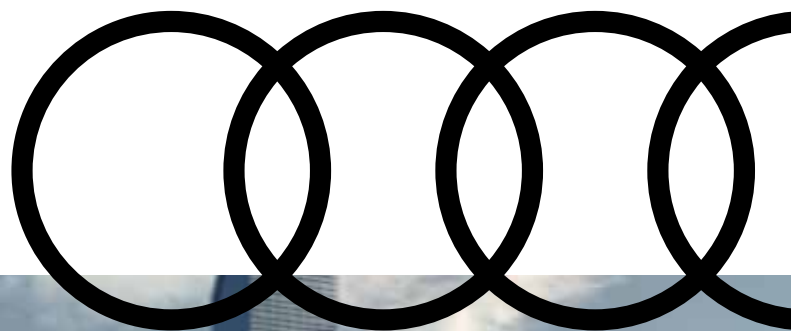
Novi in podaljšani imetniki certifikata Excellent SME po 1. novembru 2021

ALUVAR d.o.o.	MN Steklo d.o.o.
ANALIZA d.o.o.	MPGE d.o.o.
AVBREHT, ZAJC IN PARTNERJI o.p., d.o.o.	NDT d.o.o.
BIAL d.o.o.	NEBULA d.o.o.
BINTEGRA, d.o.o.	Obrtno podjetniški servis Koper d.o.o.
BIROPRODAJA d.o.o.	PINNA, d.o.o.
CADIS d.o.o.	PLASTA d.o.o.
CORES, d.o.o., Kranj	PMS KOVINOPLASTIKA PLESTENJAK d.o.o.
DENTACOM d.o.o.	PR, d.o.o.
Domo, d.o.o.	Projekt.si d.o.o.
ELMEH, d.o.o.	RIKO EKOS d.o.o.
EVENTUS, Novo mesto, d.o.o.	ROBOTINA d.o.o.
GOSTOL-GOPAN d.o.o. Nova Gorica	SAMSON d.o.o.
INTER - ADAKS, d.o.o.	SENČILA MEDLE d.o.o.
INTER MINERAL d.o.o.	SENICA AA d.o.o.
JOŽE PROSENJAK S.P.	SETCCE d.o.o.
KARNION d.o.o.	SLOWASH d.o.o.
KIP KOP d.o.o.	SPL D.D.
KOVINAR-GRADNJE ST d.o.o.	STORKOM ŠTORE, d.o.o.
KREATIVNI NAJEMI D.O.O.	STROJNIŠTVO HOLC d.o.o.
LARTING d.o.o.	TEHNOCOM d.o.o.
LESTOR d.o.o. Kamnik	TRINET, d.o.o., Ljubljana
MAG INTERTRADE d.o.o.	VITANEST d.o.o.
MANTEA d.o.o.	WILO ADRIATIC d.o.o.
MK - DENIS KROŠELJ s.p.	ŽURNAL d.o.o.
MKH projekt d.o.o.	

Najboljši ga že imajo. Pridobite ga tudi vi!

Nekateri vidijo izjemno priložnost. Mi vidimo pot do uspeha.

Več na audi.si.



Audi e-tron Sportback
od 61.780 €

Audi e-tron
od 59.990 €

Podatki o porabi in emisijah Audi e-tron in Audi e-tron Sportback:

Kombinirana poraba električne energije (kWh/100 km): 24,0 - 21,4. Emisije CO₂: 0 g/km. Emisijska stopnja: AX. Emisije CO₂ so odvisne od vira električne energije. Audi zato priporoča uporabo ekološko pridobljene elektrike. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana. Slika je simbolna. Več na audi.si.